
TYT TEKRAR ETTİREN FARK
DENEMEYİ ÇÖZ TÜRKİYE VE İL GENELİ NETLERİNİ KIYASLA
FİZİK DENEMESİ
KİMYA DENEMESİ
BİYOLOJİ DENEMESİ
MATEMATİK DENEM
SOSYAL BİLİMLERİ DENE
14x20
FEN BİLİMLERİ DENEMESİ

AYT TEKRAR ETTİREN FARK
DENEMEYİ ÇÖZ TÜRKİYE VE İL GENELİ NETLERİNİ KIYASLA
FİZİK DENEMESİ
KİMYA DENEMESİ
BİYOLOJİ DENEMESİ
MATEMATİK DENEM
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI SOSYAL BİLİMLER 1 DENEM
14x40
FEN BİLİMLERİ DENEMESİ

AYT TEKRAR ETTİREN FARK 24x24
DENEMEYİ ÇÖZ TÜRKİYE VE İL GENELİ NETLERİNİ KIYASLA
2020
EDEBİYAT DENEMELERİ
TYT TEKRAR ETTİREN
14X40 TÜRKÇE Denemeleri
ÖSYM SINAV SİSTEMİNE UYGUN
30X13
DİL BİLGİSİ DENEMELERİ
ÖSYM SINAV SİSTEMİNE UYGUN
20X20
PARAGRAF DENEMELERİ
TEKRAR ETTİREN
TYT- AYT
30X10 GEOMETRİ Denemeleri

TEKRAR ETTİREN
FARK

FARK

Genel Yayın Yönetmeni
Ayça DEMİRCAN

Baskı Adresi

Editör
Buse UĞANTAŞ
Mehmet Ali CEMİLOĞLU

Dizgi
Yayın Denizi
Dizgi Birimi

Yazarlar
Hakan ÖZATEŞ
Mehmet Ali CEMİLOĞLU
İsmail ÜNALDI
Salih ÖZKUTLU
Ergün İÇÖZ
Elif YÜKSEL
Mehmet ÇİÇEK

 Yayın Denizi ydtekserisi rehberimtek www.yayindenizi.com

 Yayın Denizi Tek Serisi tekyayin@isler.com.tr 0549 796 83 37

20-0420-02-5000B
ISBN: 978 - 605197317-3

Baskı Adresi:

YAYINDA BAŞARIDA

Soruları sorgulayarak çözelim ki fark yaratalım

Deneme Çözmenin Önemi

Deneme testlerinin en büyük özelliği tekrar niteliğinde olmasıdır. Sınavın bir ön hazırlığıdır. Bu nedenle her testi sorgulayarak değerlendirmelisiniz.

Bunun için;

- Her deneme sınavını süre tutarak uygulamalıyız.
- Sorularda bilmediğimiz kavramlar varsa soruları doğru cevaplandırsak bile mutlaka öğrenmeliyiz.
- Yapamadığımız soruları toplu olarak değerlendirdiğimizde daha çok hangi soru kalıbında takıldığımızı tespit etmeliyiz.
- Her kavramın ya da soru köklerinin net karşılığının öğrenilmiş olmasına dikkat etmeliyiz.
- Turlayarak soru çözme alışkanlığı kazandıracak şekilde sorulara takılmadan testleri bitirmeli ve tekrar bakma şansı kazanmalıyız.

Ayça Demircan

Her deneme konu eksiğini kapatmak için oluşturulmuş birer kaynaktır.

Sayfa Sayısı **128**

Deneme Sayısı **14**

Soru Sayısı **350**

ÖN SÖZ

Sevgili Gençler,

"Tekrar Ettiren" denemeler öğrencilerimizin konu tekrarı yapabilmesi için özenle hazırlanmış denemelerdir.

Her kazanım tek tek incelenmiş ve her deneme farklı kazanımlardaki sorulardan oluşturulmuştur.

Özellikle "yeni nesil" dediğimiz okuma, anlama ve yoruma dayalı soruların denemelere orantılı bir şekilde dağılımına özen gösterilmiştir.

Ösym'nin son yıllardaki soru dağılımı dikkatle taranmış ve denemelerde soru seçimi özenli yapılmıştır.

Soru tiplerinin ve uzunluklarının da ÖSYM sınavlarındakine tam uyumlu olmasına gayret edilmiştir. Bununla öğrencilerimizin, soruya yaklaşım ve zaman kazanma açısından avantajlı duruma geçmeleri hedeflenmiştir.

Denemelerimizin en önemli özelliği de Tek Optik okumaya sahip olmasıdır. Bu özellik sayesinde uygulamış olduğunuz denemelerdeki netlerinizin Türkiye ve il genelindeki sıralamasını görebileceksiniz.

Tamamı video çözümlü olan kitabımızda yanlış yaptığınız ya da tam anlayamadığınız soruları video çözümleri sayesinde tam olarak kavramanız mümkün olacaktır.

Tüm öğrencilerimize başarılar dileriz.

TEK YAYINLARI

Kitapla ilgili öneri, istek ve düşüncelerinizi aşağıdaki mail adreslerine iletebilirsiniz.

Ayça AKTAŞ DEMİRCAN aycademircan@isler.com.tr
Danışma Hattı: (0-549) 839 68 49
tekyayin@isler.com.tr

ÇALIŞMA PLANI YAPALIM

NEREDE?
NE ZAMAN?
NASIL?

ÇALIŞMA PLANI YAPARKEN BU SORULARI DİKKATE ALINIZ!

Hangi ders, hangi gün?

Konu öğrenme ve tekrar ne zaman?

Soru çözümü ve ödevler ne zaman?

Deneme sınavları ne zaman?

Aksayan çalışmalar hangi gün ve ne zaman çalışılmalı?

Ders dışı hangi etkinlikler ne zaman yapılmalı?

Tatil günü hangi gün?

Her şey ne kadar karışık görünse de;

- Gerçekleştirilebilecek bir hedefin varsa,
- Hedefe ulaşmayı amaç edindiysen,
- Soru çözerek deneyim kazanıyorsan,
- Konuları birbiri ile ilişkilendirebiliyorsan,
- Sınav uygulayarak bilgilerini sık sık kontrol ediyorsan,
- Kendine güveniyorsan

işler iyi gidecek demektir.

İYİ NOT ALMAK, HER ŞEYİ YAZMAK DEMEK DEĞİLDİR!

İyi not almak; kendi cümlelerini kurmak, şekille veya yazıyla şifrelemek, baktığında kolayca anlayıp hatırlamak için materyal hazırlamak demektir.

Tutulan notlar; onlara geri dönmek, onları okumak, gözden geçirmek, oradaki fikirlerin üzerine düşünmekle bir anlam kazanır.

Merak;
öğrenme isteğini harekete geçirir,
odaklanmayı sağlar,
çabuk yorulmayı engeller.

EVDE ETKİN ÇALIŞMA

Evde olduğunuz zamanı çok iyi değerlendirmelisiniz. Çoğu zaman yoğun ve yorgun bir gün geçirerek eve geldiğiniz için iyi ve uygulanabilir bir programa ihtiyacınız var.

Evde yapılması gereken işler:

• Uyuma • dinlenme • beslenme • konuları tekrar etme, •soru çözme • çözemediğin sorular için araştırma yapma • ödev yapma • fazladan sınav uygulama • önceden öngörülemeyen durumlar

gibi pek çok başlık altında toplanabilir.

Dersler gün boyu peşinizi bırakmadı. Okul bitti ama evde derse devam çünkü hedefleriniz ve hayalleriniz var. Bunu asla unutmamalısınız.

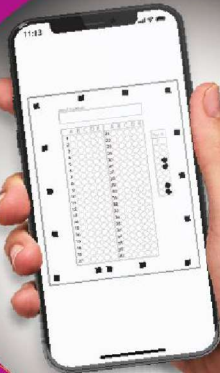
- Eve gelince önce dinlenmelisiniz.
- Kendinize bir ders çalışma saati belirlemeli ve sürekli bunu düşünmelisiniz. Çünkü zihin neyi tekrar ederse kendini o yönde yönlendirir.
- Konu öğrenme, tekrar etme, soru çözme saatlerini birbiri arkasına yerleştirmelisiniz.
- Ders çalışırken mutlaka ara vermelisiniz. Ara vermek odaklanma gücünüzü artıracaktır.
- Her gün konu tekrarlarına zaman ayırmalısınız. Yeni bilgiyi günlük tekrar etmelisiniz. Tekrar etmek başarının anahtarıdır. Bilginin pekiştirilmesini ve uzun süreli hafızaya atılmasını sağlar. Tekrarlarınızı zihinden yapmayı öğrenmelisiniz. Bu size zaman kazandırmanın yanında kalıcı olarak öğrenmenize de katkı sağlayacaktır.
- Bilginin kalıcı olmasını sağlamak için ilişkilendirerek öğrenmeye çalışmalısınız. Ezberden kaçınmalısınız. Öğrenilen bilginin tam olarak kullanılması için beyin tarafından analizinin yapılması gerekir. Ezberci sistem bunu engeller.
- Not alma hızınızı kendinize göre belirlemelisiniz. Yavaş not alma beynin konsantre olmasını zorlaştırır, yazma hızı ile beynin çalışma hızı arasında boşluk meydana gelir. Zihin başka alanlara kayar ve konsantrasyon sorunu yaşarsınız.
- Her şeyden arındırılmış ortam, çalışma için iyi bir ortam değildir.
- Dikkatinizi belli alanlara değil, genele yaymalısınız. Dikkatinizi uyanık tutmayı unutmamalısınız.
- Sosyal hayattaki olumsuz etkenlere dikkat etmeli, mümkün olduğunca bunları ortadan kaldırmalısınız.
- Yaptığınız programa beyninizi ikna etmelisiniz.

Bilgi + Deneyim + Duygu ve Davranış = ÖĞRENME

İçindekiler

14 x 25 TYT Sosyal Bilimler

Deneme 1

KONU ANALİZİ

1. İnsanlığın Hafızası Tarih
2. Osmanlı Devleti'nin Kuruluşu ile İlgili Görüşler
3. Kavimler Göçü
4. Sakarya Meydan Muharebesi
5. Osmanlı Topraklarını Paylaşma Mücadeleleri
6. Harita Bilgisi - İzohips
7. Bakı - Coğrafi Konum
8. İklim - Sıcaklık
9. Türkiye Nüfusu
10. Dünyada Ulaşım-Boğazlar ve Kanallar
11. 15. Yüzyıl Felsefesi - 17. Yüzyıl Felsefesi
12. MÖ 6. Yüzyıl Felsefesi - MS 2. Yüzyıl Felsefesi
13. Felsefenin İşlevi
14. Felsefenin Özellikleri
15. 18. Yüzyıl Felsefesi - 19. Yüzyıl Felsefesi
16. Bilgi ve İnanç
17. Din ve İslam
18. Kur'an-ı Kerim ve Özellikleri
19. İslam ve İbadet
20. Allah-İnsan İlişkisi
21. MS 2. Yüzyıl Felsefesi - MS. 15. Yüzyıl Felsefesi
22. Felsefenin Özellikleri
23. Felsefenin Anlamı
24. MS 2 Yüzyıl Felsefesi - MS 15. Yüzyıl Felsefesi
25. MÖ 6 Yüzyıl Felsefesi - MS 2. Yüzyıl Felsefesi

TAKILDIĞIM KONULAR VE SEBEBİ

1. **Tanım:** Tarih, insan ve insan topluluklarını, yaşayışlarını, kültür ve uygarlık alanında yaptıklarını, birbirleri ile olan ilişkilerini, yer ve zaman göstererek sebep - sonuç ilişkisi içerisinde belgelere dayanarak inceleyen sosyal bir bilimdir.

Durum: Osmanlı Devleti'nin Trablusgarp Savaşı'ndaki askerî, siyasi ve ekonomik zayıflığı, Balkanlarda varlık gösteren siyasi yapıların 1912-1913 yılları arasında Osmanlı Devleti'ne saldırmaları Balkan Savaşları'nın yaşanmasında etkili olmuştur.

Buna göre yukarıda verilen durumda, tarihin tanımında yer alan;

I. yer,

II. zaman,

III. sebep-sonuç

ögelerinden hangilerine değinilmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve III E) I, II ve III

2. Fuat Köprülü'ye göre Osmanlı Beyliği'nin kurulup gelişmesinde Türkmenlerin, gaza ruhu ile Bizans İmparatorluğu üzerine seferler düzenlemesi, ayrıca Selçuklu Devleti'nin zayıflaması ve beyliklerin kurulduğu dönemde Anadolu'daki siyasi boşluk, rol oynayan etkenler arasında yer almıştır.

Bu metindeki bilgilerden hareketle Osmanlı Beyliği'nin kurulup gelişmesinde;

I. Anadolu'da siyasi birliğin olmaması,

II. Anadolu'da merkezî, güçlü bir siyasi yapının yokluğu,

III. Batı yönlü fetih politikasının uygulanması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) I ve III E) I, II ve III

3. Yukarıdaki tabloda Kavimler Göçü'nün neden ve sonuca dayalı olayların sıralamasında bir yanlışlık yapılmıştır.

Balamir başkanlığındaki Hunların Hazar Denizi'nin kuzeyinden batısına doğru harekete geçmesi	I
Alanların ve Karadeniz'in kuzeyinde yaşayan barbar kavimlerinin batıya doğru kaçması	II
Barbar kavimlerinin Roma İmparatorluğu'nun sınırlarına yığılması	III
Feodalitenin ortaya çıkması	IV
Roma İmparatorluğu'nun yıkılması	V

Buna göre numaralanmış olayların hangisi bir önceki ile yer değiştirirse bu yanlışlık giderilmiş olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4.

ANKARA ANTLAŞMASI	
İmzalandığı Tarih:	20 Ekim 1921
Taraflar:	• Yeni Türk Devleti • Fransa
Antlaşmanın İçeriği:	Sakarya Meydan Muharebesi'nin Türkler tarafından kazanılması üzerine, İtilaf Devletleri arasındaki anlaşmazlıklar büyümüştür. Fransızlar TBMM Hükûmeti ile temaslara başlamış, ardından bu antlaşma imzalanmıştır. İskenderun ve Antakya'nın (Hatay yöresi) Fransız mandasındaki Suriye sınırları içinde kalmasına fakat burada özel bir yönetimin kurulmasına ve resmî dilin Türkçe olmasına karar verilmiştir.

Bu bilgilere göre Ankara Antlaşması ile ilgili;

I. Yeni Türk Devleti'nin uluslararası alanda imzaladığı ilk antlaşmadır.

II. Misakımillî'den taviz verilmiştir.

III. Yeni Türk Devleti diplomatik alanda ilişkilerde bulunmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

5.

Büyük Selçuklular Dönemi'nde Bizans'a karşı elde edilen Malazgirt Zaferi ile Anadolu'nun kapıları Türklere açılmıştır.
1176 tarihli Miryokefalon Savaşı ile Anadolu'nun Türk yurdu olduğu kesinleşmiştir.
Osmanlı Devleti Dönemi'nde, Türkler Rumeli'ye geçti ve zamanla Balkan toprakları Osmanlı egemenliği altına girmiştir.
1683 yılında Osmanlı ordularının Viyana önlerinde yenilgiye uğraması ile Avrupalılara göre Şark Meselesinin birinci aşaması bitmiştir. Sırada Şark Meselesinin ikinci aşaması vardır.
------------------------------?------------------------

Bu tablodaki bilgiler ve Osmanlı Devleti'nin sınırları, faaliyetleri ve sosyal yapısı dikkate alındığında Şark Meselesinin ikinci aşamasında;

I. Gayrimüslim Osmanlı vatandaşlarını, Osmanlı Devleti'ne karşı isyana teşvik etmek,

II. Osmanlı Devleti'ni Balkanlardan uzaklaştırmak

III. Osmanlı Devleti'nin iç işlerine müdahale ederek yıpratmak,

IV. Türklerin Anadolu'daki varlığını sona erdirmek,

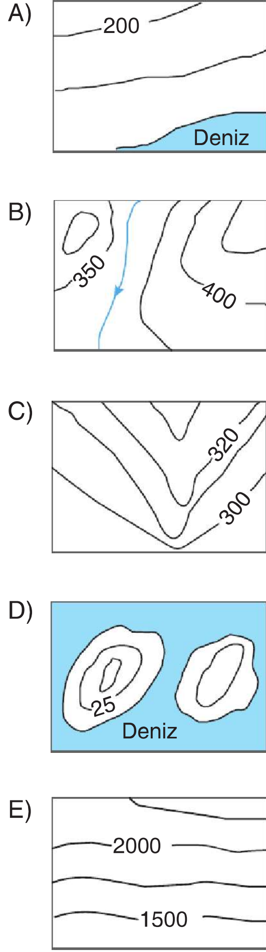
V. Osmanlı ülkesini ham madde ve açık pazar hâline getirmek

amaçlarından hangisi hedeflenmiş olabilir?

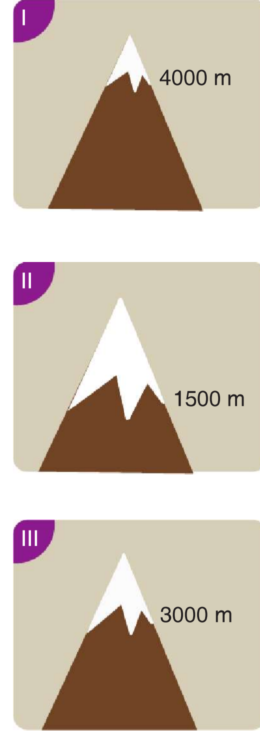
A) I B) II C) III D) IV E) V

6. İzohipsler arasındaki yükselti farkı ölçeğe göre değişir. Ölçek büyüdükçe izohipsler arasındaki yükselti farkı azalır.

Buna göre aşağıda verilen izohips haritalarından hangisinin ölçeği daha büyüktür?

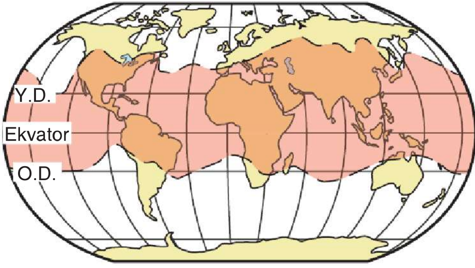
7. Kalıcı karların başladığı yüksekliğe kalıcı kar sınırı denir. Kalıcı kar sınırı enleme, yükseltiye ve bakıya göre değişir.

Buna göre yukarıda kalıcı kar sınırları verilen dağların Ekvator'a en yakından en uzak olana doğru sıralanışları aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

A) I, II, III
B) I, III, II
C) II, III, I
D) III, I, II
E) III, II, I

8. Aşağıdaki haritada bazı alanlar taranarak gösterilmiştir.

Bu alanlarla ilgili,

I. Bitki örtüsünün gür olduğu alanlardır.

II. Sıcaklık ortalamasının 15 °C'den yüksek olduğu alanlardır.

III. yağış miktarının fazla olduğu alanlardır.

IV. Yıllık sıcaklık farkının az olduğu alanlardır.

yorumlarından hangileri yapılabilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

9. Türkiye'de yıllık nüfus artış hızı 2017 yılında ‰12.4 iken, 2018'de ‰14.7 olmuştur. Bu durum Türkiye'de nüfus artış hızının fazla olduğunu gösterir. Nüfus artış hızının fazla olmasının da bazı olumlu ve olumsuz sonuçları vardır.

Buna göre;

I. demografik yatırımların artması,

II. mal ve hizmetlere olan talebin artması,

III. üretim ve vergi gelirlerinin artması,

IV. iç ve dış göçlerin artması

durumlarından hangileri Türkiye'de hızlı nüfus artışının olumlu sonuçları arasında yer alır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

10. Atlas Okyanusu'nun kuzeyindeki yoldan sonra en önemli yol Akdeniz ile Hint Okyanusu arasındaki yoldur. Orta Doğu petrollerinin dünyaya dağıtılması, Güneydoğu Asya'daki tarım ürünlerinin batıya, batıdaki sanayi ürünlerinin doğuya aktarılmasında bu yolun önemi büyüktür. Süveyş Kanalı, bu doğrultudaki en önemli geçittir.

Buna göre,

I. Kuveyt

II. İran

III. Almanya

IV. İtalya

ülkelerinden hangilerine ait gemiler bu yolu kullanarak Japonya'ya ulaşmak istediğinde Süveyş Kanalı'ndan geçmek zorundadır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

11. Rönesans, diğer birçok alana olduğu gibi MS 2-15. yüzyıl Hristiyan düşüncesinde şekillenen bilim anlayışına da karşı çıkmıştır. Skolastik düşünce, deney ve gözlem yerine otorite kabul ettikleri bilgilerle bilimsel konularda açıklama yapmaya çalışmıştır. Rönesans düşüncesi ise bilimde otorite olmuş bilgilere değil deney, gözlem ve hesaplanabilir bilimsel çalışmalara yönelmiştir. 15-17. yüzyılda, gözlem, kontrollü deney, hipotez ve matematiksel hesaplama; bilimin yöntem kazanmasına katkı sağlamıştır. Gözlem, eski çağlardan bu yana yapılan bilimsel çalışmanın aşamasıdır. Rönesans'ta bilimin yöntem kazanması özellikle astronomi ve anatomi konusunda ciddi bilgiler oluşturulmasını sağlamıştır. Kontrollü deneyler ise özellikle fizik alanında bilimsel hesaplamalar yapılmasını, geçici açıklama modeli olan hipotezlerin doğrulanmasını sağlayan bilimsel araştırmanın önemli bir basamağıdır. Gözlem, kontrollü deney ve hipotez sonrası yapılan matematiksel hesaplamalar bilimsel bilginin güvenilirliğini oluşturmuştur.

Bu parçada 17. yy. da aşağıdakilerden hangisinin bir problem hâline geldiği söylenebilir?

A) Bilimsel yöntem
B) Tanrı'nın varlığının kanıtları
C) Tanrı karşısında insanın özgür olup olmadığı
D) Evreni meydana getiren ilk ilke
E) Evrendeki değişim

12. Felsefe MÖ 600'lü yıllarda mitosların etkisini yitirmeye başlamasıyla ortaya çıkmış bir disiplindir. Mitosların, evren hakkındaki açıklamalarını yetersiz bulan doğa filozofları, varlığın var olup olmadığını sorgulamadan yani direkt varlığı "var olan" olarak kabul edip, yalnızca varlığın ne olduğunu sorgulamışlardır. Bu doğrultuda; Thales ilk varlığı "su", Anaxsimenes "hava", Anaxsimondros "sonsuzluk", Herakleitos "oluş" ve Demokritos ise "atom" diye tanımlamıştır. Doğa filozoflarının her biri, vermiş olduğu cevabı, varlığın temel yapı taşı olarak kabul etmiş ve evrenin bu temel üzerine kurulduğunu kanıtlamaya çalışmıştır. Doğa filozoflarına göre evrenin ana maddesinin gerçekte ne olduğunu belirlemek, evrenin anlamlandırılmasında önemli rol oynamaktadır. Çünkü ana madde demek diğer varlıkların kendisinden çıktığı öz demektir.

Bu parçaya göre, doğa filozoflarının cevabını aradıkları problem aşağıdakilerden hangisidir?

A) Varlığın var olup olmadığı problemi
B) Varlığın bir mi yoksa çokluk mu olduğu problemi
C) Varlığın doğru bilgisi problemi
D) Varlığın yapısı problemi
E) Arkhe problemi

13. Felsefeyi tam olarak içselleştirememiş kişiler onun boş ve gereksiz bir uğraş olduğunu düşünebilirler. Ancak bu doğru değildir. Dikkatli bakıldığında, felsefenin doğrudan olmasa bile dolaylı olarak birçok işlevinden söz edebiliriz. Örneğin; insana eleştirel bir bakış açısı kazandırarak daha doğru ve mantıksal düşünebilmeyi sağlar. Varlığı bütüncül bir bakış açısıyla irdeleyerek bilimlere yeni ufuklar açar. Öznel bir disiplin olmasından dolayı farklı düşünceleri içinde barındırır ve bu da toplumda farklılıklara karşı hoşgörülü olma eğilimini artırır. Farklı düşüncelere karşı hoşgörülü bir ortamın varlığı demokrasinin gelişmesine katkıda bulunur. Demokratik toplumlarda kişinin hakları korunur. Hakları korunan insan kendini daha rahat ifade edebilir ve bununla beraber insan, gerçek özgürlüğüne kavuşur.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi felsefenin işlevlerinden biri değildir?

A) Demokrasinin gelişmesine katkıda bulunur.
B) Doğru ve mantıksal düşünebilmeyi sağlar.
C) Hoşgörülü ortamın oluşmasını sağlar.
D) Bireylerin beklentilerini karşılar.
E) Bilimlere yol gösterir.

14. Lise 2. sınıf öğrencisi Kenan, felsefe dersi ile yeni tanışmış ve felsefe hocasına bu dersi çok sevdiğini, ilerde filozof olmak istediğini söylemiştir. Bu durumu takdirle karşılayan felsefe hocası, Kenan'a; "O hâlde felsefeyi çok iyi anlaman, içselleştirmen ve düşüncelerini mantıksal bir düzen içerisinde sunman oldukça önemlidir." diyerek bir öneride bulunmuştur. Kenan elinden geleni yapacağını söylemiştir. Bunun üzerine iyi bir motivasyonla çalışmaya başlayan Kenan, felsefeyle tanışma dersinde, Demokritos'un varlık görüşünü çok beğenmiş ve bütün ders onun görüşünü savunmuştur. Fakat bir sonraki ontoloji konusuna gelindiğinde, Kenan bu defa Platon'un "İdea" görüşünü savunmuş ve asıl doğru olanın bu yaklaşım olduğunu dile getirmiştir.

Bu parçaya göre Kenan'ın felsefe ile ilgili aşağıdaki ilkelerden hangisini göz ardı ettiği söylenebilir?

A) Felsefede tutarlılık esastır.

B) Felsefe refleksiftir.

C) Felsefe toplumu etkiler ve bulunduğu toplumun koşullarından etkilenir.

D) Felsefede cevaplardan çok sorular önemlidir.

E) Felsefe, kümülatiftir.

15. J.J. Rousseau, insanların bir araya gelip zorunlu olarak "toplumsal sözleşme" yaptığını ve bunun sonucunda devletin kurulduğunu ileri sürer. İlk devletin varlığının başka bir devletin oluşmasını sağladığını, devletlerin giderek arttığını ve bu durumun da savaşlara sebep olduğunu düşünür. Haksızlık durumlarına çözüm olsun diye oluşturulan toplumsal sözleşmenin insanları köleleştirdiğini belirten Rousseau, geriye yani doğal duruma dönüşün mümkün olmadığını söyler. Çünkü insanların bu ikilemden kurtulması mümkün değildir. Yapılması gereken şey, doğal yaşama uygun olan yasaların çıkarılmasıdır. Toplumda kötülüğe yol açan unsurların ortadan kaldırılmasının tek yolu budur. Rousseau, medeni toplumun yasalarla düzenli bir bütün oluşturabileceğini düşünür.

Bu parçaya göre J.J. Rousseau özgürlüğü aşağıdakilerden hangisiyle ilişkilendirmektedir?

A) Bireylerin elindekilerle yetinmesiyle

B) Bireylerin her türlü isteklerini elde etmesiyle

C) Bireyin hazlarının peşinden gitmesiyle

D) Bireylerin kendi çıkarlarını korumalarıyla

E) Bireylerin genel iradeye katılmalarıyla

16 – 20. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olanlar ve İmam Hatip Okulları öğrencileri/ mezunları cevaplayacaktır.

16. "Sizler kitabı okuduğunuz hâlde insanlara iyiliği emredip kendinizi unutuyor musunuz? Aklınızı kullanmıyor musunuz?"

(Bakara, 44. ayet)

"De ki: 'Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu?' Doğrusu ancak akıl iz'an sahipleri bunu anlar."

(Zümer, 9. ayet)

Bu ayetlerde vurgulanan düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kitap okumanın önemi

B) İslam dininin akla verdiği önem

C) İyilik yapmanın önemi

D) Akıl sahibi olmanın önemi

E) Kendini unutup Allah'a (c.c.) yönelmenin önemi

17. Din insanlar için bir mutluluk ve sevinç kaynağıdır. İnsanlık tarihi kadar eskidir. Biz insanları mutlu etmek için var olmuş bir kanundur. Hayatımızın anlam kazanmasında ve yaşantımızdan tat almamıza, bizlerin insan gibi yaşamasına katkıda bulunan, hayatımızın her alanını kapsayan, her davranışımızda ölçülü olmayı bizlere öğreten şey dindir.

Bu parçada anlatılmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) Dinin insan hayatındaki yeri ve önemi

B) Var olmanın tanımı

C) Dinin tarihi

D) Hayatın anlamı

E) İnsanın evrendeki konumu

18. Kur'an-ı Kerim 23 yıllık bir süre içerisinde aşama aşama indirilmiştir.

Bu olaya;

I. Bazı ayetlerin anlaşılmasının zor olması,

II. İnsanların Müslümanlığı daha iyi kavraması için yaşanan olaylar üzerine indirilmesi,

III. O günün insanının kabullenip benimsemesi için zamana yayılması,

IV. Okuryazarlık oranının çok düşük olması,

durumlarından hangileri sebep olarak gösterilebilir?

A) Yalnız II

B) I ve II

C) II ve III

D) I, II ve III

E) I, II, III ve IV

19. "İyilik, yüzlerinizi doğu ve batı taraflarına çevirmeniz (den ibaret) değildir. Asıl iyilik, Allah'a, ahiret gününe, meleklere, kitap ve peygamberlere iman edenlerin; mala olan sevgilerine rağmen, onu yakınlara, yetimlere, yoksullara, yolda kalmışa, (ihtiyacından dolayı) isteyene ve (özgürlükleri için) kölelere verenlerin; namazı dosdoğru kılan, zekâtı veren, antlaşma yaptıklarında sözlerini yerine getirenlerin ve zorda, hastalıkta ve savaşın kızıştığı zamanlarda (direnip) sabredenlerin tutum ve davranışlarıdır…"

(Bakara, 177. ayet)

Bu ayette aşağıdaki olgulardan hangisi hakkında bilgi verilmemiştir?

A) İnanç esasları

B) İbadetler

C) Bilgi edinme yolları

D) Ahlak

E) Sosyal ilişkiler

20. İnsan doğası yüce bir yaratıcıya inanma eğilimi taşır. Bu delil Allah'ın (c.c.) varlığını insanın zihninde oluşan bir düşünceden hareketle ispatlamaya çalışır. İnsan zihninde bu düşünce zaten mevcuttur, kendi ürettiği bir şey değildir. Böyle bir varlığın mutlaka olması gerekir. İşte bu düşünce kendisi mükemmel olan Allah'tan (c.c.) gelmiştir.

Bu parçada Allah'ın (c.c.) varlığı ve birliğiyle ilgili delillerin hangisinden söz edilmektedir?

A) Gaye ve nizam delili

B) Kozmolojik delil

C) Akıl delili

D) Ekmel varlık delili (mükemmel)

E) Ontolojik delil

21 – 25. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar cevaplayacaktır.

21. Gazâlî, “Maddi şeylerin bilgisi göz ve kulak gibi duyu organlarıyla tahsil edilir. Manevi şeylerin bilgisi ise kalbin algılamasıyla hasıl olur.” sözüyle insanın akıl ile hakikatin kesin bilgisine ulaşamayacağını belirtir. Ona göre akla ancak inancın (vahiy) bilgisinin bilinip onaylanması açısından başvurulabilir. Gazâlî vahiy bilgisini güneşe, akli bilgiyi ise göze benzetir. Güneş olmadan gözün göremeyeceğini, göz olmadan da ışığın yeterli şekilde idrak edilemeyeceğini ifade eder. Gazâlî, inanca dayalı bilginin kesinliğini insanın sezgisel olarak kalbi ile bilebileceğini belirtir. İnsanın manevi yönden bu bilgileri algılayabileceğini ileri sürer.

Bu parça, aşağıdakilerden hangisinin MS 2-15. yy. İslam felsefesinin tartışma konularından biri olduğunu kanıtlar niteliktedir?

A) İnsan özgürlüğü

B) Tanrı’nın nitelikleri

C) Tanrının varlığının kanıtları

D) Akıl - inanç ilişkisi

E) Tanrı ve evren arasındaki ilişki

22. Bazıları felsefenin saçma ve gereksiz olduğunu söylüyor. Doğrusu buna çok şaşırıyorum. Nereden ve nasıl ulaştılar böyle bir sonuca? Öyle bir iddiada bulunabilmek için öncelikle felsefenin gerçekten ne olduğunu iyi bilmek gerekir. Daha sonra felsefenin diğer bilimlerle ilişkisini ve son olarak da felsefenin gereksiz olduğunu kanıtlayacak temellere sahip olmak gerekir. Ancak bu şekilde dile getirmiş oldukları düşünce mantıksal bir zemine oturtulmuş olur. İyi de bunu yapabilmek için yine felsefeye başvurmak gerekecek. Felsefeden başka hangi disiplinin işi olabilir ki bu? Sonuç olarak böyle bir önermeyi savunabilmek için yine felsefenin kapısı çalınacaktır.

Bu parçadan hareketle aşağıdaki ifadelerden hangisine ulaşılabilir?

A) Felsefe yapmak kaçınılmazdır.

B) Felsefenin katkıları doğrudan gözlemlenemez.

C) Felsefe olmazsa olmaz değildir.

D) Felsefe yalnızca filozoflar tarafından yapılabilecek bir etkinliktir.

E) Felsefe gereksiz bir uğraştır.

23. Bugün Türkçede kullanılan felsefe sözcüğü Grekçe “philosophia” sözcüğünün Arapçalaştırılmış hâlidir ve doğrudan doğruya her şeyi kuşatan tümel bir bilgiye sahip olmaktan çok, bilginin peşine düşmeyi, her nerede ve kim tarafından ortaya konulmuş olursa olsun, onu elde etmeyi ve daha da önemlisi bilgiyle dost olmayı öngörmektedir. Bu demektir ki, felsefe, ister insana ister tanrılığa ilişkin olsun bütün olanların kökenini bilmeyi istemek ve sevmek demektir.

Bu parçada yer alan “philosophia” **sözcüğünün Türkçe karşılığı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) İnsan sevgisi

B) Arayış

C) Bilgelik sevgisi

D) Merak

E) Sorgulama

24. Yaratıcının varlığına yönelik kanıtlarını doğada gözlemlenen değişimlere dayandırarak açıklar. Ona göre insan akıl sahibi olması bakımından diğer yaratılan varlıklar arasında en mükemmel olanıdır. İnsanın doğumdan ölüme kadar farklı biyolojik süreçlerden geçerek olgun bir varlık hâline geldiğini ve insanın bu olgunluğa kendi kendine ulaşamayacağını belirterek zorunlu olarak bir yaratıcının olması gerektiğini savunur. İnsan aklı ile yaratıcının varlığını bilebilir. İnsanın yaratılışına ilişkin Kur'an-ı Kerim'den ayetler gösterip, onların meallerini örnekler üzerinden anlatarak yaratıcının varlığına ilişkin deliller sunar.

Bu parçada görüşleri verilen yaklaşım aşağıdakilerden hangisidir?

A) Cebriyye

B) Maturidi

C) Eşari

D) Mutezile

E) İhvanı Safa

25. Sokrates'in felsefedeki en önemli misyonu, bilinçli kişilik ile ahlaki kişiliği aynılaştırmış olmasıdır. "Kendini bil" düsturu ile döneminin toplumuna seslenen Sokrates'e göre bilgi tüm ahlaki davranışların kaynağıdır. Yanı sıra bilgi, bireyde var olması asli zorunluluk olan değerlerinin de tamamlayıcısıdır. Bilgi insanı mutluluğa, bilgisizlik ise mutsuzluğa götürür.

Bu parçaya <u>en yakın</u> yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kendini bilen insanın ahlakı, onu en yüce erdem olan mutluluğa taşır.

B) İyi davranışın belirleyicisi iyi niyettir.

C) Cehalet mutluluktur.

D) Kendi çıkarına yapılmış eylem toplum çıkarınadır.

E) İnsan, bencil doğasının gereğini yerine getirmelidir.

Test ID: 2480

TEST NO

14 x 25 TYT Sosyal Bilimler

Deneme 2

KONU ANALİZİ	TAKILDIĞIM KONULAR VE SEBEBİ
1. İlk Çağ'da Başlıca Medeniyet Havzaları	
2. İslamiyetin Doğduğu Dönemde Dünya	
3. Osmanlı - Rusya Rekabeti	
4. Anadolu'nun Kandilleri	
5. Atatürk İlkeleri	
6. Büyük İklim Tipleri	
7. İklim Elemanları – Nem ve Yağışlar	
8. Türkiye'de Nüfus Özellikleri	
9. Dünya'da Ulaşım	
10. Coğrafyanın Gelişimi	
11. Bilgi Felsefesi	
12. MS 2. Yüzyıl Felsefesi - MS 15. Yüzyıl Felsefesi	
13. 18. Yüzyıl Felsefesi - 19. Yüzyıl Felsefesi	
14. 15. Yüzyıl Felsefesi - 17. Yüzyıl Felsefesi	
15. MÖ 6. Yüzyıl Felsefesi - MS 2. Yüzyıl Felsefesi	
16. İslam ve İbadet	
17. Allah-İnsan İlişkisi	
18. Allah-İnsan İlişkisi	
19. Allah-İnsan İlişkisi	
20. Din ve İslam	
21. 18. Yüzyıl Felsefesi - 19. Yüzyıl Felsefesi	
22. 15. Yüzyıl Felsefesi - 17. Yüzyıl Felsefesi	
23. MÖ 6. Yüzyıl Felsefesi - MS 2. Yüzyıl Felsefesi	
24. 18. Yüzyıl Felsefesi - 19. Yüzyıl Felsefesi	
25. 18. Yüzyıl Felsefesi - 19. Yüzyıl Felsefesi	

1.

Yunan, Anadolu, Mısır ve Doğu Akdeniz Medeniyetleri

Bu haritaya göre;

I. Akdeniz havzasında önemli uygarlıklar varlık göstermiştir.

II. Anadolu Uygarlıklarından İyonya, denizcilik faaliyetlerinin öncüsü olarak kabul edilmiştir.

III. Lidyalılar, Anadolu Uygarlıkları arasında kültürel etkileşimin yaşanmasında etkili olmuştur.

yargılarından hangileri ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve III E) II ve III

2. İslamiyet'ten önce Arap Yarımadası'nda ticaretin önemli yer tuttuğu panayırlar düzenlenmekteydi. 5-30 gün arası süren bu panayırlar savaşın yasak olduğu Haram Ayları'nda kurulurdu. Bu panayırlarda şiir yarışmaları düzenlenir, kazanan şiirler Kabe'nin duvarlarına asılırdı.

Bu bilgilere göre İslam öncesi Arap dünyası ile ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

A) Tüccarların güvenliğini sağlamak amaçlanmıştır.

B) Ticaret, ekonomik hayatın önemli bir parçasıdır.

C) Panayırların kültürel etkileşimde büyük etkileri vardır.

D) Kabe, İslam öncesinde de kutsal kabul edilmiştir.

E) Yazılı edebiyat gelişmiştir.

3. İstanbul (Haliç) ve Londra Konferansı'nın kararlarını kabul etmeyen Osmanlı Devleti, Rusya'nın saldırısına maruz kalmıştır. 93 Harbi, Rusya'nın zaferi ile sonuçlanmıştır. Ancak 1878 tarihli Berlin Kongresi'nde İngiltere ve Avusturya, Rusya'ya zaferin meyvelerini toplama iznini vermemiştir.

Bu parçada geçen "...Rusya'ya zaferin meyvelerini toplama iznini vermemiştir." **ifadesi ile ilgili;**

I. Rusya'nın, Osmanlı Devleti üzerindeki baskısı engellenmiştir.

II. İngiltere ve Avusturya, kendi çıkarlarını korumuştur.

III. Rusya'nın Karadeniz'deki etkinliği sona erdirilmiştir.

yorumlarından hangileri yapılabilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

4. Ahi teşkilatının kurucusu olan Ahi Evran'a göre ahinin eli, kapısı ve sofrası açık; gözü, dili ve beli bağlı olmalıdır.

Buna göre Ahi teşkilatının;

I. cömertlik,

II. güvenilirlik,

III. çalışkanlık

davranışlarından hangilerine önem verdiği söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II D) I ve III E) I, II ve III

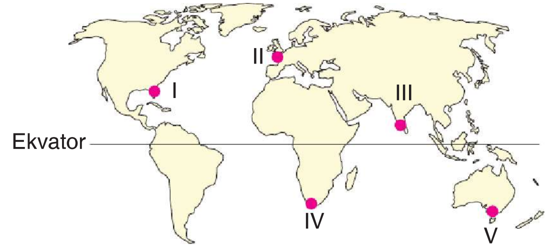
5. I. Toplumsal adalet ve barışın sağlanmasına hizmet eder.
II. Aynı amaç etrafında aynı duygu ile birlik ve beraberliği sağlar.
III. Demokrasi sistemi ile bir devletin yönetim biçimi demektir.
IV. Ekonomik kalkınmayı sağlamak amaçlanmıştır.
V. Her türlü inanca eşit mesafede durulmuştur.

Bu bilgiler, Atatürk'ün bazı ilke ve inkılapları ile eşleştirilmek istenmektedir

Buna göre aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

A) I; halkçılık ilkesi ile ilgilidir, çalışma olarak Aşar Vergisi'nin kaldırılması ile ilişkilendirilebilir.
B) II; milliyetçilik ilkesi ile ilgilidir, çalışma olarak Türk Dil Kurumunun kurulması ile ilişkilendirilebilir.
C) III; cumhuriyetçilik ilkesi ile ilgilidir, çalışma olarak cumhuriyetin ilanı ile ilişkilendirilebilir.
D) IV; devletçilik ilkesi ile ilgilidir, çalışma olarak TBMM'nin açılması ile ilişkilendirilebilir.
E) V; laiklik ilkesi ile ilgilidir, çalışma alanı olarak halifeliğin kaldırılması ile ilişkilendirilebilir.

6.
- Yıllık sıcaklık ortalaması 15-20 °C civarındadır.
- Yıllık sıcaklık farkı 10 °C civarındadır.
- Yaz ayları yağışlı, kış ayları kuraktır.
- Yağışların büyük bir bölümü yaz aylarında düşer.
- Yıllık yağış miktarı 2.000 mm civarındadır.

Yukarıda özellikleri verilen iklim tipi haritada numaralanmış alanların hangisinde yaygın olarak görülür?

A) I B) II C) III D) IV E) V

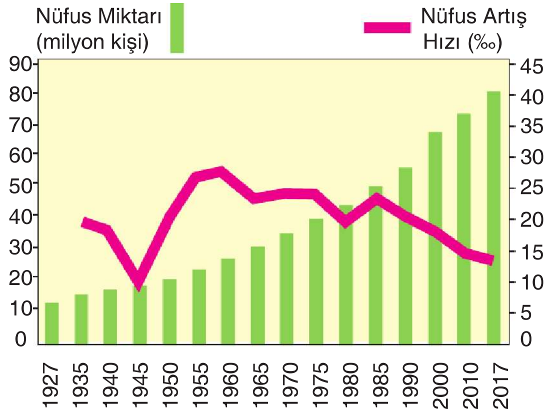
7. Aşağıdaki tabloda beş farklı merkeze ait sıcaklık, mutlak nem ve maksimum nem değerleri verilmiştir.

Merkez	Sıcaklık (°C)	Mutlak Nem (g / m^3)	Maksimum Nem (g / m^3)
I	20	8	22
II	15	8	18
III	10	8	12
IV	5	8	8
V	0	8	5

Bu tabloya göre bağıl nemin %100 olduğu ve yağışın başladığı merkezler aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	Bağıl Nem % 100	Yağışın Başladığı
A)	I	II
B)	II	III
C)	III	V
D)	IV	III
E)	IV	V

8. Aşağıda, Türkiye'nin 1927-2017 yılları arasındaki farklı dönemlere göre nüfus miktarı ve nüfus artış hızı değişim grafiği verilmiştir.

Yalnızca grafikteki bilgiler göz önünde bulundurulduğunda aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

A) Nüfus artış hızının en düşük olduğu dönem 1945 yılıdır.

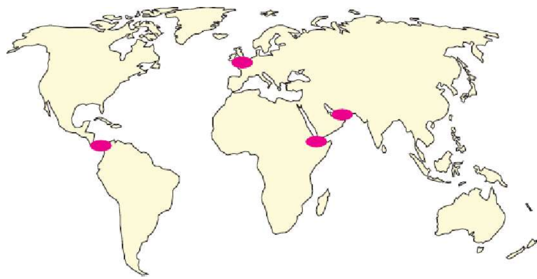
B) 1985'ten sonra nüfus artış hızı sürekli düşmüştür.

C) Kentsel nüfus miktarı kırsal nüfus miktarını 1980'den sonra geçmiştir.

D) Türkiye'nin nüfus miktarı sürekli artmıştır.

E) Verilen yıllarda nüfus artış hızı hiçbir zaman ‰ 30'un üzerine çıkmamıştır.

9. Aşağıdaki haritada bazı boğaz ve kanallar koyu renkle gösterilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi haritada gösterilen boğaz ve kanallar arasında yer almaz?

A) Cebelitarık Boğazı

B) Hürmüz Boğazı

C) Dover Boğazı

D) Panama Kanalı

E) Babülmendep Boğazı

10. • Geographika adlı eseri vardır.
• Coğrafya sözcüğünü tarihte ilk kez kullanan bilim insanıdır.
• Dünya'nın çevresini gerçek değerine çok yakın bir şekilde hesaplamayı başarmıştır.

Bu özellikler aşağıdaki bilim insanlarından hangisine aittir?

A) Eratostenes

B) Batlamyus

C) Hekataios

D) Anaximander

E) Thales

11. Ahmet Bey, televizyondaki haberlerde İstanbul'un başkent olacağını öğrenmiş ve buna çok şaşırmıştı. Bu bilginin doğruluğunu, yaptığı araştırmalar sonunda teyit etti. Akşam olunca bu haberi eşine de söyledi. Fakat eşi, bu bilginin doğruluğunu kabul etmedi. Haberin asılsız olduğunu düşündü. Ancak aynı haberi Ahmet Bey'in çocukları da izlemişti ve bunun gerçekten olacağını savundular. Bütün bu söylemlere rağmen Ahmet Bey'in eşi hâlâ inanmıyordu. Israrını sürdürerek çocuklarına döndü ve: "İstanbul'un gerçekten başkent ilan edildiğini gözümle görmeden böyle bir bilginin doğru olduğunu kabul etmemi beklemeyin." dedi.

Buna göre Ahmet Bey'in eşine göre bilginin doğruluk ölçütü aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Tutarlılık
B) Tümel Uzlaşım
C) Yarar
D) Uygunluk
E) Apaçıklık

12. Orta Çağ'ın sonlarına doğru iman ve inanç, felsefenin daha az konusunu oluşturmuştur. Bu dönemin en önemli filozofu olan Aquinolu Thomas, dinin felsefeyle daha fazla kavranamayacağını, inanç alanına ait bazı bilgilerin akıl ile bilinmesinin zor olduğunu belirtir.

Aquinolu Thomas ile başlayan bu süreç aşağıdaki durumlardan hangisinin temelini oluşturmuştur?

A) Skolastik düşüncenin gelişmesine

B) Reform hareketlerinin başlamasına

C) Skolastik düşüncenin felsefeyle ilişkisinin artmasına

D) Kilisenin güç kazanmasına

E) Skolastik düşüncenin yıkılmasına

13. Bilgi, süje (özne) ile obje (nesne) arasında kurulan bağın sonucunda ortaya çıkan üründür. Buna göre özne, yöneldiği nesne ile arasında bağ kurarak birtakım bilgiler elde etmeye çalışır. Örneğin; yeni aldığı bir kalemin yazıp yazmadığı bilgisini süje, kalemi kullanarak elde edebilir. Benzer bir şekilde estetik bir tablonun güzel olup olmadığı bilgisi, ona yönelen alımlayıcıda uyandırdığı hazza göre ortaya çıkar. Peki, bu durum bütün bilgi türleri için geçerli midir? Bütün bilgilerin süje ve obje arasında kurulacak bağın sonucunda ortaya çıktığını söyleyebilir miyiz? Tabii ki de hayır. Unutulmamalıdır ki bazı bilgiler, nesnesi olmadığı hâlde sadece inanca dayandırılarak ortaya konmuştur.

Bu bilgilerden hareketle:

I. Elma, tatlı olmayan bir meyvedir.

II. İnsanlar ölümden sonra tekrar diriltilecektir.

III. İstiklal Marşı muazzam bir sanat eseridir.

ifadelerinden hangileri nesnesi olmayan bir bilgi türüne aittir?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II

D) I ve III E) I, II ve III

14. Bir arazide çalışmakta olan üç bilim insanı, şiddetli bastıran sağanak yağıştan kurtulmak için yakında bulunan bir kulübeye sığınır. Kulübede yaşayan adam, misafirlerine bir şeyler hazırlamak için salondan çıkar. Salonun ortasında yerden bir metre yüksekte duran sobayı gören bilim insanları, şaşkınlıkla bu durumun sebebini tartışmaya başlarlar. Mimar: "Bu sobanın bu şekilde durması tamamen iç tasarımla alakalıdır." der. Kimyacı: "Sobanın yüksekte olması, aktivasyon enerjisini düşürür böylece daha kolay yakmayı sağlar." der. Antropolog: "Bu bölgedeki insanların eski inanışlardan gelen gelenekleri vardır. Ateşi kutsal kabul ettikleri için sobayı yükseğe yerleştirmişlerdir." der. Tartışmada kimse birbiriyle uzlaşamaz. Bilim insanları, kendi fikirlerini doğrulamak amacıyla sobanın neden yerden bir metre yükseklikte olduğunu ev sahibine sorarlar. Ev sahibi ise: "Boru yetmedi." der.

Buna göre aşağıdaki sorulardan hangisi parçaya ilişkin <u>olamaz</u>?

A) İnsanların farklı düşüncelere sahip olmasının nedenleri neler olabilir?

B) Farklı cevapların olması, gerçeğin bunlardan biri olduğu anlamına gelir mi?

C) Sobanın ısısı 100 dereceye ulaşmış mıdır?

D) Ev sahibinin doğruyu söylemiş olduğundan emin olunabilir mi?

E) Sözler gerçeğin, tahminler olacakların yerine geçebilir mi?

15. İlk dönem filozoflarının olup biteni doğa ile açıklama girişimleri, onların doğa filozofları olarak adlandırılmasını sağlamıştır. Mitolojik açıklamalarla yetinmeyen düşünürler, belirli bir neden-sonuç ilişkisi geliştirmeye çalışmışlardır. Dünyanın ve bütün varlıkların ortaya çıkış nedenini sorgulayan düşünürler, mistik açıklamalardan kopmamakla birlikte arayışlarını doğaya yöneltmiştir. Bu dönem felsefesinin ana problemi, varlığın ilk nedeninin ne olduğudur. Varlığın ilk maddesinin ne olduğu; ilk neden, ilke ve arkhe olarak isimlendirilmiştir. İlk neden, her şeyin ondan çıktığı ve her şeyin temelini belirleyendir. Doğa filozoflarından Thales, Anaksimandros, Anaksimenes, Empedokles ve Demokritos varlığın özü tartışmalarında ilk neden anlayışıyla öne çıkmıştır. Varlığın değişimi tartışmalarında ise felsefe tarihinin ilk karşıt fikirlerinin sahipleri olan Herakleitos, Parmenides ve Yunan filozoflarının dışında etkili bir filozof olan Lao Tse'nin görüşleri önemlidir. Bu filozoflara göre arkhe; su, ateş, dört element, atom, a perion, bir olan ve Tao'dur.

Buna göre aşağıda verilen ana madde-filozof eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

A) Demokritos - atom
B) Thales - su
C) Anaksimenes - hava
D) Anaksimandros - a perion
E) Empodokles - bir olan

16 – 20. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olanlar ve İmam Hatip Okulları öğrencileri/ mezunları cevaplayacaktır.

16. İbadet; Allah'a kulluk etmek, saygı ve bağlılık göstermek, buyruklarını yerine getirmek, onun rızasını kazanmak amacıyla niyet ederek belirli zamanlarda ve şekillerde yapılan her türlü iş ve davranışlardır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi, "Allah'ın sevgisini kazanmak için yapılan her iş ibadettir." **sözüne örnek olarak verilemez?**

A) Dürüst çalışmak
B) Okumak, öğrenmek ve başkalarına faydalı olmak
C) Anne-babaya saygılı olmak
D) Toplum içerisinde beğenilip, kabul görülmek
E) İhtiyacı olanlara yardım etmek

17. "Şüphesiz biz ona doğru yolu gösterdik; artık o isterse şükreden olur, isterse nankör."

(İnsan, 3. ayet)

"Eğer Allah isteseydi hepinizi elbette ki bir tek inanç topluluğu yapardı. Ama O, dilediğinin yoldan çıkmasına imkân verir, dilediğini de doğru yola iletir. Yapmakta olduklarınızdan dolayı kesinlikle sorgulanacaksınız."

(Nahl, 93. ayet)

Bu ayetlerde vurgulanan ortak yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Allah (c.c.), peygamberler göndererek neyin iyi neyin kötü olduğunu açıklamıştır.
B) Dinde zorlama yoktur.
C) İnsan için kendi çalışmasından daha faydalı hiçbir şey yoktur.
D) Allah (c.c.) insana hem iyi hem kötü yolu göstermiştir.
E) İnsan özgür irade sahibi ve yaptıklarından sorumlu bir varlıktır.

18. "Ben cinleri ve insanları, başka şeylere değil, sırf bana kulluk etsinler diye yarattım."

(Zariyat, 56. ayet)

Bu ayette verilmek istenen mesaj aşağıdakilerden hangisidir?

A) İnsanların ve cinlerin yaratılış amacının sadece Allah'a (c.c.) kulluk etmek olması
B) Allah'ın (c.c.), insanları kulluk seviyelerine göre değerlendireceği
C) Allah'ın (c.c.) buyruk ve yasaklarına uymayanların insan da olsa cin de olsa cezalandırılacakları
D) Şuurlu veya şuursuz varlıkların Allah'a (c.c.) kulluk etmelerinde bir fark olmayacağı
E) Yargılama gününün gerçek olduğu

19. “Güneş kendisine ait yerleşik bir düzene göre (yörüngesinde) akıp gider. Bu, çok güçlü ve her şeyi bilen Allah’ın takdiridir.”

(Yasin, 38. ayet)

“Göğü O yükseltti, denge ve ölçüyü O koydu ki dengeden sapmayasınız...”

(Rahman, 7 ve 8. ayetler)

“Şüphesiz biz her şeyi bir ölçüye göre yarattık.”

(Kamer, 49. ayet)

Bu ayetler ile aşağıdaki yargılardan hangisi çelişmektedir?

A) Evrende kusursuz bir denge vardır.

B) Kâinattaki her şey belli yasalar çerçevesinde gelişmektedir.

C) İnsan davranışlarının evrene etki etmesi düşünülemez.

D) Kâinatta var olan düzeni insan aklı ile keşif edebilir.

E) Allah’ın (c.c.) gücü, kudreti ve ilmi sınırsızdır.

20. “Şüphesiz biz her şeyi bir ölçüye göre yarattık.”

(Kamer, 49. ayet)

“Hiçbir kimse Allah’ın yazılıp bir süreye bağlanmış izni olmadan ölmez. Kim dünya nimetini isterse ondan kendisine veririz; kim ahiret nimetini isterse ona da ondan veririz ve şükredenleri ödüllendireceğiz.”

(Al-î İmrân, 145. ayet)

“Rabbin onların kalplerinde gizlediklerini de açığa vurduklarını da elbette bilir.”

(Neml, 74. ayet)

Bu ayetlerde vurgulanan kavram aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tevvekkül B) İhlas C) Kader

D) Rızık E) Ecel

21 – 25. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar cevaplayacaktır.

21. Locke’a göre insan zihni doğuştan boş bir levhadır. Her türlü bilgi, gözlem ve deney yoluyla elde edilir. Kant’a göre ise bilgi, aklın duyu organlarının getirdiği duyumları işlemesiyle meydana gelir. Gazali ise bu tür bilgilerin gerçeği yansıtmadığını söyler. Ona göre asıl bilgi, Allah’ın bilgisidir ve öyle bir bilgiye de yalnızca kalp gözü ile ulaşılır.

Buna göre Gazali, Locke ve Kant, felsefenin hangi problemine cevap vermişlerdir?

A) Varlığın kaynağı nedir?

B) Bilimsel bilginin değeri nedir?

C) Bilginin sınırları nelerdir?

D) Doğru bilginin ölçütü nedir?

E) Bilginin kaynağı nedir?

22. Skolastik Dönem sonrasında skolastik düşünceye ait olan tüm unsurlarda değişim yaşanmıştır. Rönesansla başlayıp 17. yüzyılda pekişen düşünce sistemine modern düşünce adı verilir. Skolastik felsefenin düşünce alanında ve hayatın tüm yönlerinde etkili oluşu, modern düşüncenin yarattığı değişimin yine hayatın her yönünde etkili olması sonucunu doğurmuştur. Modern düşüncede felsefe, bilimi temel almıştır. Birey ve bireyin düşüncesi tüm yönleriyle öne çıkarılmıştır. Aklın bilimsel yöntemi kendine kılavuz etmesi beklenmektedir. Farklı iki alan olan inanç ve aklın bilgisiyle ilgili olduğu düşünülen bu durum, birbirinden ayrı konumlandırılmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi modern düşüncenin özelliklerinden biri değildir?

A) Bilim, felsefenin kılavuzudur.

B) Felsefenin konusu; insan, doğa ve evrendir.

C) Düşünürler kiliseye bağlıdır.

D) Birey ön plana çıkmıştır.

E) Toplumsal hayat dünyevidir.

23. Bilgi, anlayışını oluştururken varlık anlayışından yola çıkar. Gerçek varlığın yani ideanın bilgisiyle sadece bir yansıma olan fenomenlerin bilgisini ayırmıştır. İdeaların bilgisi, idealar dünyasından akıl yoluyla edinilir. Akıl bu bilgiye ulaşmak için idealara, idealar bilgisinin olduğu kendi içine dönmelidir. Bu kendine dönüş bir tür anımsamadır. Çünkü, ideaların bilgisi doğuştan zihinde hazır bulunur. Bu bilgilere episteme demektedir. Filozof, bu düşünceye ruhun ölümsüzlüğü fikriyle ulaşır. Ruh; doğum ve ölümle idealar ve fenomenler dünyasına gidip gelmektedir. Bu gidiş ve gelişlerde idealar dünyasında görülenler fenomenlerin ışıltısında unutulmaktadır. Filozof'un bilgi anlayışında fenomenlere yönelik bilgiler, gerçek bilgi olarak kabul edilmez. Fenomenler, insanda sadece sanı ve tahminler oluşturur.

Bu parçada bilgi konusunda görüşleri verilen filozof aşağıdakilerden hangisidir?

A) Thales
B) Aristoteles
C) Platon
D) Sokrates
E) Kant

24. Bilgilerimizin kaynağı duyu ve algılar olduğu için doğuştan aklımızda hiçbir bilgi yoktur. Bu yüzden doğru bilgi ve dolayısıyla genelgeçer bilgi de yoktur. Ancak insan zihni başlangıçta üzeri yazılmayı bekleyen boş bir levha olduğu için her şey bu levhaya sonradan duyum ve deneyler aracılığıyla yazılır. Bu da tüm bilgilerin deney sonrası elde edildiği sonucuna ulaştırır.

Bu parçadaki görüşleri savunan kişi aşağıdaki akımlardan hangisini temel almaktadır?

A) Rasyonalizm
B) Empirizm
C) Kritisizm
D) Pozitivizm
E) Pragmatizm

25. Felsefe sınavında Büşra "Doğru bilgi mümkün müdür?" sorusuna "Doğru bilgi mümkündür ve doğru bilgiye ancak akılla ulaşabiliriz. Akıl, doğuştan bilgi edinme yetisi ile donatılmıştır. Yani biz bilgilere doğuştan sahibiz. Bunun için duyum ve algılar bize zorunlu, kesin, genelgeçer bilgileri veremezler. Böyle bir bilgiyi bize ancak akıl verebilir." diye cevap vermiştir.

Buna göre Büşra, aşağıdaki akımlardan hangisini temel alıp soruyu cevaplamıştır?

A) Rasyonalizm
B) Empirizm
C) Kritisizm
D) Pozitivizm
E) Pragmatizm

Test ID: 2481

TEST NO

14 x 25 TYT Sosyal Bilimler

Deneme 3

KONU ANALİZİ	TAKILDIĞIM KONULAR VE SEBEBİ
1. İlk Çağ'ın Tüccar Toplulukları	
2. İslamiyet Yayılıyor	
3. Beylik Döneminde Osmanlı'nın Askerî Gücü	
4. XIX. Yüzyılda Sosyal Hayattaki Değişimler	
5. Eğitim ve Kültür Alanında Yapılan İnkılaplar	
6. Coğrafi Konum	
7. Türkiye'nin Konumu	
8. Türkiye'de Yerleşme	
9. Dünya'da Nüfus	
10. Yerel Saat	
11. MS 2.Yüzyıl Felsefesi- MS 15.Yüzyıl Felsefesi	
12. MS 2. Yüzyıl Felsefesi- MS 15. Yüzyıl Felsefesi	
13. 18. Yüzyıl Felsefesi - 19. Yüzyıl Felsefesi	
14. MÖ 6.Yüzyıl Felsefesi- MS 2.Yüzyıl Felsefesi	
15. MS 2. Yüzyıl Felsefesi- MS 15. Yüzyıl Felsefesi	
16. Bilgi ve İnanç	
17. İnsanın Doğası ve Din	
18. Allah-İnsan İlişkisi	
19. İslam ve Bilim	
20. İslam ve İbadet	
21. 15. Yüzyıl Felsefesi - 17. Yüzyıl Felsefesi	
22. MÖ 6.Yüzyıl Felsefesi- MS 2.Yüzyıl Felsefesi	
23. 20. Yüzyıl Felsefesi	
24. 18. Yüzyıl Felsefesi - 19. Yüzyıl Felsefesi	
25. MÖ 6.Yüzyıl Felsefesi - MS 2.Yüzyıl Felsefesi	

1.

Harita: İlk Çağ Tüccar Toplulukları

Bu haritadaki toplulukların ekonomik faaliyetleri;

I. kültürler arası etkileşimin yaşanması,

II. demokratik rejimlerin kurulması,

III. dinî ve siyasi birliğin sağlanması

gelişmelerinden hangilerinin yaşanmasında etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

2. Hz. Muhammed, Medine'ye hicret etmek zorunda kalan Müslümanları, yerli halk ile kaynaştırarak bütün üstünlük iddialarını ortadan kaldırmak istemiştir. Bunun için muhacir ve ensar arasında kardeşlik ilan etmiştir.

Hz. Muhammed bu uygulama ile aşağıdakilerden hangisini amaçlamış olamaz?

A) Siyasi ve dinî birlik oluşturmak
B) Sınıf farkının oluşmasını önlemek
C) Doğabilecek mezhepsel ayrılıklara engel olmak
D) Bilgi ve tecrübe paylaşımını gerçekleştirmek
E) Ortaklaşa iş yapma ve üretme anlayışını geliştirmek

3. Osmanlı Beyliği'nin ilk savaşçı sınıfını, Osman Gazi'nin etrafında gaza ve ganimet amaçlı toplanan alplar ve gaziler oluşturmuştur.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

A) Osmanlı Beyliği'nin ilk dönemlerinde düzenli bir ordu oluşturulamamıştır.
B) Osmanlı Beyliği'nde ordu, farklı etnik gruplardan oluşturulmuştur.
C) Anadolu'daki ilk fetih hareketleri, Osman Bey Dönemi'nde gerçekleştirilmiştir.
D) Osmanlı Beyliği, orduyu güçlendirme çalışmalarında farklı siyasi güçlerden destek almıştır.
E) Osmanlı Beyliği, ilk askerî faaliyetlerini Türkmen beyliklerine karşı düzenlemiştir.

4. Tanzimat Dönemi ile beraber eğitim, artık ailenin ve devletin, çocuklarına karşı olan sorumlulukları olarak görülmeye başlanmıştır.

Bu anlayış doğrultusunda yapılan çalışma aşağıdakilerden hangisidir?

A) Eğitim alanında dinî ve sivil toplum kuruluşlarının yerini, devlet kurumlarının alması
B) Sosyal yardım uygulamalarının, merkezî devletle halk arasında yasal bir zemine oturtulması
C) Osmanlı toprakları üzerindeki yabancı okulların sayısının artması
D) Padişah ile bölgenin ileri gelenleri olan ayanlar arasında bir sözleşmenin imzalanması
E) Avrupalılara verilen kapitülasyonların artırılmasına yönelik çalışmaların yapılması

5. Mustafa Kemal Paşa, eğitim-öğretim alanında atılacak somut adımları ve yapılması planlanan yeniliklerden bazılarını 1 Mart 1922'de TBMM'nin açılış konuşmasında:

- Milletimizin zekâsının gelişmesi ve böylece uygun olan medeniyet düzeyine ulaşmasını sağlamak,
- Yüce görevleri yürütecek elemanları yetiştirmek ve millî kültürümüzü yüceltmek,
- Kadınların da erkeklerle aynı öğretim aşamalarından geçerek, yetişmelerine önem vermek

şeklinde sıralanmıştır.

Bu bilgilerden hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

A) Eğitim - öğretime önem verilmiştir.

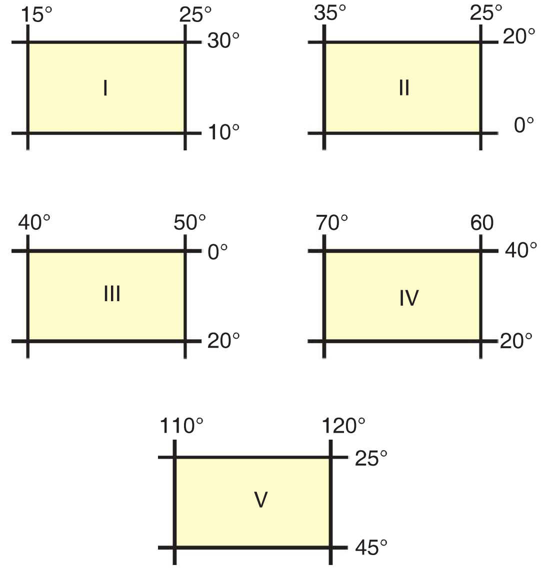
B) Devlet yönetimine katılmada cinsiyet ayrımının ortadan kaldırılmasına çalışılmıştır.

C) Eğitim - öğretim alanında fırsat eşitliğinin sağlanmasına çalışılmıştır.

D) Eğitim - öğretimde çağdaşlaşmanın gerçekleştirilmesi hedeflenmiştir.

E) Millî değerler önemsenmiştir.

6. Aşağıda beş farklı bölgenin mutlak konumları gösterilmiştir.

Bu bölgelerin hangisinde yıl boyunca öğle vakti dağların kuzey yamaçları güneşe dönüktür?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Coğrafya öğretmeni Hakan Bey yazılı sınavda Türkiye'nin mutlak konumu ve göreceli konumu ile ilgili bazı özelliklerini sıralayarak öğrencilerinden söz konusu özelliklerin mutlak konuma mı, göreceli konuma mı ait olduğunu cümlenin sonundaki kutucuğa işaretlemelerini istemiştir.

		Mutlak Konum	Göreceli Konum
I.	Dört mevsim belirgin olarak yaşanır.	✔	
II.	Üç kıtanın birbirine yaklaştığı yerde bulunur.		✔
III.	Güneyden kuzeye doğru gidildikçe sıcaklık genel olarak düşer.		✔
IV.	Tarım ürünlerinin çeşitliliği fazladır.	✔	
V.	Dağlar genel olarak doğu-batı doğrultusunda uzanır.		✔

Yukarıda bu sınava giren Ahmet'in cevapları verilmiştir.

Buna göre Ahmet hangi soruları yanlış cevaplamıştır?

A) I ve II B) II ve III C) II ve V
D) III ve IV E) IV ve V

8. Türkiye'de iklim ve yeryüzü şekillerinin çeşitlilik göstermesine bağlı olarak farklı kırsal yerleşme türleri ortaya çıkmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Türkiye'deki kırsal yerleşme türleri ile ilgili doğru bir bilgi değildir?

A) Konya çevresinde mevsimlik olarak kullanılan ağıl yerleşmeleri görülür.
B) Türkiye'de divan yerleşmeleri en yaygın Batı Karadeniz'de görülür.
C) Trakya ve Ege ovalarında çiftlik yerleşmeleri görülür.
D) Ege ve Akdeniz kıyılarında dalyan yerleşmeleri görülür.
E) Trakya ve Kıyı Ege'de yayla yerleşmeleri görülür.

9. Aşağıda iki farklı ülkenin doğal ve gerçek nüfus artış oranları verilmiştir.

	K Ülkesi	L Ülkesi
Doğal nüfus artışı	‰ 15	‰ 25
Gerçek nüfus artışı	‰ 30	‰ 10

Buna göre K ve L ükeleri ile ilgili;

I. K ülkesi dışarıdan göç almıştır.
II. L ülkesinde nüfus artış hızı K ülkesinden yüksektir.
III. K ülkesinde nüfus yoğunluğu L ülkesinden yüksektir.
IV. L ülkesinde doğum oranları K ülkesinden yüksektir.
V. L ülkesinde nüfus miktarı K ülkesinden fazladır.

sonuçlarından hangilerine ulaşılamaz?

A) I ve II B) II ve III C) I, II ve III
D) II, III ve V E) III, IV ve V

10. Aşağıdaki haritada bazı şehirler gösterilmiştir.

Bu haritaya göre hangi şehirden doğu yönünde aynı mesafede yol katedildiğinde daha fazla yerel saat farkı oluşur?

A) Miami B) Sao Paulo C) Lagos
D) Oslo E) Seul

11. Samanyolu galaksisinde Güneş gibi üç yüz milyar yıldız vardır. Samanyolunun yarıçapı yüz bin ışık yılı uzunluğundadır. Böyle büyüklük karşısında akıl, kavramaktaki acizliğini itiraf eder. Akıl kavrama görevini hayale devreder. Hayal, anlamaya çalışır ama o da başaramaz. Çünkü hayali de aşan büyüklükler çıkar karşımıza. Örneğin; Canis Mayoris yıldızı. Bu yıldızın içine yedi desilyon dünya sığar. Yedi desilyon, yedi sayısının arkasına eklenecek otuz üç sıfır ile oluşturulan sayıdır. Hayal gücünü aştı değil mi? İşte insan, böyle bir büyüklüğü anlamakta aciz ve biçare kalıyor. O zaman anlıyor ki böyle bir düzen kendiliğinden var olamaz. Öyleyse bütün bu evreni bir düzenleyici bir hareket ettirici vardır. O da Tanrı'dır. Tanrının bilgisine de ancak kalp gözüyle ulaşılabilir.

Bu parça aşağıdaki kavramlardan hangisiyle ilişkilendirilebilir?

A) Sezgicilik B) İdealizm
C) Kuşkuculuk D) Deneyimcilik
E) Kadercilik

12. Hristiyan felsefesinde bazı düşünürler Tanrı'nın varlığının kanıtıyla ilgili görüşler ortaya koymuştur. Tanrı'nın var olmadığını savunanlar karşısında Hristiyan düşünürleri, kanıtlar sunmuştur. Bu kanıttan biri Platon'un tümel kavramları gerçek olarak ifade ettiği felsefesine dayandırılır. Bu kanıtlamaya göre; Tanrı'nın varlığı Tanrı kavramından çıkar ve mantıksal olarak onun varlığını kanıtlamaya yöneliktir. Hristiyan felsefesinde Anselmus tarafından ileri sürülen bu kanıtlama, daha yetkini düşünülemeyen ve tasarlanamayan anlamıyla Tanrı'nın insan zihninde bulunmasını Tanrı'nın var olduğuna kanıt olarak kullanılabileceğini ifade eder. Buradan hareketle Tanrı'nın mutlak olarak var olduğu sonucuna ulaşır.

Bu parçada Tanrı'nın varlığına yönelik açıklanan görüş aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ontolojik
B) Kozmolojik
C) Hudûs
D) Sudür
E) Vâcib-ül vücud

13. Varlık diye sözünü ettiğimiz şey gerçekten mutlak anlamda bir varlığa işaret eder mi? İnsan zihninden bağımsız bir varlık var mıdır? Yoksa varlık, insan zihninin ürettiği bir olgudan, bir tasavvurdan mı ibarettir? Bu sorular felsefe dünyasında uzun tartışmalara neden olan sorulardır. Bu sorulara verilen yanıtları başlıca iki kısımda toplamak mümkündür. Bunlardan ilki "insan zihninden bağımsız bir varlığın olamayacağını" iddia ederken ikinci görüş "insan zihninden bağımsız gerçek/mutlak bir varlıktan söz edilebileceğini" ortaya koymuştur.

Bu parçada varlık konusunda ortaya koyulan görüşler aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru verilmiştir?

A) Septisizm - Rasyonalizm
B) Düalizm - Kritisizm
C) Nihilizm - Realizm
D) Anarşizm - Realizm
E) Nihilizm - Pragmatizm

14. **Öğrenci:**

– ---?---

Öğretmen:

– Sormuş olduğun soruya iki farklı cevap verilmiştir. Bu cevaplardan ilki Nihilistler tarafından savunulan; varlığın gerçekten var olmadığı düşüncesidir. Görecelik kuramına dayanan Protagoras, varlığın var olma durumunun onu algılayan özneye göre değiştiğini bu nedenle herkes için genel-geçer bir varlıktan söz edilemeyeceğini dile getirmiştir. Göreceliliği hiççiliğe vardıran Gorgias ise: "Hiçbir şey yoktur, olsa da bilinemez bilinse de başkasına aktarılamaz." der. İkinci yaklaşım ise realizmdir. Varlığın gerçekte var olduğunu ve insan zihninden bağımsız bir gerçekliğe sahip olduğunu savunur.

Öğrenci:

– ---?---

Öğretmen:

– Bu soruya da birden fazla cevap verilmiştir. Biliyorsun ki felsefe öznel bir etkinliktir. Dolayısıyla filozof sayısı kadar farklı cevaplar verilebilir. Bunlardan bazılarını şöyle sıralayabiliriz: Herakleitos'a göre "Oluş", Platon'a göre "İdea", Descartes'e göre "Hem Madde Hem de İdea", Demokritos'a göre "Madde" ve Husserll'e göre ise "Fenomen"dir.

Bu parçaya göre öğrencinin sormuş olduğu sorular sırasıyla hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

A) - Varlık bir midir yoksa çokluk mudur?
- Varlık nedir?

B) - Varlığın bilgisine ulaşılabilir mi?
- Varlık var mıdır yok mudur?

C) - İnsan varlığı bilebilir mi?
- Bilginin türleri nelerdir?

D) - Bilgi kişiden kişiye değişir mi?
- Varlık var mıdır yok mudur?

E) - Varlık var mıdır yok mudur?
- Varlık varsa bu varlık nedir?

15. Duyu organları ile elde edilen bilgiler de akıl ile elde edilen bilgiler de seni yanıltır. "Akıl hakemi ortaya çıkarak duyu organlarının verdiği bilgilerin yanlışlığına nasıl hükmettiyse akıl idrakinin ötesinde başka bir hakem doğabilir ve onun sağladığı bilgilerin yanlış olduğuna hükmedebilir." düşüncesiyle duyudan ve akıldan bağımsız olarak hakikatin bilgisine sezgilerle ulaşılabileceğini savunan filozoftur.

Bu parçada felsefesi anlatılan İslam filozofu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Farabi

B) İbn-i Rüşd

C) Gazali

D) İbn-i Sina

E) İbn-i Haldun

16 – 20. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olanlar ve İmam Hatip Okulları öğrencileri/ mezunları cevaplayacaktır.

16. **Aşağıdaki ayetlerden hangisi aklı kullanmanın önemi ile ilgilidir?**

A) “Allah o su ile size ekin, zeytin, hurma, üzüm ve daha türlü türlü ürünler de bitirir. İşte bunda düşünen bir topluluk için büyük ibret vardır.”

(Nahl, 11. ayet)

B) “Onlar ki, iyice pekiştirdikten sonra da Allah’a verdikleri sözden dönerler, Allah’ın birleştirilmesini emrettiğini ayırırlar, yeryüzünde fesat çıkarırlar; işte sonunda zararlı çıkacak olanlar da bunlardır.”

(Bakara, 27. ayet)

C) “Tanrınız bir tek Tanrı’dır; O’ndan başka tanrı yoktur; O rahmândır, rahîmdir.”

(Bakara, 163. ayet)

D) “Allah, hak ve adaleti ayakta tutarak, kendinden başka tanrı olmadığını bildirdi; melekler ve ilim sahipleri de bunu ikrar ettiler. (Evet) O’ndan başka tanrı yoktur; O mutlak güç ve hikmet sahibidir.”

(Al-î İmrân, 18. ayet)

E) “İşte bu Allah sizin rabbinizdir. O’ndan başka tanrı yoktur. O her şeyin yaratıcısıdır. Öyleyse O’na kulluk edin, O her şeye vekildir (Güvenilip dayanılacak tek varlık O’dur).”

(En’am, 102. ayet)

17. Din, ilk insan topluluklarından günümüze kadar her dönemde önem verilen, kutsal sayılan bir değer olmuştur. Acaba sizler de toplumsal hayatta dinin etkilerini gözlemlediniz mi? Kişilerin düşünceleri, davranışları, yaşama biçimleri üzerinde dinin etkisi var mıdır? Din toplumsal ilişkileri nasıl etkilemektedir? Sanat, edebiyat, örf ve âdetler üzerinde dinin ne gibi etkileri söz konusudur?

Bu parçadaki sorulara cevap arayan biri dinin insan hayatındaki yerini ve önemini anlatan aşağıdaki ifadelerden hangisine ulaşamaz?

A) Din insanları psikolojik bunalımlardan korur.

B) Din insanlara yararlı işler yapmaya yöneltir.

C) Din insanları mutaassıp inançlara yöneltir.

D) Din insanın hayatını anlamlandırmasını sağlar.

E) Din insanlar arasında güzel duyguların yerleşmesini sağlar.

18. I. “O, geceyi, gündüzü, güneşi, ayı yaratandır. Her biri bir yörüngede yüzmektedir.”

(Enbiya, 33. ayet)

II. “Gökten ölçülü olarak su indiren de O’dur. Bununla ölü bir beldeye yeniden hayat veririz. İşte siz de böyle diriltilip çıkarılacaksınız.”

(Zuhruf, 11. ayet)

III. “O, yedi göğü tabaka tabaka yaratandır. Rahmân’ın yaratışında hiçbir uyumsuzluk göremezsin. Bir kere daha bak! Hiçbir çatlak (ve düzensizlik) görüyor musun?”

(Mülk, 3. ayet)

IV. “Güneş kendisine ait yerleşik bir düzene göre (yörüngesinde) akıp gider. Bu, çok güçlü ve her şeyi bilen Allah’ın takdiridir.”

(Yasin, 38. ayet)

V. “De ki: ‘Onları ilk başta yaratmış olan diriltecek. O yaratmanın her türlüsünü bilir.’

(Yasin, 79. ayet)

Yukarıdaki ayetlerden hangisinin konusu diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

19. Okumayı ilk emir olarak öne çıkaran İslam dini, buna bağlı olarak eğitime de çok büyük önem vermiştir. Bunun en güzel örneğini Peygamberimizin (s.a.v.) uygulamalarında görmekteyiz. Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) Bedir Savaşı’nda esir alınan Mekkeli müşrikleri, Müslümanlara okuma yazma öğretmeleri karşılığında serbest bırakmıştır. Peygamberimizin (s.a.v.) Mekke’den, Medine’ye hicretinden sonra yaptığı ilk işlerden birisi, mescidin yanına yaptırdığı “Suffa” isimli eğitim kurumu idi. Gündüzlü ve yatılı olan Suffa’daki eğitim faaliyeti, peygamber mescidi olan “Mescid-i Nebi”den bağımsız değildi. Peygamber Efendimizin (s.a.v) vefatından sonra da pek çok kurum ön plana çıkmış ve eğitim faaliyetlerini devam ettirmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu kurumlardan biri değildir?

A) Beyt’ül Hikme
B) Rasathane
C) İmarethane
D) Daru’l Hadis
E) Şifahane

20. İbadet sözlükte tapma, tapınma, saygı gösterme, itaat etme, kulluk etme gibi anlamlara gelir. Dinî bir terim olarak ise ibadet, Allah’ın emrettiklerini yapmak, yasakladıklarından da kaçınmaktır. İslam dininde ibadet denilince akla önce namaz, oruç, hac, zekât ve kurban gelir. Ancak dinimizde ibadetler sadece bunlarla sınırlı değildir. İlim öğrenmek, anne ve babaya saygılı olmak, komşulara iyi davranmak, akrabaları ziyaret etmek, muhtaçlara yardım etmek gibi iyi iş ve davranışlar da İslam’da ibadet olarak değerlendirilir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi ibadetlerle ilgili temel ilkelerden biri değildir?

A) Güç yetirebilirlik
B) Merhametli olmak
C) Kolaylık
D) İsteklilik
E) Samimiyet

21 – 25. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar cevaplayacaktır.

21. Bilimin her alanında varlığın farklı yönleri inceleme konusu yapılmıştır. Örneğin, fizik varlığın hareketiyle ilgilenirken, kimya varlığın değişimiyle, biyoloji varlığın yapısıyla ilgilenir. Ancak bilimlerin hiçbiri felsefenin yaptığı gibi incelediği varlığın gerçekten var olup olmadığıyla ilgilenmez. Felsefenin aksine varlığı var olarak kabul edip deneyin, gözlemin ve diğer araştırma tekniklerinin konusu hâline getirerek mutlak bilgiye ulaşmaya gayret eder. Buna karşılık felsefe varlığı şu ya da bu varlık olarak değil bir bütün olarak ele alır.

Buna göre felsefe ve bilimin varlığa yaklaşımları ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi söylenebilir?

A) Felsefe ve bilimin varlığa yaklaşımları birbirinden farklıdır.

B) Felsefe varlığı parçalayarak kendi disiplinlerinin bakış açısıyla inceler.

C) Bilim ve felsefe varlığı inceleme alanı yapmamış sadece sorular çerçevesinde ele almıştır.

D) Varlık, hem felsefe hem de bilim için bilinemezler ağıdır.

E) Bilim ve felsefe için varlığın ilk unsuru doğadır.

22. Demokritos'a göre evrende rastlantı yoktur. Evren bir zorunluluk sonucunda oluşmuş ve bu düzen maddeden meydana gelmiştir. Evrendeki her şey atomların mekanik birleşiminden meydana gelir. Demokritos'a göre atomlar yapısı bakımından öncesiz ve sonrasızdır. Atomlar birbirlerinden farklıdır ve aralarındaki boşluklarda hareket ederler. Atomların sayısı sonsuzdur. Bölünemeyecek küçüklükte ve farklı renktedirler. Birleşince farklı cisimleri, ayrışınca bir başka cisimleri meydana getiren atomlar, bütün evrenin kaynağıdır.

Bu parçadan hareketle varlıkla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

A) Varlığın hareketsiz bir yapıda olduğuna

B) Varlığın sınırlı olduğuna

C) Varlığın soyut yapıda olduğuna

D) Varlığın fenomen olduğuna

E) Varlığın maddeden meydana geldiğine

23. Ona göre evrendeki her şey oluş hâlindedir. Bir şeyin varoluşu, başka bir şeyin sebep oluşu nedeniyledir. Bu öğretisinin adı "süreç felsefesi"dir. Ona göre evrende yaratıcı bir tanrı vardır ve onun dışında evrende hiçbir şey kendi başına var olamaz. Evrendeki varlıkların oluş hâlinde değişimini sağlayan tanrının yaratıcılık ve süreklilik özelliğidir.

Bu parçada görüşleri verilen filozof aşağıdakilerden hangisidir?

A) Heraklietos

B) Whitehead

C) Hobbes

D) Demokritos

E) Karl Marx

24. Apartmanlar niye geniş, uzun, simetriktirler? Çünkü kısa, yassı ve asimetrik olsalardı taş olurlardı. Kısa bir apartman hayal ederek ona kısa apartman diyebiliriz. Aynı şekilde asimetrik bir apartman da yapabilmemiz olasıdır. Ama bu ekstrem örneklerden yola çıkarak Aristo'nun "Apartmanı apartman yapan şey nedir?" sorusuna cevap niteliğinde olamaz. Çünkü kısa ve yassı bir şey gördüğümüzde aklımıza gelecek olan belki de en son şey onun bir apartman olduğudur.

Bu parçada varlıkla ilgili sorgulanan unsurlar hangi seçenekte doğru verilmiştir?

A) Nicelik / nitelik ayrımı

B) Madde / form ayrımı

C) Var olup / olmama sorunsalı

D) Somut / soyut varlık ayrımı

E) Öz / nitelik ayrımı

25. Kare şeklinde evler var, dikdörtgen duvarlar görüyoruz ama ne karenin kendisini ne de dikdörtgeni görmüyoruz. Güzel kuşları görüyoruz, güzel çiçekleri ve güzel kitapları görüyoruz. Peki, güzelin kendisini gören var mı? Hareket eden hayvanlar görüyoruz, hareket hâlinde olan arabalar, hareket hâlinde olan başka cisimler görüyoruz. Ancak hareketin kendisini göremiyoruz. Demek ki bütün bu genel kavramlar sadece ve sadece bizim zihnimizde vardır. Bizim dışımızda nesnel bir gerçekliğe sahip değillerdir.

Buna göre aşağıdaki ifadelerden hangisi bu parçada savunulan görüşü destekler niteliktedir?

A) Duyularla algılanan dünyanın nesneleri gerçektir, ideler değil.

B) İdeler duyular dünyasında ve gerçektirler.

C) Duyularla algılanan objeler zihinsel varlıklardır.

D) Nesneyi var eden, onun gerisindeki ideal özüdür.

E) Gerçek olan yalnızca zihinsel olandır.

Test ID: 2482

TEST NO

14 x 25 TYT Sosyal Bilimler

Deneme 4

KONU ANALİZİ	TAKILDIĞIM KONULAR VE SEBEBİ
1. İnsanlığın Hafızası Tarih	
2. Emeviler	
3. Fetih ve Fatih	
4. İhtilaller Çağı	
5. Atatürk İlkeleri	
6. İklim Elemanları-Nem ve Yağışlar	
7. İklim Elemanları-Sıcaklık	
8. Yerleşme	
9. İzohipsler	
10. Doğal Afetler	
11. MÖ 6. Yüzyıl Felsefesi - MS 2. Yüzyıl Felsefesi	
12. 18. Yüzyıl Felsefesi - 19. Yüzyıl Felsefesi	
13. 20. Yüzyıl Felsefesi	
14. 18. Yüzyıl Felsefesi - 19. Yüzyıl Felsefesi	
15. 18. Yüzyıl Felsefesi - 19. Yüzyıl Felsefesi	
16. Ahlâki Tutum ve Davranışlar	
17. Kur'an'a göre Hz. Muhammed	
18. Kur'an'a göre Hz. Muhammed	
19. Kur'an'a göre Hz. Muhammed	
20. Anadolu'da İslam	
21. MS 2. Yüzyıl Felsefesi - MS 15. Yüzyıl Felsefesi	
22. 18. Yüzyıl Felsefesi - 19. Yüzyıl Felsefesi	
23. MÖ 6. Yüzyıl Felsefesi - MS 2. Yüzyıl Felsefesi	
24. 20. Yüzyıl Felsefesi	
25. 18. Yüzyıl Felsefesi - 19. Yüzyıl Felsefesi	

1. 12 Hayvanlı Türk takvimindeki bazı yıl adlarının boylara yakın olan farklı milletlerdeki kullanılışı şu şekildedir.

Türkmen	Kazak	Kırgız	Moğol-Tatarlar	Farslar-Tacikler	Anlamı
Sıçan	Tışgan	Çıçkan	Sıçkan-il	Muş	Sıçan
Sığır	Sıyır	Uy	Ud-il	Bakar	Sığır
Bars	Barıs	Bars	Barsil	Feleng	Bars Gaplan
Tavşan	Goyan	Koyan	Tışkan-il	Harguvş	Tavşan

Tablodaki bu bilgiler, tarihe yardımcı aşağıdaki yardımcı bilimlerden hangisiyle ilişkilendirilebilir?

A) Coğrafya B) Felsefe C) Hukuk
D) Filoloji E) Nümizmatik

2. Emeviler Dönemi'nde topraklar çok genişlemiş olsa da İslam'ın diğer milletlerce kabulü aynı oranda gerçekleşmemiştir.

Bu durumun nedenleri arasında Emevilerin;

I. Mevaliler'den cizye vergisi almaları,
II. Arap olmayan Müslümanlar'ı devlet yönetimine katmamaları,
III. Arapçayı resmî dil ilan etmeleri

faaliyetlerinden hangileri yer alır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

3. Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde Trabzon Rum İmparatorluğu ve Mora Despotluğu üzerine seferler düzenlenmiş ve bu siyasi yapıların varlığına son verilmiştir. Bu seferler sonrasında Bizans İmparatorluğu'nun yeniden dirilmesi önlenmiştir. Yine bu dönemde Anadolu'da varlık gösteren beyliklerden bazıları Osmanlı hâkimiyetine geçmiştir.

Bu bilgilere göre Fatih Sultan Mehmet Dönemi ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Osmanlı Devleti'nin sınırları genişlemiştir.
B) Osmanlı Devleti'nin gelir ve giderleri artmıştır.
C) Anadolu Türk siyasi birliğini sağlama çalışmalarında bulunulmuştur
D) Farklı kültürlerle etkileşimde bulunulmuştur.
E) Bizans İmparatorluğu'nun Balkanlardaki etkinliği sona ermiştir.

4. Fransız İhtilali ile yayılan fikirleri benimseyen Jakoben topluluğu, bu fikirlerin yayılmasının eğitim yoluyla ve ortak bir dilin kullanılmasıyla mümkün olduğunu düşündükleri için Fransa'da Fransızcadan başka bir dilin konuşulmasına izin vermemişlerdir.

Jakobenler ile ilgili bu metinde geçen "...Fransa'da Fransızcadan başka bir dilin konuşulmasına izin vermemişlerdir." **ifadesi, Fransız İhtilali ile yayılan aşağıdaki kavramlardan hangisiyle ilişkilendirilebilir?**

A) Millî egemenlik
B) Eşitlik
C) Özgürlük
D) Milliyetçilik
E) Laiklik

5. İzmir İktisat Kongresi ile ilgili çalışmaların yapıldığı günlerde, İstanbul'dan gelen bir işletmeci, Kazım Paşa'ya (Karabekir), neden kurultay değil de kongre şeklinde hitap edildiğini sormuştur. İşletmeci, "kurultay" ifadesinin Türk gelenek ve göreneklerine daha uygun olduğunu belirtmiştir. Kazım Paşa, uygun bulduğu bu fikri Mustafa Kemal'e iletmiştir. Mustafa Kemal de kullanılması gereken ifadenin aslında bu olduğunu dile getirmiştir.

Bu parçada sözü edilen işletmecinin "kongre" **yerine** "kurultay" **ifadesinin kullanılmasını istemesi, Atatürk'ün aşağıdaki temel ve bütünleyici ilkelerinden hangisiyle ilişkilendirilebilir?**

A) Devletçilik
B) Ulusçuluk
C) Bilimsellik
D) Millî egemenlik
E) Akılcılık

6. Bulutun yeryüzüne inmiş şekli olan sis, bir yoğuşma örneğidir. Fiziksel açıdan bulutla sis arasında herhangi bir fark yoktur.

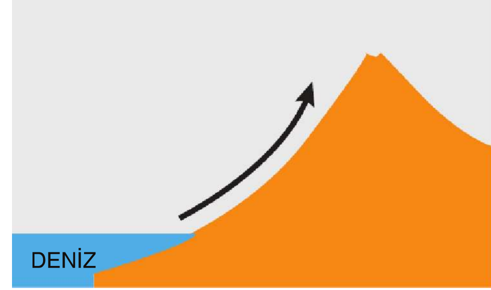
Buna göre;

I. ilkbahar ve sonbahar aylarında gündüz ısınan yüzeyin gece sıcaklık kaybına uğraması,
II. sıcak ve nemli bir hava kütlesinin soğuk zeminlere temas etmesi,
III. nemli bir hava kütlesinin bir dağ yamacı boyunca yükselerek zeminde soğuması,
IV. dağ yamaçları boyunca aşağıya çöken havanın ısınması

hava olaylarından hangilerinin gerçekleşmesi sonucunda sis oluşumu meydana gelmez?

A) Yalnız II B) Yalnız IV C) I ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. Aşağıdaki görselde bir hava kütlesinin yamaç boyunca olan hareketi gösterilmiştir.

Buna göre hava kütlesi bir yamaç boyunca yükseldikçe,

I. Sıcaklık değerleri azalır.
II. Bağıl nem oranı artar.
III. Yağış ihtimali artar.

durumlarından hangileri gerçekleşir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

8. Yerleşim yerlerinin belirlenmesinde farklı doğal ve beşerî unsurlar etkili olur.

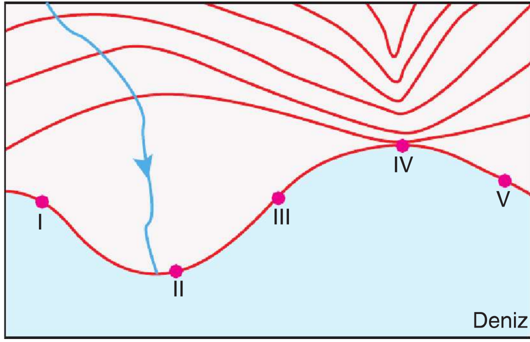
Buna göre;

I. su kaynakları,
II. yeryüzü şekilleri,
III. nüfus artış hızı,
IV. iklim koşulları

unsurlarından hangileri yerleşim yerlerinin belirlenmesinde etkili bir unsur değildir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

9.

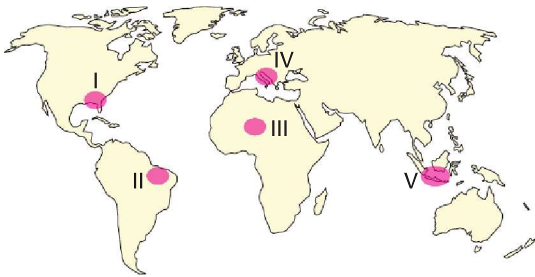

Kıyı çizgisinden itibaren derinliği 200 metreye kadar olan yerlere kıta sahanlığı (şelf) denir. Kıta sahanlığı eğimin fazla olduğu kıyılarda dar, eğimin az olduğu kıyılarda ise geniştir.

Buna göre, haritadaki işaretli noktaların hangisinde kıta sahanlığı daha dardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangisinde;

- deprem,
- tsunami,
- volkanizma

afetlerinin üçünün de sık yaşandığı söylenebilir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Kerim, henüz on sekiz yaşında olmasına rağmen, kendi ayakları üzerinde durmak istiyor ve bu nedenle ısrarla babasından kendisine iş yeri açmasını istiyordu. Oysa babası, Kerim'in huyunu bildiği için ona pek güvenemiyordu. Bu görevin üstesinden gelebileceğinden emin değildi. İstediği büyük bir kafe ve baya masraflıydı. Kerim'in babası "Bak oğlum! Sen genç ve deneyimsizsin. İstediğin şey, bizi maddi olarak zora koyacak. Ancak yine de seni kırmayacağım. Bak oğlum! Bu iş, geniş olmanı ister. Tatlı dilli, güler yüzlü olmanı bekler müşteriler. İnsanların her türlüsü gelecek, dolayısıyla sabır ister, istikrar bekler senden. İşinin başından ayrılmaman lazım. Bütün bunları iyi düşün, doğru karar ver. Unutma ki eğer hakkından gelemezsen veya üzerine düşen görevi yerine getirmezsen, kaybeden sen olursun. Sonuçlarına katlanırsın." der.

Buna göre Kerim'in babası genel olarak oğlundan neyi beklemektedir?

A) İş yeri açmaktan vazgeçmesini
B) Sabırlı olmasını
C) Sorumluluk alabilmesini
D) Vicdanlı olmasını
E) Okuluna devam etmesini

12. Coğrafyası ve kültürleri farklı olan milletlerin, aynı düşünce değerlerine sahip olmalarını beklemek büyük bir yanılgıdır. Çünkü her toplumun kendine ait gerçekleri vardır. Örneğin; Avrupa'da on sekiz yaşında bir genç, ailesi tarafından kendi ayakları üzerinde durabilmesi amacıyla ayrı yaşamaya teşvik edilir. Oysaki bizim toplumumuzda henüz evlenmemiş bir genç, kendi istemedikçe evden ayrılmaz. Hatta kendisi ayrı eve çıkmak isteyecek olsa ailesi için üzücü bir durum olur. Daha doğudaki medeniyetlere baktığımızda ise, bu durum söz konusu dahi olamaz. On sekizindeki genç evlense bile zor durumda kalmadıkça ailesinden ayrılmaz. Bu bilgilerden hareketle, ortak ahlaki yargıların varlığını savunmak, temelsiz bir inşaata çıkmaktır.

Bu parçadan hareketle etikle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

A) Ortak ahlaki yargılar vardır.

B) Mutluluk, ortak ahlaki değerleri benimsemekle mümkündür.

C) Ahlak yasası düşünsel bir yapıdadır.

D) Ahlaki yargılar, kişiden kişiye değişebilen bir nitelikte değildir.

E) Genelgeçer, evrensel ahlaki yargılardan söz edilemez.

13. Birine yalan söylemek kötü bir davranıştır. Ancak savaş esiri düşüp, düşmana mühimmatın yeri hakkında yalan söylemek iyidir. Hatta bunun için kahraman bile ilan edilebilirsiniz. Birine, onu arayacağımız sözünü verip, o sözü tutmamak kötüdür. Ama birine kötü bir işte yardım edeceğimize söz versek ve o sözü yerine getirmesek, bu iyi bir davranıştır. Arkadaşlarımıza karşı dürüst olmak iyi bir davranıştır. Fakat ölüm döşeğinde olan birine "Doktor yakında öleceğini söylüyor." diyerek dürüst olmak, kötüdür. Hastayı ölmeden öldürmektir.

Bu parçaya göre "iyi" **ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?**

A) Evrensel bir nitelik taşır.

B) Durumlara göre farklılık gösterir.

C) Nesnel ve değişmeyen bir kavramdır.

D) Kişiye fayda sağlıyorsa doğrudur.

E) Geçmişteki anlamıyla bugünkü anlamı aynı değildir.

14. Bazen soruyorum kendi kendime; "Neden ahlaklı olmalıyım?" diye. Basit bir çerçevede cevaplar da üretiyorum: Çünkü ben ahlaklı olur, insanlara iyi davranırsam, onlarda bana iyi davranırlar. Çünkü iyi eylemlerde bulunmak bana mutluluk veriyor. Çünkü bu şekilde davranmak, birçok insanın hoşuna gidiyor. Çünkü yapmazsam, toplumun dışına itilirim. Meğer ürettiğim bütün bu cevaplar, bir yanılgıymış. Bu cevaplardaki amaçlara göre yapılan bir eylem, iyi sayılamaz. Kant diyor bunu. Kant'a göre bir eylemi iyi kılacak şey, getireceği sonuçlar değil, o eylemi iyi bir niyetle gerçekleştirmektir. O eylem sırf iyi bir eylem olduğu için yapılmalı. Bu insanın bir ödevidir. Sanırım Kant haklı.

Bu parçaya göre "ahlaki bir eylemin temelinde" **aşağıdakilerden hangisi bulunmalıdır?**

A) Eylemin sonucunun fayda sağlaması

B) Haz veren eylemlerde bulunulması ve acıdan kaçınılması

C) Yaptığımız eylemin amacımızla çatışmaması

D) Çıkarlardan arınmış iyi bir niyete dayanması

E) Çoğunluğun isteğine uygun olan bir eylem olması

15. Kimi filozoflara göre ahlaki eylemin amacı mutluluktur. Ancak bu mutluluk, ister tek kişi için olsun ister birçok kişi için, asıl olan acı veren şeylerden uzak durmak ve haz veren şeylere yönelmektir. Eylemin sonucu, eylemi gerçekleştirene haz vermelidir. John Stuart Mill'e göre, birey kendisine acı verecek bir eylemi gerçekleştirirse asıl ahlaksızlık budur. Ona göre, bireysel veya toplumsal açıdan asıl amaç eylemin sonucunun sevinç getirmesidir. Mutluluk, kişi için iyi olandır. Bu amaçla yapılan her eylem, ahlaklı olmanın ölçütüdür.

Bu parçadaki görüşlere göre Mill'in düşüncelerine temel olabilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sadece tüm toplumun yararına olan iyidir.

B) Eylemi iyi yapan, iyi niyettir; sonuçları değil.

C) Ahlaklı olmanın temel ölçütü acıdan kaçınıp mutlu olmaktır.

D) Evrensel ahlaki ilkeler vardır ve herkes için geçerlidir.

E) Bilgisizlik en büyük ahlaksızlıktır.

16 – 20. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olanlar ve İmam Hatip Okulları öğrencileri/ mezunları cevaplayacaktır.

16. "Ey iman edenler! Zannın çoğundan sakının; çünkü bazı zanlar günahtır. Gizlilikleri araştırmayın, birbirinizin gıybetini yapmayın; herhangi biriniz, ölmüş kardeşinin etini yemekten hoşlanır mı? Bak bundan tiksindiniz! Allah'a itaatsizlikten de sakının. Allah tövbeleri çokça kabul etmektedir, rahmeti sonsuzdur."

(Hucurat, 12. ayet)

Bu ayeti kendisine ilke edinen insandan aşağıdaki tutum ve davranışlardan hangisini yapması beklenemez?

A) Öz eleştiri yapmaktan kaçınır.
B) Hüküm verirken adil olur.
C) İnsanlara karşı hüsnüzan besler.
D) Dedikodu yapmaktan uzak durur.
E) Hatasından dönmesini bilir.

17. İslam tarihinde ortaya çıkan ilk siyasi-itikadi mezhep olmuştur. Hz. Ali ile Muaviye, Sıffin Savaşı esnasında, halifenin kim olacağının iki taraftan seçilecek hakemler tarafından belirlenmesi kararını almıştır. Ancak Hz. Ali taraftarlarından bir grup, "Allah'ın kitabı varken insanların hakemliğine başvurmanın kabul edilemez." olduğunu söyleyerek ordudan ayrılmıştır. Bunlara "Ayrılanlar, dışarıda kalanlar." anlamına gelen ---- denilmiştir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki kavramlardan hangisi getirilmelidir?

A) Selefiler
B) Hariciler
C) Mutezile
D) Caferiler
E) Mürcieler

18. **Aşağıda verilen ayet meallerinin hangisinde Hz. Peygamber'in (s.a.v.) farklı bir yönü vurgulanmaktadır?**

A) "İçinizden Allah'ın lütfuna ve ahiret gününe umut bağlayanlar, Allah'ı çokça ananlar için hiç şüphe yok ki, Resûlullah'ta güzel bir örneklik vardır."

(Ahzab, 21. ayet)

B) "(Ey resulüm!) Buna rağmen eğer onlar senden yüz çevirirlerse artık sana düşen, sadece açık seçik duyurmaktır."

(Nahl, 82. ayet)

C) "Eğer (gerçeği) yalanlamaya kalkışırsanız, bilesiniz ki sizden önceki nice topluluklar da böyle yalanlamalarda bulundular. Elçinin görevi açık bir tebliğden ibarettir."

(Ankebut, 18. ayet)

D) "Ey peygamber! Rabbinden sana indirileni tebliğ et! Eğer bunu yapmazsan O'nun mesajını iletmemiş olursun. Allah seni insanlardan koruyacaktır. Şüphe yok ki Allah kâfirler topluluğunu hidayete erdirmez."

(Maide, 67. ayet)

E) "Peygamberin görevi, tebliğ etmekten ibarettir. Allah ise açıkladığınızı da gizlediğinizi de bilir."

(Maide, 99. ayet)

19.

	Hz. Hüseyin in soyundan gelenlere "seyyid" denir.
	Hz. Hasan'ın soyundan gelenlere "kerim" denir.
	Hz. Peygamber'in (s.a.v) aile fertlerine "ehli beyt" denir.
	Ehl-i Beyt ile ilgili işlere bakan görevlilere "Nakşibendi" denir.

Yukarıda ehl-i beyt ile ilgili verilen bilgilerin doğru/yanlış sıralaması hangi seçenekte doğru verilmiştir?

A)	B)	C)	D)	E)
D	Y	Y	D	Y
Y	Y	D	D	D
D	D	Y	Y	D
Y	D	D	Y	Y

20. Türklerin İslamiyet'i kabul etmeleri, İslam tarihi ve dünya tarihi açısından neticeleri itibariyle çok önemlidir. Çünkü Türkler İslamiyet'i küçük bir grup olarak değil, bir millet olarak; silah zoruyla değil, gönül rızasıyla benimseyerek İslam medeniyetine yeni bir hayat verdiler.

Buna göre Türklerin İslamiyet'i kabul etmelerinin aşağıdaki değişimlerden hangisine yol açtığı söylenemez?

A) Türklerin düşünce dünyasında değişimler yaşanmıştır.

B) Müslümanların devlet teşkilatında düzelmeler olmuştur.

C) İslam dünyası güç kazanmıştır.

D) İslam farklı coğrafyalara hızlı yayılmaya başlamıştır.

E) Türkler savaşçı özelliklerini kaybetmişlerdir.

21 – 25. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar cevaplayacaktır.

21. Sade ve tutumlu yaşamış, nazik ve ılımlı bir insan olan Epiküros, Atina'da MÖ 306'da bir okul kurdu. Mutluluğun yaşam ve eylemin sadece akla yatkın sonu olduğunu öğretti. Bahçenin kapısında şöyle yazıyordu: "Konuk, burada mutlu olacaksın çünkü mutluluk burada en yüce iyilik olarak görülür." Gerçek mutluluğun "Ataraxia'ya" ulaştıran anların doygunluğundan çıktığını savunur.

Bu parçaya göre Epiküros ahlak felsefesindeki akımlardan hangisine mensuptur?

A) Nihilizm

B) Hedonizm

C) Egzistansiyalizm

D) Egoizm

E) Utilitarizm

22. Arkadaşım gece susayabileceğimi düşünerek baş ucumdaki sehpaya içi su dolu bir bardak bırakmış. Ama gece kalkınca karanlıkta fark edemediğim için bardağa kolum çarptı, bardak kırıldı ve yatağım su içinde kaldı. Ama yine de arkadaşıma müteşekkirim, zira sonucu kötü olsa da yaptığı davranış şüphesiz ki iyiydi.

Buna göre bir davranışı "iyi" **kılan ölçüt aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kişiye haz vermesi

B) Sonucun iyi olması

C) İnsana fayda sağlaması

D) Evrensel olması

E) İyi niyetle yapılmış olması

23. Bir hayır kurumunun yaptığı müzayedeye katılmıştım. Eserleri satın alanların isimleri okunuyor o kişi gururla ayağa kalkıyor ve diğerlerini selamlıyordu. En büyük bağışı yapan kişinin yaptığı bağış miktarı söylenince salonda büyük bir alkış koptu. Açıkçası ben de o kişiyi merak etmiştim. Ama bu kişi isminin açıklanmasını istemiyordu. İçimden gerçekten erdem sahibi olanın bu kişi olduğunu düşünmeden edemedim. Onu benim gözümde erdemli kılan yaptığı bağıştan ziyade isminin gizli kalmasını istemiş olması idi.

Bu metne göre iyiyi isteyen birinin erdemli olması aşağıdakilerden hangisine bağlıdır?

A) Herkesin ona iyi demesine

B) İlim sahibi olmasına

C) Tevazu sahibi olmasına

D) Ahlaklı olmasına

E) Toplumun faydasına olacak şekilde davranmasına

24. Neopozitivist filozof Wittgenstein'a göre deney ve gözlem alanının dışında kalan, yani doğrulanamayan önermeler anlamsızdır. Doğrulanabilir önerme, olgusal olarak üzerinde deney yapılmaya uygun önermedir.

Parçaya göre aşağıdaki önermelerden hangisi <u>doğrulanamaz</u>?

A) Alkol insan sağlığına zararlıdır.

B) Göbeklitepe Şanlıurfa'dadır.

C) İnsanda varoluş özden önce gelir.

D) Türkiye'de 21 Aralık'ta en uzun gece yaşanır.

E) Grönland, dünyanın en büyük adasıdır.

25. Anarşizm olumlu bir çerçeve içinde, insan doğasının özü itibariyle iyi olduğunu ve insan yaşamında karşılaşılan kötülüklerin, temelde insan üzerindeki baskıdan ve kontrolden kaynaklandığını savunur. Başta devlet olmak üzere tüm baskıcı kurumlar (din, ahlak, hukuk vb,) ortadan kalktığı vakit insanlar mutlu olacaklardır. İdeal bir devlet düzeni insan için anlamsızdır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi anarşizm görüşüne uygun bir yargıdır?

A) Evrensel bir ahlak yasası var olabilir.

B) Eylemlerimizde toplumun çıkarını dikkate almamız gerekir.

C) İnsan doğuştan kötüdür.

D) İnsan insanın kurdudur.

E) İnsan kendi kendisinin efendisidir.

Test ID: 2483

TEST NO

14 x 25 TYT Sosyal Bilimler

Deneme 5

KONU ANALİZİ	TAKILDIĞIM KONULAR VE SEBEBİ
1. İnsanlığın İlk İzleri	
2. Yeniçeriler ve Devşirme Sistemi	
3. Atatürk Dönemi Türk Dış Politikası	
4. El Emeğinden Makineleşmeye	
5. Atatürk İlkeleri	
6. Dış Kuvvetler - Akarsular	
7. Nüfus Piramitleri	
8. Doğal Afetler	
9. Nüfus Dağılışı	
10. Türkiye'de Bitki Varlığı	
11. MÖ 6. Yüzyıl Felsefesi - MS 2.Yüzyıl Felsefesi	
12. 18. Yüzyıl Felsefesi - 19. Yüzyıl Felsefesi	
13. 15. Yüzyıl Felsefesi - 17. Yüzyıl Felsefesi	
14. 15. Yüzyıl Felsefesi - 17. Yüzyıl Felsefesi	
15. 20. Yüzyıl Felsefesi	
16. Anadolu'da İslam	
17. İslam ve Bilim	
18. Kur'an'a Göre Hz. Muhammed	
19. Din ve İslam	
20. İslam ve Bilim	
21. 20. Yüzyıl Felsefesi	
22. Felsefenin Disiplinleri	
23. MÖ 6. Yüzyıl Felsefesi - MS 2.Yüzyıl Felsefesi	
24. MÖ 6. Yüzyıl Felsefesi - MS 2. Yüzyıl Felsefesi	
25. 15. Yüzyıl Felsefesi - 17. Yüzyıl Felsefesi	

1. • Konya, Akşehir (Dursunlu) fosil yatakları Anadolu'da insan varlığına ilişkin kalıntıların ele geçirildiği en eski buluntu yeridir.
• İstanbul, Yarımburgaz Mağarası'na günümüzden 270 bin – 390 bin yıl önce ilk insanların yerleştiği tespit edilmiştir.
• Antalya, Karain Mağarası, Anadolu'da insana dair en eski kemik kalıntılarını barındırması açısından çok önemlidir.

Bu bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

A) Anadolu, tarihin ilk dönemlerinden itibaren insan yerleşimine açıktır.
B) İnsanlık tarihinin ilk şehir yerleşkesi Anadolu'dadır.
C) Yerleşik hayata ilk kez Anadolu'da geçilmiştir.
D) Anadolu, tarihin her döneminde istilalara maruz kalmıştır.
E) Anadolu'da özgün uygarlıklar kurulmuştur.

2. Feodal bir yapılaşmanın ortaya çıkmasını istemeyen Osmanlı Devleti, idari ve adli teşkilatlarda kendi görevlilerini yetiştirmeye önem vermiş ve devşirme sistemini kurmuştur. Bu sistemin temel ilkesi, Türk İslam âdet ve geleneklerine, hükümdara ve devlete sadakatle bağlılıktır.

Buna göre Osmanlı Devleti'nin devşirme sistemini oluşturmakla aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenebilir?

A) Merkezî otoriteyi güçlendirmek
B) Avrupa'nın yönetim anlayışını uygulamak
C) Askerî teşkilatı güçlendirmek
D) Güçlü kişilerin yönetimde söz sahibi olmasını sağlamak
E) Demokratik uygulamalarla devlet yönetimini kolaylaştırmak

3.

Atatürk Dönemi Türk Dış Politikası'nın işlendiği bir derste, tahtaya yukarıdaki harita yansıtılmıştır.

"1" ve "2" numara ile ilgili bilgileri; öğrencileri ile paylaşmak isteyen bir öğretmenin işleyeceği konu aşağıdakilerden hangisidir?

	1	2
A)	Balkan Atlantı	Sadabat Paktı
B)	Milletler Cemiyeti	Briand-Kellog Paktı
C)	Locarno Antlaşması	Montrö Sözleşmesi
D)	Sadabat Paktı	Balkan Antantı
E)	Nüfus Mübadelesi	Musul Meselesi

4. Aşağıda Sanayi İnkılabı'na bağlı olarak ortaya çıkan bazı gelişmeler verilmiş, bu gelişmelerle sonuçlar eşleştirilmiştir.

	Gelişme	Sonuç
I.	Üretimin artması	Ulaşım sorununun ortaya çıkması
II.	Demir yolu yapımına hız verilmesi	Kara yolu taşımacılığının sona ermesi
III.	Toplumların birbirine yaklaşması	Fikir akımlarının etkinlik alanının genişlemesi

Buna göre bu tablodaki gelişme – sonuç eşleştirmelerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

5. Atatürkçü düşünce sistemi, kendi millî kültürüne sahip çıkacak olan Türk insanından çağdaş dünyanın değerlerini takip etme ve millî kültürünü çağdaş değerlerle kaynaştırma hedefini de göstermiştir.

Buna göre Atatürkçü düşünce sistemi ile ilgili;

I. Geleceğe dönük amaçlar belirlemiştir.

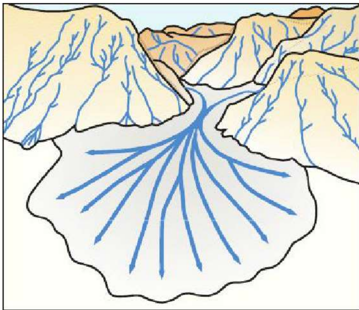
II. Türk milletini medeni dünyanın bir parçası hâline getirmeyi hedeflemiştir.

III. Ulusal değerlere önem vermiştir.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

6. Aşağıda akarsular tarafından oluşturulan bir yeryüzü şekli gösterilmiştir.

Bu yeryüzü şeklinin oluşmasında akarsuyun hangi özelliği etkili olmuştur?

A) Akım miktarının artması

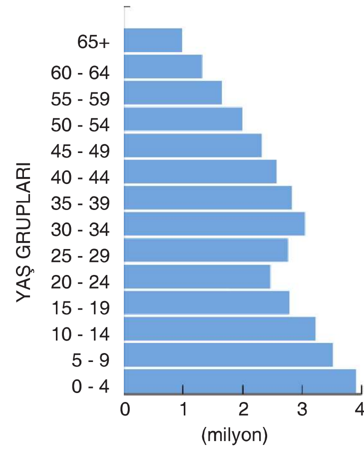
B) Karstik kaynaklarla beslenmesi

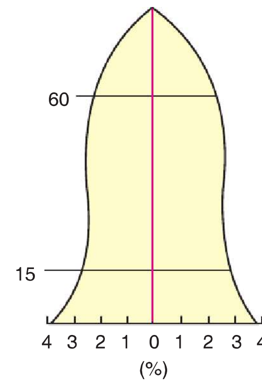
C) Akarsu rejiminin düzenli olması

D) Yatak eğiminin azalması

E) Volkanik bir alandan doğması

7. Aşağıdaki grafiklerde bir ülke nüfusunun yaş gruplarına göre dağılışı verilmiştir.

Grafiklerdeki bilgiler göz önünde bulundurulduğunda bu ülkeyle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

A) Son yıllarda doğum oranını artırmıştır.

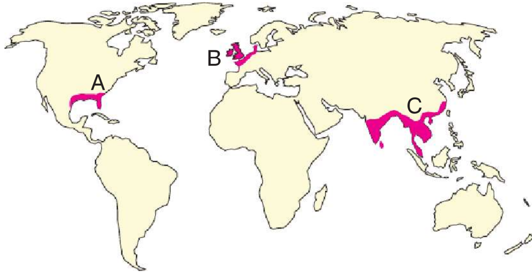
B) Eğitim seviyesi düşüktür.

C) Nüfusun büyük kısmı birincil sektörde çalışır.

D) Nüfus yoğunluğu fazladır.

E) Kişi başına düşen millî gelir azdır.

8. Aşağıdaki haritada bazı bölgeler taranarak A, B ve C harfleriyle gösterilmiştir.

Bu bölgelerle ilgili;.

I. A bölgesinde kasırgalar mal ve can kaybına neden olur.

II. B bölgesinde küresel ısınma çöl alanlarının genişlemesine neden olur.

III. C bölgesinde kış musonları bol yağış getirir ve sellere neden olur.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) I ve III E) II ve III

9. Kanada'nın kuzeyi, Asya'nın kuzeyi ve Grönland'ın iç kısımları dünyanın en seyrek nüfuslu alanları arasında yer alır.

Bu bölgelerin seyrek nüfuslanmasında;

I. yeryüzü şekillerinin engebeli olması,

II. yağış miktarının fazla olması,

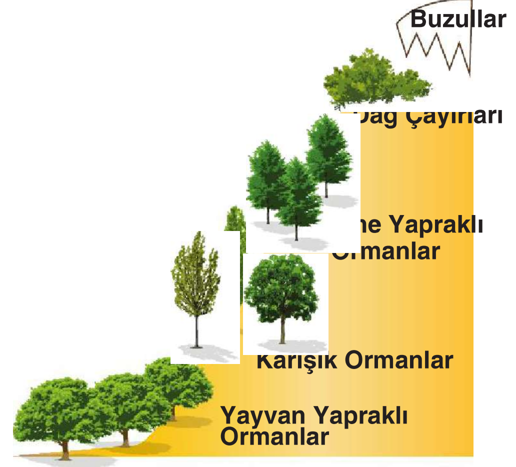
III. iklim şartlarının elverişsiz olması,

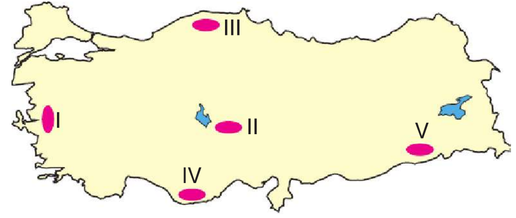
IV. su kaynaklarının sınırlı olması

unsurlarından hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II D) I ve III E) III ve IV

10. Aşağıdaki şekil bir bölgedeki bitki örtüsünün yükseltiye bağlı olarak oluşturduğu kuşakları göstermektedir.

Buna göre şekilde gösterilen bitki örtüsü kuşakları haritada numaralanmış bölgelerin hangisinde görülür?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. "Ben Tanrı tarafından bu devlete gönderilmiş bir at sineğiyim ve bu devlet, koca cüssesi nedeniyle yavaş hareket edebilen ve canlanması gereken bir attır. Ben de Tanrı'nın bu devlete musallat ettiği bir at sineği gibi bütün gün boyunca her yerde sizi uyandırıyorum, hareketlendiriyorum, azarlıyorum ve ikna ediyorum. Ve eğer Tanrı sizi düşünerek bir at sineği daha göndermezse, hayatınızın geri kalanını uyuyarak geçirirsiniz."

Sokrates'ten alınan bu parçada aşağıdaki yargılardan hangisi vurgulanmıştır?

A) Felsefe, varlığa bir bütün olarak bakar.

B) Felsefe, insan hayatı için gereksizdir.

C) Felsefe, farklı fikirlere hoşgörü göstermeyi sağlar.

D) Felsefe, rahatsız edicidir çünkü uyandırır.

E) Felsefe, insan için kaçınılmazdır.

12. Benim en sevdiğim renk siyahtır. Kardeşimin turuncu, abimin yeşildir. Ben Türk Halk Müziği severim. Kardeşim caz, abim klasik müzik sever. Bana göre en güzel şey kitaptır. Kardeşime göre Uzungöl, abime göre ise kendi çocuklarıdır. Kardeş olmamıza rağmen üçümüzün güzellik anlayışı hiçbir noktada kesişmiyor. Henüz üçümüz için de ortak estetik bir yargıya rastgelmiş değilim. O yüzden atalarımızın da dediği gibi, "renkler ve zevkler tartışılamaz" diyorum.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Güzel olan, herkeste ortak olandır.

B) Ortak estetik yargılardan söz edilemez.

C) Güzel olan tüm insanlar tarafından beğenilen gerçekliğin niteliğidir.

D) Felsefe güzellik konusunu tartışmaz.

E) Estetik kavramı göreceli ve öznel değildir.

13. Hümanizm, insanı temel alan ve onun ne olduğunu, bu dünyadaki yerinin ve anlamının ne olduğunu gündeme getiren felsefi eğilimdir. "İnsana insan olduğu için değer veren" bu felsefi anlayışa göre "doğruyu bulma" insanın yine insani çabalarıyla mümkün olan bir yetidir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi hümanizm ile bağdaşmaz?

A) Doğru ve yanlış konusunda yegâne hüküm merci insandır, insan aklıdır.

B) Her insan değerli ve onurludur.

C) Hümanizmde asıl amaç insanı mükemmel bir varlık hâline getirmektir.

D) İnsan doğuştan günahkâr bir varlıktır.

E) İnsan, renk, ırk, din ve mevkisi dikkate alınmadan sevilmelidir.

14. MS 15. ve 17. yüzyıl felsefesi; tekrar insan aklına yönelerek bireyin merkeze alındığı, yenilikçi bir anlayış ile ortaya çıkmıştır.

Buna göre bu dönemin doğmasına aşağıdaki gelişmelerden hangisi zemin oluşturmamıştır?

A) 12. yüzyılda İslam eserlerinin Avrupa dillerine çevirilmesi

B) Coğrafi Keşifler

C) Platon ve Aristoteles Akademileri açılarak felsefelerine yoğunlaşılması

D) Bilim çalışmalarında tekniğin ilerlemesi

E) Oxford Üniversitesi'nin açılması

15. Resim sanatı, felsefeyle yakın ilişki içindedir. Sanatçı ve filozof arasında birçok benzerlik bulunmaktadır. Bu benzerliklerden en önemlisi her ikisinin de yaratıcı düşünebilmesidir. Onlar toplumdan farklı düşünebilen, topluma önderlik eden ve toplumu yönlendirebilen kişilerdir. Filozof sorgulama ve eleştirel bakış açısıyla toplumdan ayrılır. Sanatçı ise toplumun görmediği, baksalar da fark edemediklerini fark eder. Felsefi düşüncenin resim sanatına aktarılması ise ayrı bir güzelliktir. Aşağıdaki görselde filozof ve sanatçının ortak yönü resmedilmiştir.

Bu görsel ve parçada anlatılanlar filozof ve sanatçı hakkındaki hangi gerçeği dile getirmektedir?

A) Toplumdan etkilendikleri

B) Toplumu yönlendiren ve topluma göre hareket eden kişiler oldukları

C) Toplumdan farklı düşünebildikleri

D) Toplumu umursamadıkları

E) Topluma öykündükleri

16 – 20. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olanlar ve İmam Hatip Okulları öğrencileri/ mezunları cevaplayacaktır.

16. Aşağıdakilerden hangisi medreselerin İslam medeniyetine katkılarından biri olamaz?

A) Birçok bilim adamı yetişmiştir.

B) Değerli kalıcı eserler ortaya konulmuştur.

C) Din bilimleri dışında sosyal bilimlerde de çalışmalar yapılmıştır.

D) Sadece fıkıh eğitimi ile bilime katkı sağlamıştır.

E) Din bilimleri dışında fen bilimlerinde de çalışmalar yapılmıştır.

17. Asıl adı Ebu Mansur Muhammed olan bu ünlü âlim, Semerkant'ın köylerinden birinde doğmuştur. Onun doğduğu dönemlerde İslam dini geniş bir coğrafyaya yayılmış, farklı milletlere ve değişik kültürlere mensup pek çok kimse Müslüman olmuştur. Ayrıca Hint ve Yunan kültürüne ait felsefi eserler hızlı bir şekilde Arapçaya çevrilmiştir. Dinî alanda, İslam'ın inanç esaslarıyla bağdaşmayan görüşler ileri sürülmüştür. Pek çok kültürün iç içe geçtiği bu karmaşık ortamda Müslümanlar, İslam'ın inanç esaslarını mantık ve felsefe kurallarından da yararlanarak savunmak için kelam ilmini geliştirmişlerdir. İşte O, İslam âleminin yetiştirdiği en meşhur kelam âlimlerinden biridir. İslam'ın inanç esaslarını, Kur'an ve sünneti ölçü alarak, akli delillerle savunmuştur. Onun tarafından öne sürülen görüş ve düşünceler zamanla sistemleştirilmiştir.

Bu parçada sözü edilen âlim aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ahi Evran

B) Maturidi

C) Ahmed Yesevi

D) Vasıl b. Ata

E) Eşari

18. Hz. Peygamber (s.a.v.) insanlara bu geçici dünya hayatından sonra sonsuz bir ahiret hayatının varlığını bildirerek bu dünyada yaşanan hayatın ahirette karşılığını göreceklerini her fırsatta hatırlatmıştır. Bu hatırlatmadaki temel amaçlardan biri de onların ahiret azabına düşmelerini önlemektir.

Bu parçada Hz. Peygamber (s.a.v.) ile ilgili vurgulanmak istenen özellik aşağıdakilerden hangisidir?

A) Son peygamber olduğu

B) Güzel ahlakı tamamlamak için gönderildiği

C) Kur-an'ın açıklayıcısı olduğu

D) Müjdeleyici olduğu

E) Uyarıcı olduğu

19. Kur'an-ı Kerim, Yüce Allah'ın insanları iyiye ve güzele yönlendirmek amacıyla gönderdiği son ilahî kitaptır. Kur'an'ın temel amacı; Yaradan'a ve yaratılmışlara karşı sorumluluklarını yerine getiren, iyi davranışları benimseyen, kötülüklerden kaçınan, ahlaklı, erdemli bireylerden meydana gelen bir toplum oluşturmaktır. Bu amaca bağlı olarak kutsal kitabımızda, ahlaklı ve erdemli davranışlara sahip örnek bir insanda bulunması gereken nitelikleri konu alan çok sayıda ayet yer alır.

Buna göre aşağıdaki ayetlerin hangisinde örnek insanın özelliklerine değinilmemiştir?

A) "Rahmânın has kulları yeryüzünde vakarla yürüyen, cahiller onlara laf attığı zaman, 'selâm' deyip geçen kullardır."

(Furkan, 63. ayet)

B) "Onlar, Allah'a ve ahiret gününe inanırlar. İyiliği emrederler. Kötülükten men ederler, hayır işlerinde birbirleriyle yarışırlar. İşte onlar salihlerdendir."

(Al-î İmrân, 114. ayet)

C) "Onlar bollukta da darlıkta da Allah yolunda harcarlar, öfkelerini yenerler, insanları affederler. Allah işini güzel yapanları sever."

(Al-î İmrân, 134. ayet)

D) "Kim doğru yolu seçerse kendi iyiliği için seçmiştir, kim de saparsa kendi zararına sapmış olur. Hiç kimse başkasının günah yükünü üstüne almaz. Biz bir resul göndermedikçe azap da etmeyiz."

(İsra, 15. ayet)

E) "Onlar, kendileri sevip istedikleri halde yoksula, yetime ve esire de yemek verirler."

(İnsan, 8. ayet)

20. **Nermin:** Din daha çok "niçin" sorusuna cevap verirken bilim, "nasıl" sorusuna cevap bulmaya çalışır.

Bartu: Din ve bilim, insanın merak ettiği, öğrenmeyi arzuladığı pek çok konuyu açıklığa kavuşturur.

Elif: Din, vahiy yoluyla bilgiler verirken bilim, akıl gözlem ve deney metodunu kullanarak bilgi üretir.

Ergün: Din, ilahi kaynaklı, bilim ise insan kaynaklı olduğundan birbiriyle çatışır.

Ilgın: Din de bilim de doğa, insan, evren, varlıklar ve olaylar hakkında bilgiler verir.

Yukarıda bazı öğrenciler din-bilim ilişkisi konusunda birtakım bilgiler vermişlerdir.

Buna göre din ve bilim ilişkisi hakkında hangi öğrencinin vermiş olduğu bilgi yanlıştır?

A) Ergün B) Elif C) Ilgın
D) Nermin E) Bartu

21 – 25. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar cevaplayacaktır.

21. Filozofun tavrı sanatçının tavrından pek farklı değildir. Bu iki tavır diğer alanlardaki tavırlardan farklıdır. Bu tavırlar hedonistik bir tavır olmadığı gibi, bir tüccarın tavrı gibi çıkarcı da değildir. Filozofun tavrı belki de kendi içinde amaçlı ya da amaçsız bir yöneliştir ancak filozof evrene filozofça bakar ve evreni kendi yöntemiyle sorgulamaya tabi tutar. Sanatçı da evrene sanatçı olarak bakar ve belki de evreni kendi yöntemiyle yorumlamaya çalışır.

Bu parçada sanat ve felsefenin hangi özelliği vurgulanmıştır?

A) Evrensel olmaları
B) Doğayı yansıtmaları
C) Belli sınıflara özgü olmaları
D) Öznel olmaları
E) Her insana aynı hitap etmeleri

22. Bu felsefi disiplin, insanla nesnel gerçeklik arasındaki estetiksel ilişki olarak tanımlanabilir. İnsanoğlu, çevresindeki nesneler içinde ve bu nesneler aracılığıyla bir yandan kendisini bir yandan da nesnel gerçeklik ile kurduğu ilişkilerin bütünselliğini bu felsefe disiplini yardımıyla kavramaya çalışır. İnsanın özünü oluşturan güçlerin kendi içlerinde gerçekleştirilmesi, bu disiplinin başlıca amacını oluşturur.

Bu parçada açıklanan felsefi disiplin aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sanat felsefesi

B) Bilgi felsefesi

C) Bilim felsefesi

D) Din felsefesi

E) Ahlak felsefesi

23. Herakleitos'a göre "arkhe" ateştir. Ateş, ölçüsü değişse de değişimin temelinde bulunur. Ateş, oluşumu sağlar. Bu durum süreklidir yani her şey sürekli bir değişim içindedir. Değişimi anlamak için zamanı düşünmek yeterlidir. Her şey karşıtıyla vardır ve kaçınılmaz olarak karşıtına dönüşecektir. Yaşam ölüme, sıcak soğuğa… Karşıtların savaşı uyumlu birliğe ve ardından yeniden karşıtların savaşına dönecektir. Değişimin maddesi ateş, ilkesi logostur. Logos ölçüdür, akıldır. Ancak bu aklın her şeyi yeniden başlatmanın dışında belirli bir amacı yoktur.

Bu parçaya göre aşağıdaki ifadelerden hangisine ulaşılabilir?

A) Estetik yargılar idealarda yarattıklarımızdır.

B) Gerçek estetik yargı doğada saf hâliyle bulunur.

C) Estetik yargıları ortaya çıkarmak için eleştiri temel alınmalıdır.

D) Ortak estetik yargılar vardır.

E) Ortak estetik yargılar yoktur.

24. Herakleitos'a göre her şey akar, aynı ırmağa iki kez giremezsin. Çünkü her girişinde üzerinden yeni sular geçer.

Herakleitos'un bu düşüncelerinden aşağıdaki yargılardan hangisi <u>çıkarılamaz</u>?

A) Değişmeyen tek şey değişimin kendisidir.

B) Her şeyin ölçüsü insandır.

C) Güneş her zaman, her an yenidir, sonsuz olarak yenidir.

D) Değişme yasası her şeyi kapsayan bir yasadır.

E) Evren bir oluş içindedir.

25. Bir şeyin sanat eseri sayılabilmesi için belirli özelliklere sahip olması gerekir. Yoksa herkes sanatçıyım diye ortaya çıkar ve sanat olmayan şeyleri sanatmış gibi insanlara göstermeye çalışır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bir şeyin sanat eseri olabilmesinin koşullarından biri <u>değildir</u>?

A) Öznenin varlığı

B) Değer taşıması

C) Kendine özgü nitelikleriyle biricik olması

D) Doğada bulunması

E) Estetik haz ve heyecan amacıyla oluşturulması

Test ID: 2484

14 x 25 TYT Sosyal Bilimler

Deneme 6

KONU ANALİZİ	TAKILDIĞIM KONULAR VE SEBEBİ
1. Kanunlar Doğuyor	
2. Bilim Medeniyeti	
3. İkinci Meşrutiyet ve Siyasi Partiler	
4. 1453 - 1520 Yılları Arasındaki Siyasi Gelişmeler	
5. Çok Partili Hayata Geçiş Denemeleri	
6. Türkiye’nin Jeolojik Geçmişi	
7. Atmosfer Katmanları	
8. Topografya ve Kayaçlar	
9. Dünyada Ulaşım-Hava Yolları	
10. İklimin Etkileri	
11. 18. Yüzyıl Felsefesi - 19. Yüzyıl Felsefesi	
12. 15. Yüzyıl Felsefesi - 17. Yüzyıl Felsefesi	
13. 15. Yüzyıl Felsefesi - 17. Yüzyıl Felsefesi	
14. MÖ 6. Yüzyıl Felsefesi - MS 2. Yüzyıl Felsefesi	
15. 20. Yüzyıl Felsefesi	
16. Kur’an-ı Kerim ve Özellikleri	
17. İslam ve İbadet	
18. Allah-İnsan İlişkisi	
19. Din ve Hayat	
20. İslam ve Bilim	
21. 20. Yüzyıl Felsefesi	
22. 15. Yüzyıl Felsefesi - 17. Yüzyıl Felsefesi	
23. MÖ 6. Yüzyıl Felsefesi - MS 2. Yüzyıl Felsefesi	
24. 20. Yüzyıl Felsefesi	
25. Sanat Felsefesi	

1. • Hamurrabi Kanunları hırsızlık yapanın elinin kesilmesine hükmederken; Hitit Kanunları kişiye, çalınan malın üç katını ödeme cezası vermiştir.
   • Hamurrabi Kanunları'nda birini suçlayan, suçu ispat edemezse ölüm cezasına çarptırılırken Hitit Kanunları başkasının tarlasını yakan kimseyi, yaktığı tarlanın sahibine köle olarak vermeyi kabul etmiştir.

Buna göre Hitit ve Hamurrabi kanunlarıyla ilgili;

I. Hititlerde tahsilata dayalı kanunlar uygulanmıştır.

II. Hamurrabi Kanunları'nda kısasa kısas cezalar uygulanmıştır.

III. Her iki devlet de kanunlarını dinî esaslara göre düzenlemiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız II B) I ve III C) I, II ve III
D) I ve II E) II ve III

2. İngiliz asıllı bilgin Robert Stephen Briftault 1919 yılında yazdığı "The Making Of Humanity" adlı eserinde şunları söyler: "İslam medeniyetinin modern dünyaya en büyük hediyesi bilimdir. Avrupa'nın ilerlemesinde, İslam kültürünün tesirini göremeyeceğimiz hiçbir alan yoktur."

Bu duruma;

I. Kurtaba Medresesi'ne Avrupa'dan öğrencilerin gitmesi,

II. İbn-i Sina'nın eserlerinin modern zamanlara kadar Avrupa Üniversiteleri'nde ders kitabı olarak okutulması,

III. Aristo felsefesini İbn-i Rüşt'ün Avrupa'ya tanıtması

gelişmelerinden hangileri kanıt olarak gösterilebilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

3.

I. Bilgi	1839 – 1876 tarihleri arasındaki dönem, Tanzimat Dönemi olarak bilinmektedir. Dönemin etkin fikir akımı Osmanlıcılıktır.
II. Bilgi	Osmanlıcılık fikir akımında; din, dil, ırk ayrımı yapmadan büyük bir Osmanlı milleti oluşturmak temel amaçtır.
III. Bilgi	Meşrutiyetin 1908'de yeniden ilan edilmesinde etkili olan İttihat ve Terakki Fırkası iktidarı döneminde Türkçülük fikir akımı uygulanmıştır.
IV. Bilgi	Meşrutiyetin ikinci kez ilan edildiği 1908 yılında Osmanlıcılık fikir akımının uygulanmasına da devam edilmiştir.

Buna göre II. Meşrutiyet Dönemi ile ilgili aşağıdaki olaylardan hangisi Osmanlıcılık fikir akımının uygulanmaya devam edildiğinin göstergesidir?

A) Padişahın kanunları onaylama süresinin sınırlandırılması

B) Sansür yasağının kaldırılması

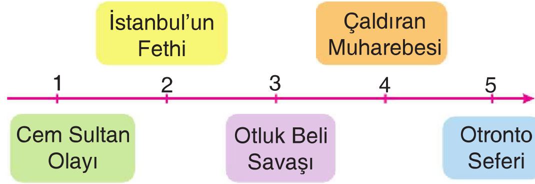
C) Siyasi parti kurma hakkının getirilmesi

D) Farklı millet mensuplarının mecliste temsil hakkı elde etmesi

E) Padişahın sürgün yetkisinin kaldırılması

4. Okulun koridorlarında bulunulan haftanın konusu ile ilgili görsel ve kronolojik cetveller düzenlenecektir.

Bu düzenleme ile ilgili görev alan Ali, 1453 – 1520 tarihleri arasındaki olayları kronolojik olarak sıralamış ve sınıflarının bulunduğu koridora asmıştır.

Öğretmeni Ali'ye bu çalışmanın hatalı olduğunu söylemiştir.

Buna göre Ali, bu tarihî olayları aşağıdakilerden hangisi gibi sıralarsa kronolojik cetvel doğru olur?

A) 1, 2, 3, 4, 5
B) 1, 2, 3, 5, 4
C) 2, 1, 3, 4, 5
D) 2, 3, 5, 1, 4
E) 3, 1, 2, 4, 5

5. Siyasi bir parti kurmak için harekete geçen Mustafa Kemal, dokuz temel ilkeden oluşan bir parti programı hazırlamış ve gerçekleştirmeyi düşündüğü inkılapları bu partinin (Halk Fırkası) programına koymuştur.

Bu bilgilere göre;

I. Mustafa Kemal'in, ileriye dönük planlarının olduğu,
II. Halk Fırkası'nın, Cumhuriyet tarihinin ilk partisi olduğu,
III. Cumhuriyet Dönemi'nde antidemokratik gelişmelerin yaşandığı

durumlarından hangilerinin gerçekleştiği söylenebilir?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

6. Türkiye'nin jeolojik geçmişi ile ilgili sunum yapan Erdal Türkiye'de Senozoik'te (III. zaman-Tersiyer ve Kuvaterner) meydana gelen olaylardan bazılarını aşağıdaki gibi yazmıştır.

I. Zonguldak ve Bartın'da taş kömürü yatakları oluşmuştur.
II. İstanbul ve Çanakkale Boğazları oluşmuştur.
III. Su altı volkanizması çok yaygın olup, özellikle Kuzey Anadolu Dağları'nda bu volkanik sahalar geniş yer kaplar.
IV. Toroslar ve Kuzey Anadolu Dağları oluşmuştur.

Buna göre Erdal'ın yazdığı yukarıdaki olaylardan hangilerinin Senozoik'te meydana geldiği söylenemez?

A) I ve II
B) I ve III
C) I ve IV
D) II ve III
E) III ve IV

7. Aşağıda atmosferin katmanlarından birine ait bazı özellikler verilmiştir.

- Kutup ışıkları (Aurora) bu katmanda oluşur.
- Radyo dalgalarını yansıtır.
- Bu katmanda gazlar hidrojen ve oksijen iyonlarına ayrılır.
- Sıcaklıkların en yüksek olduğu katmandır.

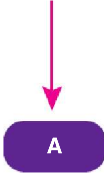
Buna göre özellikleri verilen atmosfer katmanı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Troposfer
B) Mezosfer
C) Termosfer
D) Stratosfer
E) Ekzosfer

8. Tortul ve magmatik (püskürük) kayaçların aşırı sıcaklık ve basınç altında değişime uğramasıyla başkalaşım kayaçları oluşur.

Granit

Kalker

Buna göre yukarıdaki görselde granit ve kalkerin başkalaşıma uğramasıyla oluşan kayaçlar aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

	A	B
A)	Kuvarsit	Şist
B)	Elmas	Gnays
C)	Gnays	Mermer
D)	Mermer	Kuvarsit
E)	Şist	Gnays

9. Son yıllarda yolcu taşımacılığında hava ulaşımının önemi artmıştır.

I. Pekin
II. Atina
III. New York
IV. Roma

Buna göre bu merkezlerin hava ulaşımı özellikleri dikkate alındığında hangilerinin dünya hava yolu trafiğinde daha büyük paya sahip olduğu söylenebilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

10. İklimin etkilediği olaylardan birisi de ekonomik faaliyetlerdir.

Buna göre;

I. Antalya'da deniz turizminin gelişmesi,
II. Konya'da tahıl tarımının yaygın olması,
III. Bolu'da ormancılık faaliyetlerinin görülmesi,
IV. Manisa'da kümes hayvancılığının gelişmesi

faaliyetlerinden hangilerinde iklimin etkisinin diğerlerinden <u>daha az</u> olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız IV C) I ve II
D) I ve IV E) III ve IV

11. Eski Mısır'da insanlar, kralın buyruklarına koşulsuz itaat ederdi. Kralın emirleri asla sorgulanmazdı. Çünkü o, her şeyi bilen ve mükemmel olandan pay almış seçilmiş kişiydi. Krala karşı gelmek büyük günahlardan sayılırdı. Öyle ki karşı çıkanlar, dinden kovulmuş ve öldüğünde ölüler diyarını hak etmeyen, yok olmaya mecbur bir hiçlikti. Mısır halkı için kral kutsaldı. Çünkü o, Yaratıcı'nın yeryüzündeki temsilcisiydi. Kral, halkın varlık sebebiydi. Kralın soyundan gelenler de aynı kutsallığı taşıyordu. Mısır halkı için kral, gerçekten de tapılmaya layıktı. Çünkü kral ----

Buna göre paragrafın sonuna getirilebilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) gücünü Tanrı'dan alır.

B) halkın ortak iradesidir.

C) devletin doğal bir sonucudur.

D) halka karşı sorumludur.

E) bireylerin çıkarını korumaktadır.

12. – Tek kişinin egemenliğine dayanan yönetim biçimidir.

– Devleti yönetme yetkisini elinde bulundurma gücüdür.

– Hayalî devlet, gerçekleşmesi mümkün olmayan ideal toplum tasarımlarıdır.

– Devlet memurlarının hiyerarşik olarak yapılanmasıdır.

Tanımları verilen kavramlar sırasıyla hangi seçenekte doğru verilmiştir?

A) Oligarşi, Egemenlik, Ütopya, Siyaset

B) Oligarşi, İktidar, Ütopya, Hukuk

C) Monarşi, Eşitlik, İktidar, Bürokrasi

D) Aristokrasi, İktidar, Ütopya, Egemenlik

E) Monarşi, İktidar, Ütopya, Bürokrasi

13. Antik düşünürlere göre insan, doğası gereği toplumsal bir varlıktır. İnsan kendi kendine yeter bir varlık değildir. Aristoteles'in deyişiyle toplum dışında yaşayabilmesi için bir varlığın ya bir Tanrı ya da bir canavar olması gerekir. İnsanlar gerek üreme gibi biyolojik gerekse de sevgi, aşk gibi psikolojik etkenlerle toplum halinde yaşamaya doğal olarak meyillidirler. Bu nedenle toplum rasyonel bir hesaplamanın sonucu olarak icat edilmiş, kurulmuş bir varlık değildir. Toplum bir sözleşmenin, bir kurgunun değil; doğanın (phusis) ürünüdür. Doğada parçaları birbiri ile uyum içinde çalışan organik ve hiyerarşik bir düzen vardır. Doğada çatışma değil, uyum hüküm sürer. Toplum da doğanın bir eseri olarak uyumlu olmalıdır.

Bu parça aşağıdaki yargılardan hangisini kanıtlamaya yöneliktir?

A) Devlet yapay bir varlıktır.

B) Devlet toplumsal düzen için gereklidir.

C) Devlet doğal bir varlıktır.

D) İktidar gücünü yasalardan alır.

E) İktidar gücünü Tanrı'dan alır.

14. "Bir bulutla kış olmaz, bir çiçekle yaz gelmez."

Nikomakos'a Etik'**te geçen bu cümle ile Aristoteles aşağıdakilerden hangisini vurgulamak istemiştir?**

A) Bilgi erdemdir.

B) Erdem, bir şeyin doğasına uygun hareket etmesidir.

C) Erdemli insan, ölçülü davranan insandır.

D) Haz veren birkaç şey hakiki mutluluğu sağlamaz.

E) İyi alışkanlıklar edinmek mutluluğumuza katkı sağlar.

15. 20. yüzyılın filozoflarından Gadamer'e göre anlamayı olanaklı kılan şey "ön yargılar"dır. Bu bakımdan ön yargı, yorumlamayı etkileyen merkezî bir ögedir. İnsan geçmişle geleceği, metinle okuyucuyu, anlamla yorumu bir ön yargı içinde birleştirmektedir.

Buna göre oluşan bu durumu Gadamer aşağıdakilerden hangisiyle ifade eder?

A) Bilinç durumu
B) Ufukların kaynaşması
C) Anlama
D) Diyalektik metod
E) Fenomenoloji

16 – 20. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olanlar ve İmam Hatip Okulları öğrencileri/ mezunları cevaplayacaktır.

16. Kur'an-ı Kerim, İslam dininin temel kaynağıdır. Müslümanların Kur'an'dan tam olarak faydalanabilmesi için onu, gerek içeriği gerekse iç düzeni bakımından çok iyi tanımaları gerekir. Kur'an'ın kendine göre bir iç düzeni vardır. Bu iç düzen sayesinde aradıklarımıza kolayca ulaşabilmemizi sağlar.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Kur'an'ın iç düzeni ile ilgili kavramlardan biri değildir?

A) Cüz B) Ayet C) Sure
D) Durak E) Hadis

17. De ki: "Allah'ın dışında taptığınız şeylere tapmak bana yasak edildi." De ki: "Ben sizin arzularınıza uymam; aksi hâlde yolumu şaşırırım, hidayete erenlerden olamam."

(En'am, 56. Ayet)

Bu ayete göre ibadetler;

I. Geleneklere bağlı kalmak,
II. Nefsin isteklerine cevap vermemek,
III. Allah'ın (c.c.) emirlerini yerine getirmek

amaçlarından hangilerini gerçekleştirmek için yapılır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

18. "Eğer yerde ve gökte Allah'tan başka tanrılar bulunsaydı kesinlikle yerin göğün düzeni bozulurdu. Demek ki arşın Rabbi olan Allah, onların yakıştırdıkları sıfatlardan münezzehtir. Allah, yaptığından sorumlu tutulamaz; onlar ise sorguya çekileceklerdir."

(Enbiya, 22. Ayet)

Bu ayet mealinden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Allah'ın (c.c.) hiçbir şeye muhtaç olmadığına
B) Her şeyin yaratıcısının Allah (c.c.) olduğuna
C) Ezelî ve ebedî olanın yalnızca Allah (c.c.) olduğuna
D) Allah'ın (c.c.) her şeyi işittiğine ve bildiğine
E) Allah'ın (c.c.) bir ve tek olduğuna

19. "Sizden herhangi birinizin sırtına bir bağ odun yüklenip satması dilenmesinden hayırlıdır. "

(Hadis-i Şerif)

"İnsan için ancak çalıştığının karşılığı vardır."

(Necm, 39. ayet)

Aşağıdaki atasözlerinden hangisi bu ayet ve hadisin verdiği mesaja uygun değildir?

A) Zahmet olmadan rahmet olmaz.

B) Emek olmadan yemek olmaz.

C) Ne ekersen onu biçersin.

D) Ne kadar iş o kadar aş.

E) Armut piş ağzıma düş.

20. İslam tarihindeki ilk kapsamlı üniversitedir. Selçuklu Sultanı Alparslan'ın emriyle veziri tarafından Bağdat'ta kurulan bu medresede hem dinî bilimler hem de edebiyat, felsefe, matematik gibi diğer dersler okutulmaktaydı.

Bu parçada bahsedilen medrese aşağıdakilerden hangisidir?

A) Beyt'ül Hikme Medresesi

B) Suffe Medresesi

C) Nizamiye Medreseleri

D) Süleymaniye Medresesi

E) Orhan Gazi Medresesi

21 – 25. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar cevaplayacaktır.

21. 20. yüzyıl felsefesinin önemli akımlarından biri de hermeneutiktir. Hermeneutik anlayış, günümüzde birçok alanda kendisini hissettirmektedir. Özellikle edebiyat, sanat, felsefe, teoloji, sosyoloji gibi alanlarda önemli çalışmalar yapılmaktadır. Hermeneutik, insanın söz ve eylemlerinin oluşturduğu ürün ve yapıların anlamına yönelik yorumlamadır. Batı kültüründe köklü bir geleneğe sahip olan bu düşünce akımı özellikle pozitivist bilgi kuramının ve bilim anlayışının dayattığı bilimsel aklın egemenliğine karşı insanın yaşam biçimlerinin ürünlerine ve bilginin anlam, tarih, yorum, öznellik vb. kategorilerine vurgu yapan bir anlayıştır.

Buna göre "hermeneutik" **için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?**

A) Doğa bilimlerinin yöntemini konu alır.

B) Toplum bilimlerin sınırlarının dışında kalır

C) Kavramların evrensel analizini yapar.

D) Açıklama ve yorumlama sanatıdır.

E) Evrensel yorumlara ulaşmayı hedefler.

22. 16 - 17. yy döneminde yaşamış Galileo, hem felsefede hem de mekanik alanda yapmış olduğu çalışmalarıyla bilinir. Bilimsel çalışmalarını olgu ve gözleme dayandıran Galileo, aynı zamanda doğayı matematiksel bir dil ile de açıklamaya çalışmış, bilimsel yöntemi eleştirerek bu alanda kontrollü deneyi geliştirmiştir. Ona göre doğayı gözlemleyip kontrollü deneyler yapmak da yetmez. Doğanın anlaşılması için fenomenlerin matematiksel bir dille ifade edilmesi gerekir. Çünkü ona göre "doğa, matematik diliyle yazılmış bir kitap"tır.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi, Galileo'nun önemli bir bilim adamı sayılmasının nedeni olabilir?

A) Skolâstik düşünceyi savunması

B) Bilimsel yönteme katkı yapması

C) Dinî otoritelerin kabullerini benimsemesi

D) Ön yargılara sahip olması

E) Bilimsel açıklamaları eleştirmesi

23. İnsanlık var olduğundan bu yana sanatın da var olduğunu söyleyebiliriz. Eski Mısır Medeniyeti bunun en somut örneğidir. Mısır resminde renk doğal nesnelerden elde edilmiştir. Kök boyaları Mısır resim sanatçılarının belli başlı malzemeleri arasındadır. Konular Tanrılara, dinsel törenlere ve gündelik hayat sahnelerine yönelmiştir. Yaşadıklarını, coşkularını, üzüntü ve kızgınlıklarını duvarlara çizmişlerdir. İnsanı hayvandan ayıran belli başlı özelliklerden biri de budur.

Bu parçadan çıkarılabilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sanatın belirleyicisi sanatçının içinde yaşadığı toplumsal çevredir.

B) Bilim ile sanatın ortak özellikleri vardır.

C) Sanat felsefeden ayrı düşünülemez.

D) Sanat insana özgü bir niteliktir.

E) Sanat sübjektiftir.

24. Gerçek varlık değişmeden kalabilendir. Maddi dünyadaki değişen ve farklılaşan varlıklar asıl varlık değillerdir. Gerçek varlık Tanrı'dır ve Tanrı insan diliyle ifade edilemez. Duyularımız ona ulaşamaz.

Bu parçada Plotinos'a ait olan düşünceler aşağıdaki felsefi akımlardan hangisi ile uyuşmaktadır?

A) İdealizm

B) Entüisyonizm

C) Yeni Platonculuk

D) Varoluşçuluk

E) Deizm

25. "Dağlarda gezen kartalım
Kırıldı mı kanatların?
Can mı çıktı boğazından
Niye düştün düz tarlaya?
Tut elimden, kalk gidelim
Oy gidelim Ziganaya
Nanina dido, dido anam dido
Dido babam dido
Dido nanino"

Yukarıda bir kısmına yer verilmiş dido türküsü Gürcüce yazılmıştır. Türkçe'ye çevrilmiş fakat nakarat kısmına dokunulmamıştır. Böyle olmasına karşın bu türkü ülkemizde de çok sevilmiş ve üzerinden yıllarca geçmesine rağmen hâlâ sevilerek dinlenmektedir.

Bu durum sanat bilgisinin hangi özelliğinden kaynaklanmaktadır?

A) Yaratıcısından izler taşır.

B) Evrenseldir.

C) Güzelin peşindedir.

D) Biricik ve tektir.

E) Çıkar amacı güdülmeden ortaya konur.

Test ID: 2485

14 x 25 TYT Sosyal Bilimler

Deneme 7

KONU ANALİZİ	TAKILDIĞIM KONULAR VE SEBEBİ
1. Tarihe Yardımcı Bilimler	
2. Mısır'da Kurulan İlk Türk-İslam Devletleri	
3. Kuruluş Dönemi Gelişmeleri	
4. El Emeğinden Makineleşmeye	
5. Büyük Millet Meclisine Karşı Ayaklanmalar	
6. İlk Yerleşimler	
7. Ölçek Hesaplamaları	
8. Şekilsel Bölgeler	
9. Büyük İklim Tipleri	
10. Türkiye'de İç Kuvvetler	
11. 20. Yüzyıl Felsefesi	
12. MS 2. Yüzyıl Felsefesi - MS 15. Yüzyıl Felsefesi	
13. MS 2. Yüzyıl Felsefesi - MS 15. Yüzyıl Felsefesi	
14. 15. Yüzyıl Felsefesi - 17. Yüzyıl Felsefesi	
15. MS 2. Yüzyıl Felsefesi - MS 15. Yüzyıl Felsefesi	
16. İslam ve İbadet	
17. Din ve İslam	
18. Anadolu'da İslam	
19. Kur'an-ı Kerim ve Özellikleri	
20. İslam Düşüncesinde Tasavvufi Yorumlar	
21. 18. Yüzyıl Felsefesi - 19. Yüzyıl Felsefesi	
22. Din Felsefesi	
23. 20. Yüzyıl Felsefesi	
24. Felsefi Disiplinler	
25. 18. Yüzyıl Felsefesi - 19. Yüzyıl Felsefesi	

1.

Buz Adam Ötzi!

19 Eylül 1991 tarihinde Alpler'de bir turist kafilesi tarafından tesadüfen buzulların arasında bir insan bedeni bulundu. Araştırmacılar tarafından "Ötzi" adı verilen bu insan bedeninin incelemeler sonucunda 5.300 yıl öncesine ait olduğu tespit edilmiştir. Ötzi'nin 1,59 metre boyunda, 50 kg ağırlığında ve 46 yaşında bir erkek olduğu anlaşılmıştır. Yapılan otopsi sonucunda Ötzi'nin, bir ok ile vurulduğu, midesinde keçi eti ve bir çeşit kırmızı buğday kalıntılarının olduğu da elde edilen bilgiler arasındadır. Ötzi'nin göz ve saçlarının rengini merak edenlere araştırmacılar tarafından verilen cevap ise "kahverengi" olmuştur.

Ötzi adlı Buz Adam ile ilgili bu bilgilerin elde edilmesinde;

I. Antropoloji,

II. Kimya,

III. Kronoloji

bilimlerinden hangilerinin katkı sağladığı söylenebilir?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II D) I ve III E) I, II ve III

2. I. Hadim'l-Haremeyn unvanını ilk kullanan hükümdar olmuştur.

II. Mehmet Âkif Ersoy "Şarkın en sevilen Sultanı" diye tanımlamıştır.

III. Kudüs'ü alması Haçlı Seferleri'ni başlatmıştır.

Selahattin Eyyubi ile ilgili yukarıda verilen bilgilerden hangileri yanlıştır?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II D) I ve III E) II ve III

3. I. Murat'ın Anadolu Türk siyasi birliğini sağlamaya yönelik faaliyetlerinden bazıları şunlardır:

- Hamitoğulları'ndan 80.000 altın karşılığında bazı topraklar almıştır.
- Oğlu Bayezid'i, Germiyan Beyi'nin kızı ile evlendirmiş, çeyiz yoluyla bazı topraklar Osmanlılara geçmiştir.

Buna göre I. Murat ve dönemi ile ilgili;

I. Anadolu Türk siyasi birliğini sağlama çalışmalarında farklı politikalar uygulamıştır.

II. Bayındırlık alanında çalışmalarda bulunmuştur.

III. Beyliklerin iç meselelerinden yararlanarak sınırlarını genişletmek istemiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) I ve III E) II ve III

4.

Klasik Üretim	Üretim ve satış aynı mekânda gerçekleşmiştir.
Endüstriyel Üretim	Üretim; fabrikalarda, satışlar ise iç ve dış pazarlarda yapılmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi endüstriyel üretimin sonuçları arasında yer alır?

A) İş bölümünde geleneksel eğitimden yararlanılmıştır.

B) Toplumlar arasında kültürel etkileşimler yaşanmıştır.

C) Üretim sınırlı miktarda gerçekleşmiştir.

D) Üretimde el emeği ön plana çıkmıştır.

E) Ham maddeye duyulan ihtiyaç azalmıştır.

5. **Soru:**

İstiklal Mahkemelerinin önemi nedir?

Cevap:

- Yeni Türk Devleti'nin kurulduğu dönemde başlangıçta savaş suçlularını, asker kaçaklarını ve TBMM'ye karşı ayaklananları yargılamak için kurulmuştur.
- Cumhuriyet Dönemi'nde devletin güvenliğinin sağlanması ve rejimin güçlendirilmesi işlevlerini üstlenmiştir.
- Üyeleri, meclis kararıyla, milletvekilleri arasından teşkil edilmiştir.
- Olağanüstü mahkemelerdir.

Bu bilgilere göre TBMM ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

A) Yargı yetkisini kullanmıştır.

B) Kurulduğu dönemde Anadolu'da sosyal nitelikli sorunlar yaşanmıştır.

C) Anadolu'daki otoritesini güçlendirmek istemiştir.

D) Ulusal iradeye önem vermiştir.

E) Osmanlı hukuk anlayışını örnek almıştır.

6. Avcılık ve toplayıcılıkla yaşayan insanlar, Neolitik Çağ ile birlikte ilk yerleşim alanlarını kurmuşlardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu yerleşim alanlarının yer seçiminde etkili olan çevre şartlarından biri değildir?

A) Ilıman iklim koşulları

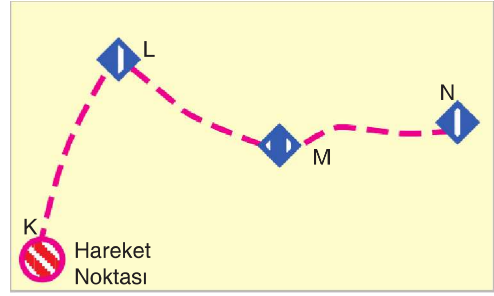
B) Dağlık ve engebeli yeryüzü şekilleri

C) Verimli tarım alanları ve su kaynakları

D) Sel ve su baskını riski düşük alanlar

E) Yakacak temini için ormana yakın alanlar

7. Aşağıdaki harita, bir arazi çalışması sırasında araştırmacı grubun hareket güzergâhını ve uğradıkları bazı noktaları göstermektedir.

K - L arası: 10 cm
L - M arası: 6 cm
M - N arası: 4 cm

0 ? km
1 cm

Araştırmacı grubun gidiş ve dönüş rotası aynı olup, toplamda 40 km yol katedildiğine göre, yukarıdaki çizgi ölçekte bulunan soru işaretinin yerine aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

A) 3 B) 4 C) 6 D) 8 E) 10

8. **Amazon ve Kongo havzaları;**

I. orman bölgesi,

II. yoğun nüfuslu bölge,

III. yağışlı bölge,

IV. dağlık bölge

sınıflandırmalarından hangilerinin sınırları içinde yer almaz?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

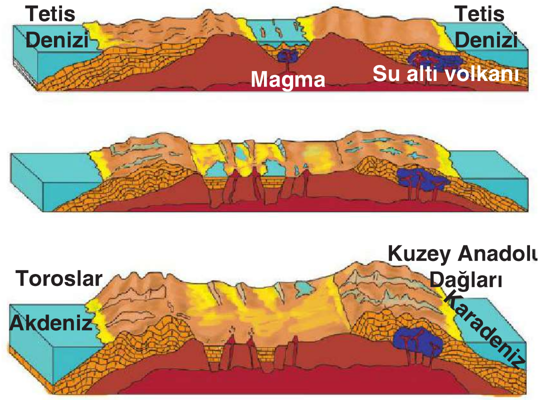
9. Aşağıda dört farklı bölgenin yaşam koşulları hakkında bazı bilgiler verilmiştir.

- Yaşadığımız yerde yaz dönemi uzun, bol güneşli ve sıcak geçer. Kışlar ise bol yağışlı ve ılıktır. Bu nedenle seracılık faaliyetleri yaygındır.
- Yaz yağışlarının çok olduğu bir bölgede yaşıyoruz. Fazla yağış çok sayıda bataklık alan meydana getirmektedir. Bu durum çeltik tarımı için uygun şartlar ortaya çıkartır. En önemli geçim kaynağını da bu tarımsal etkinlik oluşturur.
- Yaşadığımız yerde yaz mevsimi kısa, serin ve yağışlı geçer. Gür otlaklar nedeniyle büyükbaş hayvancılık yaygındır. Kış ayları uzun ve serttir. Bu durum tarımsal etkinliklerin süresini kısaltmaktadır.
- En önemli geçim kaynağımız balıkçılıktır. Yaşadığımız yerde yılın 9-10 ayı kar ve buz yerde kalır. Bu sürede sıcaklıklar 0°C'nin üzerine çıkmaz. Tüm bunlar tarımsal faaliyetlerin yapılmasını imkânsız kılıyor.

Buna göre, aşağıdaki iklim tiplerinden hangisinin bu bölgelerin herhangi birinde etkili olduğu söylenemez?

A) Tundra İklimi
B) Akdeniz İklimi
C) Okyanusal İklim
D) Sert Karasal İklim
E) Muson İklimi

10. Aşağıda Türkiye'nin bazı jeolojik zamanlardaki oluşum aşamaları gösterilmiştir.

Bu süreç içerisinde Türkiye'nin en önemli yer şekilleri olan Kuzey Anadolu Dağları ile Torosların oluşumuna en fazla katkıda bulanan olay aşağıdakilerden hangisidir?

A) Faylanma
B) Volkanizma
C) Depremler
D) Epirojenez
E) Orojenez

11. Wittgenstein bütün felsefi problemleri bir dil problemine indirger. Gerçeklik, dil ve düşünce arasındaki birebir uygunluktur. Dil dünyayı resimleyerek açıklar. Önermeler ise olguların resimleridir.

Wittgenstein'a ait bu düşünceler aşağıdaki 20. yüzyıl akımlarından hangisine aittir?

A) Neopozitivizm
B) Egzistansiyolizm
C) Fenomenolojik yaklaşım
D) Hermeneutik
E) Diyalektik materyalizm

12. I. Tanrı'nın var oluşu, Tanrı tanımından çıkar. Buna göre Tanrı kendisinden daha mükemmeli düşünülemeyen en yetkin varlıktır. Yetkin bir varlık, var olmadığında yetkin olamaz. Dolayısıyla Tanrı vardır.

II. Hiçbir şey nedensiz olarak meydana gelmez. Var olan her şeye, mutlak olarak kendisinden önce gelen bir şey neden olmuştur. Bu neden-sonuç zinciri sonsuza kadar gidemez; kendisi nedensel bir açıklama gerektirmeyen bir varlıkta sona erer.

III. Evrendeki her şeyde bir düzen görülmektedir. Hiçbir doğal nesne kendi kendisine düzen veremez. O hâlde evrene düzen veren, güç ve irade sahibi bir varlık olarak Tanrı'nın olması gerekmektedir.

Yukarıda verilen düşünceler ile Tanrı kanıtlarının eşleştirilmesi hangi seçenekte doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Ontolojik	Kozmolojik	Düzen ve Amaç
B)	Kozmolojik	Teolojik	Ontolojik
C)	Teolojik	Ontolojik	Kozmolojik
D)	Düzen ve Amaç	Kozmolojik	Ontolojik
E)	Kozmolojik	Düzen ve Amaç	Ontolojik

13. Plotinos'a göre evreni Tanrı yaratmış olamaz. Var olan şeyler Tanrı'dan sudur eder. Tanrı, var olan her şeyin varlık nedenidir. Ancak var olan şeyler Tanrı'ya eşitlenemez. Tanrı ile bir veya aynı şeyler olarak görülemez.

Bu parçada anlatılan düşünceler aşağıdakilerden hangisine eleştiri niteliğindedir?

A) Deizm
B) Teizm
C) Panteizm
D) Agzostisizm
E) Panenteizm

14. Her şey Tanrı'dadır ve Tanrı ile evren bir değildir. Bu anlayışa "Çift kutuplu Tanrı anlayışı" denir. Tanrı'yı soyut, mutlak ve değişmez gibi yönleriyle evrenin üstünde (aşkın); somut, göreli ve değişen yönleriyle de evrenin içinde (içkin) görür. Tanrı evrenin dışında bir aşkınlığa sahiptir, onunla birlikteyken hem zamanın içindedir hem dışında; hem değişendir hem de değişmeyendir. Temsilcileri; Whitehead, Hegel, Spinoza, İbn-ül Arabî'dir.

Açıklaması ve temsilcileri verilen düşünce biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Teizm
B) Deizm
C) Agnostizm
D) Panteizm
E) Panenteizm

15. İçinde yaşadığımız dünya depremler, salgın hastalıklar, kuraklık gibi kötülüklerle dolu bir dünyadır. İnsanın bu kadar kötülüğün karşısında nasıl olup da mutlak iyi olarak belirtilen bir Tanrı'nın varlığına inanabileceği, sorgulanması gereken bir durumdur. Her şeye gücü yeten Tanrı, bütün kötülüklerin ortaya çıkmasına engel olabilir. Mutlak ve her şeye gücü yeten bir Tanrı'nın var oluşuyla bu dünyadaki kötülükler bağdaştırılamaz. Bu yüzden de Tanrı'nın var olması mümkün değildir.

Bu parça aşağıdaki problemlerden hangisinin tartışma alanı içinde yer alır?

A) Tanrı'nın varlığı problemi
B) Tanrı'nın bilinebilirliği
C) Ruhun varlığı
D) Vahyin imkânı
E) Evrenin yaratılışı

16 – 20. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olanlar ve İmam Hatip Okulları öğrencileri/ mezunları cevaplayacaktır.

16. Peygamberimiz, bir hadisinde "Beş vakit namazın benzeri, sizden birinizin kapısı önünden akıp giden ve her gün içinde beş defa yıkandığı bol sulu bir ırmak gibidir." buyurmuştur.

Bu hadis-i şerif ile verilmek istenen mesaj aşağıdakilerden hangisi olamaz?

A) Namaz insanı manevi kirlenme demek olan günahlardan arındırır.
B) Abdest almak suretiyle aynı zamanda maddi temizlenme de sağlanır.
C) Hem abdest hem namaz insanı maddi manevi yönlerden temizler.
D) Beş vakit namaz insanı günde beş kez temizler.
E) Her gün bir nehirde beş kez yıkanılmalıdır.

17. İslam düşüncesinde var olan kader anlayışı Allah'ın (c.c.) insanın davranışlarını belirlediği anlamına gelmez. Şayet böyle olsaydı insanoğlu davranışlarından sorumlu tutulmazdı. Aksine insan irade sahibi davranışlarından sorumlu ve hür bir varlıktır. Dolayısıyla Allah (c.c.) insanın davranışlarını sınırlamamıştır.

Bu parçada vurgulanan ana düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kaderin varlığıyla insanın sorumlu varlık olması çelişmez.
B) Kader insanın olumlu davranışlarda bulunmasını sağlar.
C) İnsanların davranış alanları sınırlıdır.
D) Kader inancıyla sorumluluk arasında ters orantı vardır.
E) İnsan irade sahibi bir varlıktır.

18. I. Türklerin inançları ile İslamiyet'in birbirine yakın esaslar içermesi
II. Emevi Devleti'nin Türklere karşı izlediği ılımlı politika
III. Çin ve Moğol baskısının artması
IV. Sasani Devleti'yle artan ticaret faaliyetleri
V. Hz. Ebu Bekir döneminde yapılan fetih hareketleri

Yukarıdaki durumlardan hangisi Türklerin Müslüman olma sürecine etki eden faktörlerdendir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II, III ve IV E) III, IV ve V

19. Yüce Allah (c.c.) tarih boyunca birçok peygamber göndermiş, bu peygamberlerden bazılarına da kutsal kitaplar vermiştir. Hz. Musa (a.s.), Hz. Davut (a.s.), Hz. İsa (a.s.) ve Hz. Muhammed (s.a.v.) kendilerine kitap verilen peygamberlerden bazılarıdır. Allah (c.c.) tarafından gönderilen son ilahi kitap ise Kur'an-ı Kerim'dir. Kur'an-ı Kerim, kendisinden önceki kitapları nesh etmiş, onların hükümlerini kaldırmıştır. Çünkü önceki kitaplar aslını koruyamamıştır. Allah'tan (c.c.) vahyedildiği şekliyle aslını koruyarak günümüze ulaşan tek ilahi kitap yüce kitabımız Kur'an'dır.

Buna göre Kur'an-ı Kerim ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

A) Bazı sahabeler tarafından hemen ezberlenmiştir.
B) Hz. Ebubekir zamanında Mushaf hâline getirilmiştir.
C) Hz. Ömer zamanında İslam dünyasına dağıtılmıştır.
D) Vahiy kâtiplerince yazıya geçirilmiştir.
E) Hz. Osman zamanında çoğaltılmıştır.

20. ( ) Dinin ahlak boyutuna vurgu yapmışlardır.
( ) İnanç ve ibadetlerin özü ile ilgilenmişlerdir.
( ) Aşırı kuralcı ve zorlayıcı bir yol takip etmişlerdir.
( ) Tarikat yapılanmalarıyla kurumsallaşmışlardır.

Tasavvufi oluşumlarla ilgili verilen yargıların doğru-yanlış sıralaması aşağıdakilerden hangisidir?

A) Y - D - Y - D
B) D - Y - D - Y
C) D - D - Y - Y
D) D - D - Y - D
E) Y - Y - D - Y

21 – 25. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar cevaplayacaktır.

21. 18. yy. - 19. yy.'ın önemli filozoflarından biri olan J. Locke, bilginin kaynağının yalnızca deney olduğunu söylerken, insanın duyu organları vasıtasıyla kendi zihninin dışında bulunan dış dünyadan birtakım izlenimleri deneyimlediğini ve bu izlenimlerden oluşan fikirleri zihninde tasarlayarak bilgi edindiğini savunur. İnsan zihni, ona göre doğuştan boş bir levhadır (tabula rasa) ve insan, deneyimleri sayesinde bu boş levhayı bilgileriyle doldurur.

J. Locke, bu düşünceleriyle aşağıdakilerden hangisine karşı çıkmaktadır?

A) Bilginin doğuştan olduğu görüşüne
B) İnsanın her şeyi duyu verileriyle bilebileceğine
C) Doğru bilginin var olduğu kabulüne
D) Bilginin tek kaynağının deneyim olduğuna
E) Kesin ve doğru bilgiden şüphe edilemeyeceğine

22. Teologlar, belirli bir dinî inancın temel hakikatini kabul etmek ve bu temel doğrultusunda inancın öğretisel ve pratik işaretlerini genişletmek için görevler üstlenirler. Din felsefecileri ise, özel bir inancın hakikatini önceden varsaymaktan kaçınırlar. Onlar daha ziyade, hareket noktası olarak var olan bir inancı ya da inançları kullanarak doğru bir imanın nasıl geliştirilebileceği üzerinde düşünürler.

Bu parça aşağıda yer alan sorulardan hangisine cevap niteliğindedir?

A) Din felsefesi ve teoloji nedir?
B) Din felsefesinin konusu evrensel midir?
C) Dinin dogmatik yapısı eleştiriye yöneltir mi?
D) Din felsefecisi ile teolog aynı şey midir?
E) Din felsefesi teolojiyi içine alır mı?

23. Bu yöntem, fenomenlerin özünün bilgisine ulaşmayı ve dolayısıyla bilincin çözümlenmesini sağlayacaktır. Bilincin özü yönelim olduğundan bilince yönelik araştırma; bilincin kendisine değil içerdiğine, yöneldiği şeye yani fenomenlere yönelik olmak zorundadır. Fenomenolojik yöntem, fenomenlerin özüne ulaşabilmek için daha önce edinilmiş bilgilerden, ön yargılardan, rastlantısal özelliklerden uzaklaşmayı gerektirir. Ancak bu yola nesnelerin özüne ulaşılabilir.

Bu parçada anlatılan yöntem aşağıdakilerden hangisidir?

A) Paranteze alma

B) Hermeneutik

C) Tümdengelim

D) Birleştirici metod

E) Analitik felsefe

24. – Yaşamın anlamı nedir?

– Evren sonlu mudur sonsuz mudur?

– Evrenin bir amacı var mı?

– Ben kimim ve ne için yaşıyorum?

– Tanrı insanı neden yarattı?

Yukarıda verilen sorular felsefenin hangi disipliniyle ilişkilendirilebilir?

A) Metafizik

B) Ontoloji

C) Epistemoloji

D) Etik

E) Din Felsefesi

25. Davranışlarımız dünyamızın belirleyicisidir. İnsan eylemleri kadardır. Her eylemimizde esasen dünyanın nasıl olması gerektiğine dair tavrımızı ortaya koyarız. Yaptığımız her eylem insan oluşumuza değer katar ya da insanlığımıza zarar verir. Bir yoksula sadaka verirken aslında yaptığımız “Her bir insan, ihtiyacı olana yardım etmelidir.” demektir. Bunu dünyanın her yerindeki yardıma muhtaç olanlar için talep ederiz. Tersine eğer yalan söylüyorsak “Yalan söylemek iyi bir şeydir ve dünyanın her yerindeki her insan, her koşulda yalan söyleyebilir.” demek isteriz. O hâlde yalan söylememeliyiz düsturu anlamını yitirir.

Bu metinde savunulan görüşün ana fikri aşağıdakilerden hangisidir?

A) Din, ahlakın belirleyicisidir.

B) İnsan eylemlerinden sorumludur.

C) Eylem insana fayda sağladığı ölçüde değerlidir.

D) Eylemsizlik en doğru tavırdır.

E) Eylem insanı başarıya götürmelidir.

Test ID: 2486

TEST NO

14 x 25 TYT Sosyal Bilimler

Deneme 8

KONU ANALİZİ	TAKILDIĞIM KONULAR VE SEBEBİ
1. Anadolu’nun İlk Fatihleri	
2. Padişah, Hanedan ve Kanunname-i Ali Osman	
3. Osmanlı Devleti’nde Sanayileşme Çabaları	
4. Avrupa’da Değişim Çağı	
5. Eğitim ve Kültür Alanında Yapılan İnkılaplar	
6. Coğrafi Konum	
7. Dünya’da Su Varlığı - Akarsular	
8. Dış Kuvvetler - Rüzgârlar	
9. Dünya’da Ulaşım - Deniz Yolları	
10. İç Kuvvetler - Epirojenez	
11. 15. Yüzyıl Felsefesi - 17 Yüzyıl Felsefesi	
12. 15. Yüzyıl Felsefesi- 17. Yüzyıl Felsefesi	
13. 20. Yüzyıl Felsefesi	
14. 20. Yüzyıl Felsefesi	
15. Bilimin İşlevi	
16. Din ve İslam	
17. Din ve Hayat	
18. İslam ve İbadet	
19. Din ve Hayat	
20. İslam Düşüncesinde Tasavvufi Yorumlar	
21. 15. Yüzyıl Felsefesi - 17. Yüzyıl Felsefesi	
22. 15. Yüzyıl Felsefesi - 17. Yüzyıl Felsefesi	
23. 20. Yüzyıl Felsefesi Felsefesi	
24. 20. Yüzyıl Felsefesi	
25. 18. Yüzyıl Felsefesi- 19. Yüzyıl Felsefesi	

1.

MİNİ SINAV

Harita: İlk Türk beylikleri

Soru 1: Yukarıdaki haritayı yorumlayınız.

Tarih sınavında bu harita ile karşılaşan Ali'nin cevabı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bizans İmparatorluğu, Hristiyanlığın doğudaki temsilcisidir.

B) Anadolu coğrafyasında siyasi birlik yoktur.

C) İslam dini, Anadolu'da Türkiye Selçuklularının çalışmalarıyla yayılmıştır.

D) Türklerin Balkan topraklarına geçmesinde Çaka Beyliği etkili olmuştur.

E) Anadolu'nun Türkleştirilmesi politikası Saltuklularla başlamıştır.

2. Devletin devamlılığında padişah ve tek hanedanın yani Osmanoğulları'nın rolü büyüktür. Eski Türk devlet geleneğine göre ülke, hanedan üyelerinin ortak malı sayılırdı. Bu anlayışı sürdüren Osmanlılarda da padişah olacak kişi, hanedanın erkek üyeleri arasından çıkar ve tahta oturutdu. Bu da Osmanlılarda tahta geçiş konusunda kesin bir kuralın olmadığının göstergesi olmuştur.

Buna göre;

I. taht kavgalarının yaşanması,

II. devletin dış müdahalelere açık hâle gelmesi,

III. merkezî otoritenin azalması

durumlarından hangileri Osmanlılarda tahta geçiş konusunda kesin bir kuralın olmamasının sonuçları arasında yer alır?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

3. Sanayileşme sonrasında şehirlerde artan nüfus, şehirlerin dış bölgelerinde banliyö veya gecekondu adı verilen yeni yerleşim yerlerinin oluşmasına neden olmuştur.

Bu parçaya göre sanayileşen şehirlerle ilgili;

I. eski görünümlerinin değiştiği,

II. etnik çeşitliliğin azaldığı,

III. sosyokültürel farklılıkların ortadan kalktığı

durumlarından hangilerinin gerçekleştiği söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

4. İlk Çağ'da Yunanistan'da Hipokrat, Heredot, Aristo, Homeros ile ortaya çıkan bilim ve felsefe alanındaki çalışmalar İspanya'da Endülüs Emevi Devleti'nde, Bağdat'ta Abbasi Devleti'nde İslam Rönesans'ı olarak gelişmiş ve XVI. yüzyıl İtalyasında "Yeniden doğuş" adıyla güçlenerek Aydınlanma Çağı ile günümüze ulaşmıştır.

Bu durumdan bilimsel düşünce ile ilgili;

I. Evrensel olduğu,

II. Özgür düşünce ortamlarında güçlendiği,

III. İlk olarak Uzak Doğu'da ortaya çıktığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

5. 3 Mart 1924 tarih ve 430 kanun numarası ile kabul edilen Tevhid-i Tedrisat Hakkındaki Kanun ile "Türkiye dahilindeki bütün müessesât-ı ilmiye ve tedrisiyye Maarif Vekaleti'ne merbuttur. Şer'iyye ve Evkaf Vekaleti veya hususi vakıflar tarafından idare olunan bilcümle medrese ve mektepler Maarif Vekaleti'ne devir edilmiştir. Şer'iyye ve Evkaf Vekaleti bütçesi Maarif bütçesine nakledilecektir." denilmiştir.

Bu bilgiye göre;

I. Eğitim ve öğretim birleştirilmiştir.

II. Cumhuriyetin ilk yıllarında eğitimde önemli değişiklikler yapılmıştır.

III. Maarif Vekaleti'nin eğitim öğretim alanındaki etkinliği artmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

6. Herhangi bir noktanın veya bölgenin dünya üzerinde bulunduğu yere coğrafi konum denir. Coğrafi konum mutlak (matematik) ve göreceli (özel) konum olmak üzere ikiye ayrılır.

Ankara'nın yukarıda verilen coğrafi koordinatları dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisinin Ankara'nın mutlak konumunun sonuçlarından biri olduğu <u>söylenemez</u>?

A) Ekvator'un 4440 km kuzeyinde yer alması

B) Güneş ışınları öğle vakti yatay bir düzleme hiçbir zaman dik açıyla gelmemesi

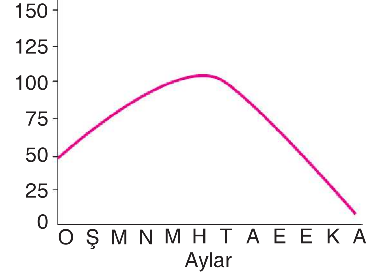
C) Karasal iklim özelliklerinin görülmesi

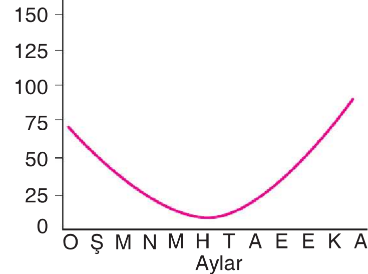
D) Kutup yıldızının 40° lik açı ile görülmesi

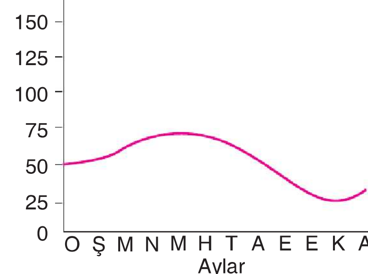
E) Yıl içinde dört mevsim özelliklerinin belirgin olarak yaşanması

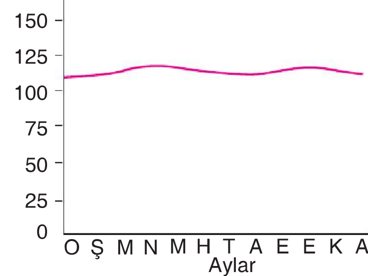
7. Bir akarsuyun akımının yıl içerisinde gösterdiği değişime akarsu rejimi denir. Akarsuyun rejimi o akarsu üzerinde yapılan taşımacılık faaliyetlerini de etkiler.

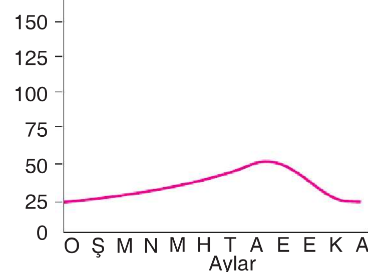
Buna göre aşağıda verilen akarsulardan hangisinin rejimi taşımacılığa daha uygundur?

A)

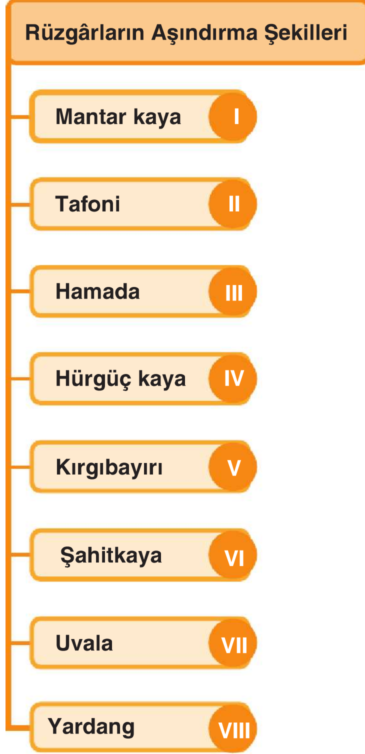
B)

C)

D)

E)

8. Dış kuvvetlerden rüzgârlar konusunu anlatırken coğrafya öğretmeni Ruşen Bey, öğrencilerden Sena'yı tahtaya çıkartarak rüzgâr aşındırma şekilleri ile ilgili bir kavram haritası oluşturmasını istiyor. Sena da aşağıdaki kavram haritasını oluşturuyor.

Bu kavram haritasına göre Sena'nın hangi yer şekillerini yanlış yazdığı söylenebilir?

A) I, II ve III
B) III, IV ve V
C) IV, V ve VII
D) V, VII ve VIII
E) VI, VII ve VIII

9. Kuzey Atlantik deniz yolu, dünyanın en yoğun deniz trafiğine sahiptir. Dünya'da deniz yoluyla taşınan malların yaklaşık yarısı Batı Avrupa ile Kuzey Amerika'nın doğu kıyıları arasında kalan bu güzergâhta taşınır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Kuzey Atlantik kıyılarındaki limanlardan biri değildir?

A) Hamburg
B) Liverpool
C) Roterdam
D) New York
E) Hong Kong

10. Manto üzerinde levhaların bulunduğu belirli bir denge hâline "izostatik denge" denir. İzostatik denge milyonlarca yıl içinde meydana gelen bazı değişimler nedeniyle bozulmaktadır.

Buna göre;

I. Kuvaternerde çok geniş alanlara buzul tabakalarının yayılması,

II. karaların uzun süreler boyunca aşınarak kütle kaybına uğraması,

III. küresel ısınma nedeniyle okyanuslar ve denizlerin buharlaşma yoluyla kütle kaybına uğraması

değişimlerinden hangileri izostatik dengenin bozulmasına yol açmamıştır?

A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

11. Bilimin bir önceki görüşlerin yanlışlanması yoluyla ilerlediğini görürüz. İşlevini yitirmeye başlamış, mevcut problemlere yeterli açıklamalar yapamayan kuram terk edilerek yerine yeni bir kuram getirilir. Bazen bu, bir önceki kuramın tam tersi bir paradigma da olabilir. Yani bilimde inişler ve çıkışlar vardır. Bugün kabul edilen görüş yarın reddedilerek yenisi getirebilir. Bundan dolayı bilimin düz bir çizgide ilerlediğini söylemek yanlış olur. Bilimde dalgalar, zikzaklar, devrim niteliğinde ilerleme söz konusudur.

Bu parça aşağıdakilerden hangisine yönelik bir eleştiri niteliğindedir?

A) Bilim öznellikten uzak bir çalışma alanıdır.
B) Bilim olgusal olanı konu edinir.
C) Bilim adamının sorgulama yapmadığını savunmak bir yanılgıdır.
D) Bilim kümülatiftir.
E) Bilimde doğrusal bir ilerleme görülür.

12. Felsefe dersinde öğretmen, kalıplaşmış, kolay kolay vazgeçilemeyen yanlış öğretiler ve bu öğretiyi savunanlar hakkında öğrencilere ne düşündüklerini sormuştur. Öğrencilerden biri, bunu bir görsel ile anlatmak istemiş ve aşağıdaki resmi çizmiştir.

Görseli yorumlayan öğretmen, eski paradigmaları savunan bilim adamlarının bu tavırda olduğunu söylemiştir. Gerçekten de yeni paradigmaları kabullenmeyen eski bilim insanları, önceki paradigmalarını haklı çıkarmak için kaybettiklerini sokak lambası altında ararlar.

Bu parçaya göre aşağıdaki ifadelerden hangisi söylenebilir?

A) Bilim adamları baskı ile yola gelirler.

B) Bilim adamları belli bir kesime hizmet ederler.

C) Belli dönemde bilimsel çalışmalar yavaşlamıştır.

D) Paradigmalar arası geçiş zor ve sancılıdır.

E) Bilimsel çalışmaların ortaya çıkışı engellenemez.

13. Bilim ve felsefe birbirinden tamamen bağımsız alanlar değildir. Karşılıklı etkileşim içinde varlıklarını sürdürürler. Bilim, olgusal alanda çözüme kavuşturamadığı problemleri felsefeye bırakır. Felsefe bilimin üzerinde durmaya cesaret edemediği her türlü problemi irdeler. Bundan dolayı da bilimlere yeni ufuklar açar. Ayrıldıkları nokta ise yöntemleri ve felsefenin fiziğin ötesini sorgulamasıdır. Bilim, deney ve gözlemin yapılmadığı alanlarda gerçeği araması yönüyle felsefeyi eleştirir. Resimdeki görsel bu durumu özetler niteliktedir.

Buna göre bilimin felsefeye karşı çıktığı nokta aşağıdakilerden hangisidir?

A) Filozofun görüşlerinin akıl ve mantık ilkelerine uygun olmasına

B) Felsefenin her şeye kuşkuyla yaklaşmasına

C) Toplumun ihtiyaçlarından bağımsız hareket etmesine

D) Metafizik alanı da içermesine

E) Bilimden kopuk hareket etmesine

14. Bilim insanını var olduğu çağın özelliklerinden tamamen soyutlamak mümkün değildir. Bu, her ne kadar bilimin ilkelerine ters düşse de su götürmez bir gerçektir. Evet, belki bilim insanı söylemlerinde değer yargılarına başvurmaz. Peki ya düşüncelerini şekillendiren değerlere ne demeli? Bazı bilimsel yasa, formül veya buluşlara bakın. Tanımlamalar hangi toplumda ortaya çıktığını az da olsa yansıtıyor. Görünüşte bilim insanı toplumun gözlüğünü giymese bile, çok dikkatli bakıldığında çağının rengini taşıyan lensleri gözlerinde görebilirsiniz.

Bu parçadaki görüşler aşağıdaki yargılardan hangisini destekler niteliktedir?

A) Bilim insanı belirli toplumun malı değildir.
B) Bilim insanları yaptıkları çalışmalarla birbirini destekler.
C) Bilim insanı istese de tam manasıyla nesnel davranamaz.
D) Bilim deney ve gözlem yöntemini kullanır.
E) Bilim insanını anlamak için içinde bulunduğu toplumun incelenmesine gerek yoktur.

15. Bilimin birkaç bireyin veya zümrenin hizmetinde olduğunu söylemek doğru değildir. Bilim, tek bir toplumun ürünü olmadığı gibi tek bir kesim için de değildir. Bilim, bir kişinin mutluluğu için değil, bütün insanlığın mutluluğu için vardır. Bilimin amacı insanlığa hizmet etmektir.

Buna göre bilimin işlevi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bireyin doğaya uygun bir yaşam sürmesini sağlamak
B) Tüm insanlığın problemlerine çözüm aramak
C) Sadece bilimden anlayanlara hizmet etmek
D) Bireysel ihtiyaçları gidererek bireyleri mutlu etmek
E) Toplumsal sorunları yalnızca teoride açıklamaya çalışmak

16 – 20. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olanlar ve İmam Hatip Okulları öğrencileri/ mezunları cevaplayacaktır.

16. Sağlıklı yaşamanın öncelikli şartı temizliktir. Bu nedenle de dinimizde temizliğe büyük bir önem verilmiştir. Kur'an-ı Kerim'de, "...Allah çok temizlenenleri sever." buyrulmuştur. Peygamberimiz (s.a.v.) de bir hadisinde, "Temizlik imandandır." buyurmuştur. Böylece o, iman eden kimselerin temizliğe önem vermeleri gerektiğini ifade etmiştir. Dinimiz, ibadetlerde hem maddi hem de manevi temizliğe önem verir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi diğerlerinden farklı bir temizliktir?

A) Başkaları hakkında iyi düşüncelerin beslenilmesi
B) Yaşadığımız çevrenin temiz tutulması
C) Temiz elbiselerin giyilmesi
D) Abdest alırken el ve ayakların yıkanması
E) Piknik alanlarının temiz kullanılması

17. "Kendi kendilerine Allah'ın gökleri, yeri ve ikisinin arasında bulunanları ancak hak olarak ve muayyen bir süre için yarattığını hiç düşünmediler mi?"

(Rum, 8. ayet)

Bu ayet aşağıdaki temel hak ve özgürlüklerden hangisi ile ilgilidir?

A) Yaşama hakkı
B) Düşünce özgürlüğü
C) İnanç özgürlüğü
D) İbadet hakkı
E) Eğitim hakkı

18. Yapılış şekillerine göre ibadetler; beden ile yapılan ibadetler, mal ile yapılan ibadetler ve hem beden hem de mal ile yapılan ibadetler olmak üzere üçe ayrılır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi hem beden hem de mal ile yapılan ibadetlerdendir?

A) Namaz
B) Oruç
C) Zekât
D) Hac
E) Sadaka

19. İslamiyet, toplumun temeli olan aileye ve aile hayatının sağlıklı, huzurlu bir şekilde devamına önem verir. Kur'an'ı Kerim'de yer alan bir ayette, "Sizden bekar olanları… durumu uygun olanları evlendirin. Eğer bunlar yoksul iseler Allah onları lütfuyla zenginleştirir. Allah, lütfu geniş olandır, hakkıyla bilendir." buyrulmaktadır.

Bu paragrafta vurgulanan düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mutlu olmanın sadece aile hayatı ile olacağı
B) Aile içinde sorumlulukların olduğu
C) Aile kurulması ve ailenin korunmasının önemi
D) Bekar olanların günah işledikleri
E) Allah'ın (c.c.) sadece evlenenleri koruduğu

20. Bu tasavvufi akımda şiir ve musikiye ayrı bir önem verildiğinden dervişler, zaman zaman çeşitli müzik aletleri eşliğinde özel giysileriyle belli bir düzen içerisinde sema ayini yaparlar. Çünkü bu akıma göre sema, mutlak güzelliğe âşık olan insanın vecde gelmesini ve ilahi âleme yükselmesini simgeler.

Buna göre bu pardan bahsedilen tasavvufi akım aşağıdakilerden hangisidir?

A) Alevi-Bektaşilik
B) Mevlevilik
C) Yesevilik
D) Nakşibendilik
E) Ahilik

21 – 25. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar cevaplayacaktır.

21. Aynı koşulların aynı sonuçları doğurması bilimin en büyük destekçisi olan kanundur. Eğer böyle olmasaydı her seferinde yeniden başa dönerek araştırmalar yapmak gerekecekti. Bu, hem zaman hem de emek kaybını beraberinde getireceği gibi bilimde bir arpa boyu kadar bile yol almak imkânsız hâle gelecekti.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin önemine değinilmektedir?

A) Deney yönteminin
B) Paradigmanın
C) Kesinliğin
D) Tutarlılığın
E) Determinizm ilkesinin

22. Bilim felsefesi, bilimin ne olduğunu, bilimsel kuramların özgül yapısını, bilimsel bilginin epistemolojik statüsünü, bilimsel yöntemin (ya da yöntemlerin) anlamını, bilim alanı ve bilimsel bilginin nesnesini, bilimin gelişiminin anlamını, özet olarak bir bütün bilimin konumu, gelişimi ve iç yapısını değerlendiren, bunu kuramsal düzlemde ortaya koymaya çalışan felsefe bölümüdür.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bilim felsefesinin sorduğu sorulardan biri <u>değildir</u>?

A) Bilimsel bilgi birikerek ilerleyen bilgi midir?
B) Bilimsel yasalar kesin midir?
C) Bilim insanının cinsiyeti var mıdır?
D) Bilimsel önermeler doğrulanarak mı, yoksa yanlışlanarak mı kabul edilmelidir?
E) Bilimler hangi yöntemleri izlemelidir?

23. Science dergisinde yayımlanan makaleye göre, Fransa'nın Teorik Fizik Merkezi'nden Laurent Lellouch başkanlığındaki Fransız, Alman ve Macar ekipleri dünyanın en güçlü süper bilgisayarlarından oluşturdukları ağ sayesinde yaptıkları araştırmada ünlü fizikçinin, kütlenin enerjiye ya da enerjinin kütleye dönüşebileceğini gösteren $e=mc^2$ formülünü doğruladı.

Bu parçada bilimin hangi özelliği vurgulanmaktadır?

A) Tutarlılık
B) Doğrulanabilirlik
C) Yanlışlanabilirlik
D) Uygulanabilirlik
E) Mantıksallık

24. Paradigma, bilim adamının evreni anlamlandırmasını sağlayan kavramsal çerçevedir. Bir paradigmadan diğerine geçiş devrimle olur. Yeni paradigmayla birlikte; Güneş artık başka yönden doğacak, yer göğe çıkacak, balıklar uçacaktır. Adeta nesneleri aydınlatan ışık değil ışığı aydınlatan nesne olacaktır.

Bu paragrafta paradigma değişikliğinin hangi yönü vurgulanmaktadır?

A) Bir kalıptan diğerine geçmenin iyi olacağı
B) Olguları olaylarla açıklaması
C) Zaman içinde tutarlı bir değişiklik göstermesi
D) Bilimsel ilerlemeye atıfta bulunması
E) Yeni ve farklı araştırma yollarının ve tekniklerinin geliştirilmesi

25. Sartre'a göre varoluş, bir opsiyonlar bütünüdür. İnsan kendisi için, kendi kendine bu opsiyonlardan bir tanesini seçebilir. İnsan kendisini sorgulamalı ve kendi geleceğini kendisi biçimlendirmelidir.

Buna göre aşağıdaki düşüncelerden hangisi Sartre'in görüşüne ters düşmektedir?

A) Varoluş, özden önce gelir.
B) İnsan özgür olmaya mahkûmdur.
C) Her insan kendi yazgısını kendi yazar.
D) İnsan kendini özgür hissetse bile özgür değildir.
E) İnsanı insan yapan, onun kendi kararlarıdır.

Test ID: 2487

TEST NO

14 x 25 TYT Sosyal Bilimler

Deneme 9

KONU ANALİZİ	TAKILDIĞIM KONULAR VE SEBEBİ
1. İslamiyet'in Türk Devlet ve Toplum Hayatına Etkisi	
2. Siyasi Alanlarda Yapılan İnkılaplar	
3. Cephelerde Osmanlı Devleti	
4. Fetih ve Fatih	
5. Kabileden Devlete	
6. Türkiye'de Dış Kuvvetler-Kıyı Tipleri	
7. Türkiye'deki Toprak Türleri	
8. Coğrafi Konum	
9. Türkiye'de Göçler	
10. Türkiye'de Doğal Afetler	
11. 18. Yüzyıl Felsefesi - 19. Yüzyıl Felsefesi	
12. 20. Yüzyıl Felsefesi	
13. 20. Yüzyıl Felsefesi	
14. MS 2. Yüzyıl Felsefesi - MS 15. Yüzyıl Felsefesi	
15. 18. Yüzyıl Felsefesi - 19. Yüzyıl Felsefesi	
16. Din ve Hayat	
17. Din ve Hayat	
18. Ahlaki Tutum ve Davranışlar	
19. İslam ve Bilim	
20. İslam ve İbadet	
21. Felsefenin Özellikleri	
22. Felsefenin İşlevi	
23. 18. Yüzyıl Felsefesi - 19. Yüzyıl Felsefesi	
24. 18. Yüzyıl Felsefesi - 19. Yüzyıl Felsefesi	
25. MÖ 6. Yüzyıl Felsefesi - MS 2. Yüzyıl Felsefesi	

1. Kutadgu Bilig'de devlet teşkilatının özellikleri şu şekilde dile getirilmiştir: "Memleket tutmak için çok asker ve ordu lazımdır, askeri beslemek için de çok mal ve servete ihtiyaç vardır. Bu malı elde etmek için halkın zengin olması gereklidir. Halkın zengin olması için de doğru kanunlar konulmalıdır. Bunlardan biri ihmal edilirse dördü de kalır, dördü de birden ihmal edilirse beylik çözülmeye yüz tutar."

Buna göre Kutadgu Bilig'de verilmek istenen temel düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) Devletin temelini adalet oluşturur.
B) Askerî harcamalar hazineden büyük giderlere neden olur.
C) Devletin asıl görevi halkının zenginliğini artırmaktır.
D) Ganimet için fetihler yapılmalıdır.
E) Devlet yalnızca askerî güçle varlığını devam ettirmelidir.

2. Afyon mebusu Hoca Şükrü Efendi tarafından yazılmış ve Ankara'da dağıtılmış olan ilanda "... Hilafetin hukuk ve vazifelerini iptal etmek, hiç kimsenin, hiçbir meclisin elinde değildir. Halife meclisin, meclis halifenindir..." ifadeleri yer almıştır.

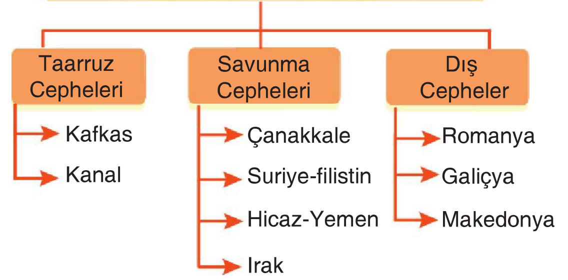
Buna göre;

I. Halifeye siyasi güç kazandırılmak istenmiştir.
II. Halifeliğin kaldırılmasına karşı tepkiler vardır.
III. Millî egemenlik anlayışı benimsenmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

A) Yalnız III B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

3.

Buna göre Osmanlı Devleti ile ilgili;

I. Topraklarını korumaya çalıştığı,
II. Topraklarının dışında da mücadele ettiği,
III. Birinci Dünya Savaşı'ndan yenilgiyle çıktığı

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

4. Fatih Sultan Mehmet, İstanbul'un fethinden sonra savaş korkusu ile şehirden kaçmış olanların evlerine dönmelerini ve herkesin önceden olduğu gibi evinde kendi örf ve adetleriyle dinine uygun olarak yaşamasını buyurmuştur.

Bu bilgilere göre Osmanlı Devleti ile ilgili;

I. Hoşgörülü bir yönetim anlayışını benimsemiştir,
II. İstimalat politikasına uygun faaliyetlerde bulunulmuştur.
III. Dinî alanda birlik sağlanmıştır.

çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

A) Yalnız III B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

5.

Harita: Roma İmparatorluğu

Bu haritaya göre öğrenciler Roma İmparatorluğu ile ilgili;

Ali: Akdeniz havzasını hâkimiyeti altına almıştır.

Ayşe: Farklı milletleri bünyesinde barındırmıştır.

Sıla: Ülke topraklarında konuşulan dil sayısı çeşitlidir.

Beril: Orta Avrupa'da varlık gösterememesinde İngiltere etkili olmuştur.

yorumlarını yapmışlardır.

Buna göre öğrencilerden hangilerinin yorumu yanlıştır?

A) Yalnız Ali
B) Yalnız Beril
C) Ali ve Sıla
D) Ayşe ve Sıla
E) Sıla ve Beril

6. Aşağıda Antalya Kaş kıyılarına ait görsel verilmiştir.

Kıyıya paralel olan dağlar arasındaki çukur alanların sular altında kalması ve dağ tepelerinin adalar şeklinde su yüzeyinde kalması sonucu oluşan kıyı tipi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ria kıyı tipi
B) Enine kıyı tipi
C) Boyuna kıyı tipi
D) Limanlı kıyı tipi
E) Dalmaçya kıyı tipi

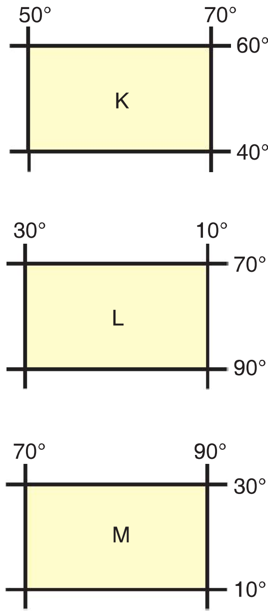
7. Aşağıdaki haritada bir toprak türünün yayılış alanının bir kısmı taranarak kırmızı renkle gösterilmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu toprak türünün özelliklerinden biri değildir?

A) Geniş yapraklı ağaçlar altında oluşur.
B) Yıkanmaya bağlı olarak tuz ve kireç bakımından fakirdir.
C) Verimliliği yüksektir.
D) Organik madde bakımından zengindir.
E) Oluşumunda fiziksel çözülme ön plandadır.

8. Aşağıda üç farklı merkezin coğrafi koordinatları verilmiştir.

Buna göre bu merkezlerde;

I. gece-gündüz süreleri arasındaki farkın en az olduğu,

II. tan ve gurup süresinin en uzun olduğu,

III. dört mevsimin belirgin olarak yaşandığı

durumlarının görüldüğü yerler hangi seçenekte doğru eşleştirilmiştir?

	I	II	III
A)	K	L	M
B)	K	M	L
C)	L	M	K
D)	M	L	K
E)	M	K	L

9. Kırsal kesimlerde makineleşmeye bağlı olarak iş gücüne duyulan ihtiyacın azalmasından dolayı kentlere olan göç artmaktadır.

Bu nedene bağlı olarak;

I. Hakkâri

II. Konya

III. Artvin

IV. Edirne

illerinden hangilerinde kırsal kesimden kentlere olan göçler daha fazla yaşanır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

10. Türkiye'de zaman zaman sonuçları oldukça ağır olan doğal afetler yaşanmaktadır. Doğa olaylarının afete dönüşmesinde jeolojik, jeomorfolojik ve meteorolojik faktörlerin yanında beşerî faktörler de etkili olmaktadır.

Buna göre aşağıdaki durumların hangisinde doğa olaylarının afete dönüşmesinde beşerî faktörlerin etkisi ön plandadır?

A) Eğimli yamaçlarda yağışlı dönemin ardından heyelan yaşanması

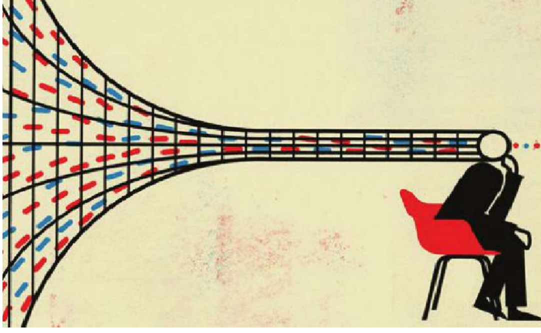
B) Yamaçlardaki orman örtüsünün tahribiyle sel olaylarında artış yaşanması

C) Kar yağışının fazla olduğu yüksek ve engebeli alanlarda çığ oluşması

D) Kırıklı arazilerde deprem yaşanması

E) Dağlık alanlarda kaya düşmesi olaylarının görülmesi

11. Bir gün ressamların olduğu bir derneğe gittim. Sanatta zirve yapmış harika insanlarla tanıştım. Benden John Locke'un bilgi anlayışını anlatmamı istediler. Ben de Locke'un bilginin kaynağı olarak duyuları kabul ettiğini söyledim. Ona göre insan zihni doğuştan boş bir levhadır. Doğru bilgiyi elde etmeye çalışan insan, dünyaya geldikten sonra nesneleri algılar, anlamlandırır. İnsan ancak deney ve gözlem sonucunda bilgiyi elde eder. Ressamlar gülümseyerek Locke'un yanıldığını söylediler. Bunu bir resimle anlatmaya çalıştılar.

Onlara göre bilgi konusunda en doğru cevabı Platon vermişti.

Bu parçadaki ressamların savundukları ve Locke'un görüşlerini çürütmek için dayandıkları bilginin kaynağı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kritisizm

B) Pragmatizm

C) Materyalizm

D) Rasyonalizm

E) Entüisyonizm

12. Geçenlerde öğrencim Ekrem yanıma geldi. Babasından dert yanıyordu:. "Hocam; babam bana çok karışıyor, her konuda benim yerime karar veriyor, seçimlerime, mesleğime, giyim tarzıma, gideceğim üniversiteye kadar her şeye kendisi karar veriyor. Daha sonra da sorumluluk almamamdan şikâyet ediyor. Hem kendimle ilgili hiçbir kararı bana bırakmıyor hem de böyle bir sorumluluk yüklüyor. Yoruldum artık hocam. Ben istiyorum ki kendi kararlarımı kendim vereyim, bana karışmasın. Bu hayat benimse eğer, iyisiyle kötüsüyle her karar benim olmalı. O zaman sorumluluğu da bana ait olur. Kendim olamıyorum onun yanında. Kendim olmak istiyorum hocam. Seçimlerimle var olmak istiyorum. Kendimi gerçekleştirmek, ben olmak, diğerlerinden farklı olmak istiyorum. Babam böyle yapmaya devam ederse, diğer herhangi bir nesneden ne farkım kalır? Var olmanın ne anlamı kalır?"

Bu parçaya göre Ekrem'in babasından beklentileri aşağıdaki felsefe kuramlarından hangisiyle ilişkilendirilebilir?

A) İdealizm

B) Faydacılık

C) Fenomenoloji

D) Varoluşçuluk

E) Determinizm

13. Okuldan arkadaşlarla sohbet ediyoruz. Her biri başka bir dertten yakınıyor. Kimi eşinden ayrılmış, kimi hastalıktan dert yanıyor kimi kötü insanlardan. Kimi çirkin olduğunu düşünüyor kimi şişman olmasından şikâyetçi. İyi de bütün çirkinliklerin varlığı güzeli anlamlı hâle getirmiyor mu? Her şey karşıtı ile birlikte vardır. Yani hastalık olmasa sağlığın kıymetini, kötülük olmasa iyiliğin ne olduğunu bilemeyiz. Evrendeki her şey zıddıyla vardır ve bütün evren karşıtlığın bir olmasıyla var olur.

Bu parça aşağıdaki kavramlardan hangisiyle ilişkilendirilebilir?

A) Maiotik
B) Diyalektik
C) Epokhe
D) Realite
E) Rölativite

14. Augustinus, Tanrı'nın her zaman iyiyi emrettiğini ama insana irade vermek suretiyle iyiyi ve kötüyü seçme özgürlüğünü de tanıdığını söyler. Kötülük irade zayıflığından kaynaklanır. Çünkü Tanrı insanı kukla olarak yaratmamıştır.

Hristiyanlık felsefesinde bu konunun işlendiği problem aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tümeller problemi
B) Tanrının varlığı
C) Ruhun ölümsüzlüğü
D) Kötülük problemi
E) Tanrı-evren ilişkisi

15. Zamanında yaşamış oldukları çağın toplumsal düzeninden şikâyetçi birçok filozof, bu düzenin iyileşmeyeceğini bildiklerinden daha iyi bir düzen arayışına girmişlerdir. Her bakımdan mükemmel ve ideal olan toplum tasarımını yapmışlardır. Kurgulanmış bu devlet tasarımları, gerçekleşmesi mümkün olmayan hatta ve hatta düşsel bir ütopik tanımlamadan öte değillerdir. Ancak yine de düşünürler, bu düzene geçildiği takdirde mutluluğun mümkün olduğunu dile getirmişlerdir. Ancak böyle bir düzen olduğu takdirde bütün insanlar mutlu olabilirler.

Buna göre bazı düşünürlerin yeni bir toplumsal düzen aramalarının sebebi aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Toplumsal düzene karşı çıkmaları
B) Diğer insanlardan farklı olmaları
C) Var olan toplumsal düzenin yetersiz kalması
D) Devletin yöneticilerinin filozof olmaması
E) Devletin insan özgürlüğünü kısıtlaması

16 – 20. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olanlar ve İmam Hatip Okulları öğrencileri/ mezunları cevaplayacaktır.

16. "…İnsan ancak çabasının sonucunu elde eder."

(Necm, 39. ayet)

"Eksik ölçüp tartanların vay hâline! Onlar, insanlardan ölçerek bir şey aldıklarında tam ölçerler. Kendileri başkalarına vermek için ölçüp tarttıklarında ise haksızlık ederler. Onlar, o büyük günde -ki, işte o gün insanlar âlemlerin rabbinin huzuruna çıkacaklar- diriltileceklerini akıllarına getirmiyorlar mı?"

(Mutaffifin, 1-3. ayetler)

Bu ayetlerde;

I. ahde vefa,

II. çalışkanlık,

III. dürüstlük

değerlerinden hangileri vurgulanmaktadır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) I ve III E) II ve III

17. Aşağıdaki ayet ve hadislerden hangisi konusu bakımından diğerlerinden farklıdır?

A) "…. Allah'a saygısızlıktan ve akrabalık haklarına riayetsizlikten de sakının. Şüphesiz Allah sizin üzerinizde gözetleyicidir."

(Nisa, 1. ayet)

B) "Akrabaya, yoksula ve yolcuya hakkını ver. Gereksiz yere de saçıp savurma!"

(İsra, 26. ayet)

C) "Allah'a ve ahiret gününe inanan kişi misafirine ikramda bulunsun, Allah'a ve ahiret gününe inanan kişi akrabasını görüp gözetsin…"

(Hadis-i Şerif)

D) "Muhakkak ki Allah adaleti, ihsanı, akrabaya karşı cömert olmayı emreder; hayâsızlığı, kötülüğü ve zorbalığı yasaklar. İşte Allah, aklınızı başınıza alasınız diye size böyle öğüt veriyor."

(Nahl, 90. ayet)

E) "Hiçbir baba, çocuğuna güzel terbiyeden daha değerli bir miras bırakamaz."

(Hadis-i Şerif)

18. İslam dinine göre insanın dünyada ve ahirette fayda elde etmesi için koruması gereken beş gaye vardır. Bunlar ---- olarak ifade edilen dinin, hayatın (can), aklın, neslin ve malın korunmasıdır. Bu beş gaye toplum düzeninin dayandığı temel esaslardır. İslam'ın ortaya koyduğu çözümlerin temel amacı insanların din, hayat, akıl, nesil ve mal emniyetini güvence altına almaktır. Müçtehit, fetva vereceği konu hakkında gerekli bütün bilgileri toplayıp, o konu ile ilgili ayet ve hadisleri anladıktan sonra vereceği fetva bu beş ana gayeye uygun olmalıdır.

Bu parçadaki boş bırakılan yere aşağıda yer alan kavramlardan hangisi getirilmelidir?

A) Zarurat-ı Diniyye

B) Mesalih-i Mürsele

C) Seddi Zerai

D) Ef'ali Mükellefin

E) Ameli Kebir

19. Din, insanlığa huzur ve mutluluk getiren hayat tarzıdır. İddia edilenin aksine, bilimin ortaya koyduğu gerçekler ile çatışmadığı gibi, insanları bilimsel araştırmalar yapmaya yönlendirir. Kur'ân, "İşte bu örnekler; Biz bunları insanlara vermekteyiz. Ancak âlimlerden başkası bunlara akıl erdirmez." (Ankebut, 43) âyeti ve benzer birçok âyetle insanı, gökler, yer, kendi nefsi, bedeni ve yarattığı her şey üzerinde derin düşünmeye teşvik eder. Bilim, detaylı araştırma ve ortaya çıkardığı bulgular vesilesiyle dinin açıklayıcısıdır. Son yıllarda kaydedilen bilimsel gelişmeler hücrenin muhteşem kompleks-likte yapısını, DNA'nın mucizevi özelliklerini ortaya serdi. Ve bu özellikler, hayatın başlangıcında, kâinat ve canlılığın meydana gelişinde, tesadüflerin asla söz konusu olmadığının delilleri oldu.

Din ve bilimin insan hayatındaki yeri ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

A) İnsanın özgürleşmesine yardımcı olurlar.

B) İnsanın ikilem içerisinde kalmasına yol açarlar.

C) İnsan hayatına yön verirler.

D) Hayatı anlamlandırmaya katkıları vardır.

E) İnsanın sağlıklı, mutlu ve huzurlu bir hayat sürmesini amaçlarlar.

20.

B					
A	B	D	E	S	T
Y					
R	Ü	K	U		
A		I			
M		R			
		A			
		T			

Yukarıdaki bulmacada hangi seçenekte verilen açıklamanın karşılığı yoktur?

A) Namaz için gerekli olan bedensel temizlik

B) Yılda iki kez kılınan, vacip olan iki rekâtlık namaz

C) Namazda Allah'ın (c.c.) huzurunda saygıyla eğilmek

D) Namazda ayakta durmak

E) Namazda Kur'an okumak

21 – 25. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar cevaplayacaktır.

21. Bir edebiyat tartışmasına katıldım. İnsanlar kıran kırana tartışıyor hatta ötesinde, sanki kavga ediyorlardı. Şaşırdım doğrusu. Üzerine düşündükleri şey bilimsel bir çalışma ve kesinliğe ulaşılabildikleri bir alan. Felsefe gibi değil ki. Felsefede dilediğiniz kadar tartışın, sonuçta herkes düşüncesini temellendirebildiği kadar haklı. Eve geldim. Hâlâ kavga denecek o tartışma aklımdan çıkmıyordu. Savundukları düşünceler üzerine kafa yordum bir süre. Sonra bunu neden düşünüyorum diye kendi düşüncemi sorgulamaya başladım. Düşüncemi, sorgulamamın nesnesi hâline getirdim. Düşünce üzerine düşünce aldı başını gitti.

Bu parçada vurgulanan yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Felsefe refleksiftir.

B) Felsefe bilimleri etkiler ve bilimlerden etkilenir.

C) Felsefe yığılan bir bilgidir.

D) Felsefe kesinliğe ulaşınca durur.

E) Felsefede tartışma yapılmaz.

22. Bilindiği üzere Orta Çağ'da bilimler, bilim adamları hatta ve hatta felsefenin bile yapması gereken şey, inancı akıl ile temellendirmektir. Felsefeye yüklenen tek görev buydu. Siyasi bilinç, özgün olabilecek düşüncelere izin vermiyordu. Dolayısıyla böyle bir coğrafyada ortaya çıkan felsefe, yalnızca kiliseye hizmet eden bir felsefe olmak zorunda kaldı. Bunun izlerine Aziz Anselmus'un felsefesinde rastlayabiliyoruz. Ona göre, doğru yargı ve doğru kavramlarla yapılan doğru bir akıl yürütme ile ulaşılan bilgi doğrudur. Bu bilgi kuşku uyandırmaz ve bu şekilde elde edilen bilgi Tanrı'nın bilgisinden başka bir şey değildir.

Bu parçaya göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

A) Pratikte işimize yarayan bilgi doğru bilgidir.

B) Felsefe, bulunduğu toplumsal koşullardan etkilenir.

C) Doğru bilgiye ancak şüpheden yola çıkarak ulaşabiliriz.

D) Doğru bilgi yalnızca deney ve gözlem ile elde edilir.

E) Felsefe, bulunduğu toplumu etkiler ve kitleleri yönlendirir.

23. Locke'a göre bilgimizin kaynağı duyulardır. Locke, kesin bilgiye yalnızca duyular aracılığıyla ulaşabileceğimizi savunur. Ancak hepimizin bildiği gibi sağlam bir kalemi, yarıya kadar içinde su bulunan bir bardağa koyduğumuzda kalemin kırık olduğunu gören yine duyu organları değil mi? Ya da parlak bir masayı ele alalım. Işığı gören bir yerde masayı gözlemleyecek olursak masanın bütünün rengi aynı olduğu hâlde ışığı yansıtan yerler, öteki bölgelere göre daha parlaktır. Bazı kısımlar ise daha koyudur. Şimdi; birkaç kişi farklı açılardan masaya bakacak olsak; hepimiz farklı bir renk tonu göreceğiz. Oysaki Locke'a göre aynı rengi görmemiz gerekmez miydi?

Bu parçada savunulan görüş aşağıdakilerden hangisidir?

A) Duyular genelgeçer bilginin tek kaynağıdır.

B) Doğru bilgiye yalnızca sezgi yoluyla ulaşılır.

C) Duyularla elde edilen bilgi genelgeçer değildir.

D) İnsanlar, aynı anda aynı nesneyi aynı şekilde algılarlar.

E) Bilginin kaynağı duyumlardır.

24. Geçenlerde felsefe dersinde, epistemoloji konusunu bitirdikten sonra dört öğrencimin arasında geçen şu konuşmaya şahit oldum:

Selin: "Bilgi fenomenlerin bilgisidir."

Betül: "Asıl bilgi ideaların bilgisidir."

Elif: "Doğru bilgiyi yalnızca deney ve gözlem ile elde ederiz."

Olcay: "Yanılıyorsunuz arkadaşlar. Doğru bilgi deney ve aklın bir araya gelmesiyle oluşur."

Bu bilgilere göre, öğrencilerin vermiş oldukları cevaplar, epistemolojinin hangi problemiyle ilişkilendirilebilir?

A) Varlık nedir?

B) Bilginin ölçütü nedir?

C) Genelgeçer doğru bilgi mümkün müdür?

D) Doğru bilginin kaynağı nedir?

E) Bilimsel bilgi nedir?

25. Herakleitos, doğadaki her şeyin hareket ettiğini gözlemlemiş ve buradan hareketle evrenin ana maddesinin değişim olduğunu savunmuştur. Ona göre doğada statik hâlde hiçbir şey yoktur. Her şey bir oluş içindedir. Her ne kadar varlık durağan gibi görünse de aslında dinamik bir yapıdadır. Değişmeyen bir şey yoktur. Örneğin, bir masayı ele alalım. Normalde hareketsiz bir nesne olarak görülebilir. Ancak o masayı bodrum katına bıraksak ve altmış yıl sonra gidip baksak aynı hâlde bulamayız. Çünkü içten içe çürüme gerçekleşmiş ve dokunduğumuz an tuzla buz olacak hâldedir. O hâlde bütün varlıklar sonsuz bir oluş hâlindedir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Herakleitos'un bu görüşünü özetleyen bir yargıdır?

A) Değişen nesneler gerçek varlık değillerdir.

B) Değişmeyen tek şey değişimin kendisidir.

C) Herakleitos çevresinde olup bitenlerden etkilenmiştir.

D) Herakleitos'a göre var olmak, algılanmış olmaktır.

E) Herakleitos'a göre asıl varlıklar hareketsizdir.

Test ID: 2488

TEST NO

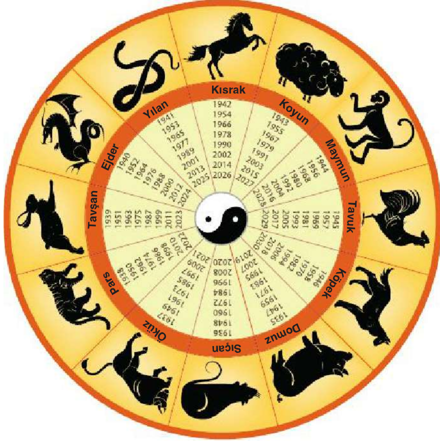
	A	B	C	D	E		A	B	C	D	E
1						11					
2						12					
3						13					
4						14					
5						15					
6						16					
7						17					
8						18					
9						19					
10						20					
						21					
						22					
						23					
						24					
						25					

14 x 25 TYT Sosyal Bilimler

Deneme 10

KONU ANALİZİ	TAKILDIĞIM KONULAR VE SEBEBİ
1. Zamanın Taksimi	
2. Padişah, Hanedan ve Kanunname-i Ali Osman	
3. Ulaştırma Alanındaki Gelişmeler	
4. Anadolu'nun Kandilleri	
5. I. Dünya Savaşı ve Osmanlı	
6. İklim Elemanları - Basınç ve Rüzgârlar	
7. Dünya'da - Doğal Afetler	
8. Türkiye'de Su Varlığı-Göller	
9. Dünya'da Toprak Varlığı	
10. Dünya'da Bitki Varlığı	
11. 18. Yüzyıl Felsefesi - 19. Yüzyıl Felsefesi	
12. MS 2. Yüzyıl Felsefesi - MS 15. Yüzyıl Felsefesi	
13. 18. Yüzyıl Felsefesi - 19. Yüzyıl Felsefesi	
14. 20. Yüzyıl Felsefesi	
15. MÖ 6. Yüzyıl Felsefesi - MS 2. Yüzyıl Felsefesi	
16. İslam ve İbadet	
17. Gençlik ve Değerler	
18. Kur'an-ı Kerim ve Özellikleri	
19. İslam ve İbadet	
20. İslam ve İbadet	
21. Felsefenin Özellikleri	
22. Din Felsefesi	
23. 18. Yüzyıl Felsefesi - 19. Yüzyıl Felsefesi	
24. 18. Yüzyıl Felsefesi - 19. Yüzyıl Felsefesi	
25. 18. Yüzyıl Felsefesi - 19. Yüzyıl Felsefesi	

1.

Türklerin de kullandığı 12 Hayvanlı Türk takvimine göre Türklerle ilgili;

I. Astronomi bilimi ile ilgilenmişlerdir.

II. Tek geçim kaynakları hayvancılık olmuştur.

III. Bozkır yaşam tarzının etkisi altında kalmışlardır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

2. Murat Hüdavendigar'ın oğluna nasihati;

"... Padişahlar, elinde terazi tutmuş bir kimseye benzerler. Sen padişah olunca teraziyi doğru tutmanı isterim. O zaman Yüce Allah (c.c.). da senin iyiliğini arzular."

şeklindedir.

Sultan Murat'ın bu ifadelerinde geçen "terazi" **kelimesi aşağıdaki kavramlardan hangisiyle ilişkilendirilebilir?**

A) Din B) Rızık C) Adalet D) Eğitim E) İhtişam

3.

Yıl	Hat Uzunluğu	Tren kilometre
1925	3.957	2.938
1929	5.131	4.824
1930	5.632	5.196
1931	5.767	4.912
1932	6.040	4.270
1933	6.102	5.483

Bu tablodaki bilgilere göre Cumhuriyet'in ilk yıllarında demir yolu ulaşımıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisine ulaşılabilir?

A) Ulaşımda öncelik demir yoluna verilmiştir.

B) Yabancıların elindeki demir yolları satın alınarak millileştirilmiştir.

C) Sekiz yılda iki katı kadar demir yolu döşenmiştir.

D) İlk kamu işletmeciliği kurumu Devlet Demiryolları olmuştur.

E) 1929'dan itibaren yalnızca demir yolu ulaşımı tercih edilmiştir.

4. Ahmet Yesevi'yi tanımak, İslam'ın Orta Asya macerasını tanımak demek olduğu kadar Türk Müslümanlığını da tanımak demektir. Türk Müslümanlığını tanımak ise İslam'ın dünya üzerindeki en önemli ve en evrensel çehrelerinden birini tanımak anlamına gelir.

Buna göre;

I. Ahmet Yesevi İslamiyet'in Orta Asya'ya yayılmasına destek vermiştir.

II. Türkler İslamiyet'e evrensel değerler kazandırmıştır.

III. İslamiyet Türkler arasında yayılırken Türk kültür değerleriyle harmanlanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız III B) I ve II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

5. “Osmanlı Devleti Birinci Dünya Savaşı’na neden dahil olmuştur?” sorusuna verilen cevaplar:

- Müttefiki Almanya’nın savaşı kazanacağına olan inancı,
- Son yıllarda milliyetçilik akımı ve sömürgecilik anlayışına bağlı olarak kaybedilen toprakları geri alma isteği,
- Pantürkizm düşüncesi doğrultusunda Orta Asya Türklerine ulaşma isteği

şeklindedir.

Buna göre Birinci Dünya Savaşı ve Osmanlı Devleti ile ilgili;

I. Osmanlı Devleti, Birinci Dünya Savaşı’nda Almanya’nın yanında yer almıştır.

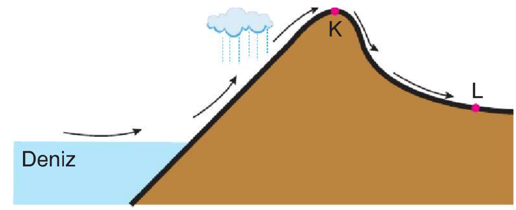
II. Sınırlarını genişletme isteği, Osmanlı Devleti’nin Birinci Dünya Savaşı’na girmesinde etkili olmuştur.

III. Milliyetçilik fikir akımı, Osmanlı Devleti’nin dış politikasına etki etmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

6. Aşağıda bir rüzgârın oluşum şekli gösterilmiştir.

Yukarıdaki şekilde görülen rüzgârın K ile L noktaları arasında yaptığı etkilere;

I. Sıcaklığı her 100 metrede 1°C artırır.

II. Kurutucu etki yapar.

III. Var olan kar örtüsünü kısa sürede eritir.

IV. Tarım ürünlerinin olgunlaşma süresini uzatır.

durumlarından hangileri örnek gösterilemez?

A) Yalnız III B) Yalnız IV C) I ve II
D) I ve IV E) I, II ve III

7. Aşağıdaki tabloda 2000 ile 2018 yılları arasında bazı ülkelerde meydana gelen depremlerin büyüklüğü ve can kayıpları gösterilmiştir.

Tarih	Ülke	Büyüklük	Can kaybı
2014	ABD	7.2	56
2008	Çin	7.8	87.000
2011	Japonya	8.9	500
2015	Nepal	7.8	8.000

Tablodaki bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

A) Depremin büyüklüğü arttıkça can ve mal kaybı artmaktadır.

B) Ülkelerin ortalama yükseltisi arttıkça can ve mal kaybı artmaktadır.

C) Denize kıyısı olan ülkelerde daha şiddetli depremler yaşanmaktadır.

D) Ülkelerin gelişmişlik seviyesi arttıkça depremlerde can kaybı azalmaktadır.

E) Aynı büyüklüğe sahip depremlerde benzer can kayıpları yaşanmaktadır.

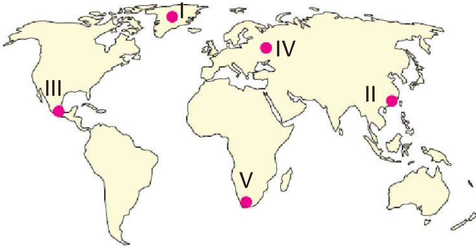
8. Aşağıda ülkemizde yer alan göllerden Meke Gölü ve Abant Gölü gösterilmiştir.

Bu göllerin oluşum özelliklerine göre sınıflandırılması aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II
A)	Volkanik göl	Heyelan set gölü
B)	Buzul gölü	Alüvyon set gölü
C)	Tektonik göl	Moren set gölü
D)	Lav seti gölü	Volkanik göl
E)	Kıyı set gölü	Karstik göl

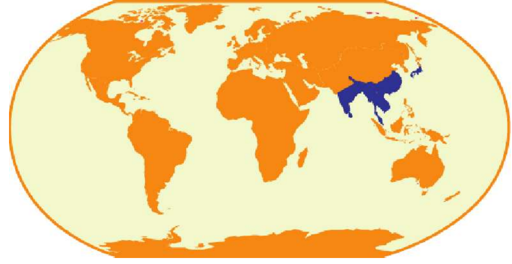
9.
- Nemli ve soğuk ortamlarda iğne yapraklı ormanların altında oluşmuştur.
- A horizonu şiddetli yıkanmadan dolayı boz renklidir.
- Yıkanmanın fazla olması, organik maddelerin taşınmasına ve besin maddeleri bakımından da fakir bir toprak oluşumuna neden olmuştur.

Yukarıda bazı özellikleri verilen toprak türü, haritada numaralandırılarak gösterilen alanların hangisinde bulunur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Muson ormanlarına Güneydoğu ve Doğu Asya'da rastlanır.

Bu ormanlar ve ormanların gösterildiği bölgelerle ilgili;

I. Yıllık sıcaklık farkları azdır.

II. Yağış miktarı bakımından mevsimler arasında büyük farklılıklar vardır.

III. Yıllık yağışın yaklaşık %85'i kışın düşer.

IV. Yağışın arttığı dönemde sıcaklık değerleri de yüksek olduğundan ağaçların büyüme hızı fazladır.

bilgilerinden hangilerinin doğru olduğu <u>söylenemez</u>?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve III D) II ve IV E) III ve IV

11. Ne akıl ne de deney tek başına bilgi edinmede yeterli bir ölçüt değildir. Çünkü duyumlar olmadan akıl işe yaramaz. Akıl olmadan da duyumlar kördür. Tek başlarına duyumlar, bilgi elde edemezler. Doğrudur bilgi, deneyle başlar ama deneyden doğmaz. Bilgi, doğuştan gelen kavramlar ve deneyden gelen duyuları içinde barındırır. Bu hususta bilgi, duyu verilerinin akıl ile işlenmesiyle meydana gelir. Söz gelimi "yemek tuzludur" önermesini göz önünde bulundurduğumuzda, duyu organlarımızla algıladığımız yemeğin tuzlu olma niteliği akıl tarafından bilgiye dönüşür.

Bu parçadaki görüş aşağıdaki felsefi akımlardan hangisiyle ilişkilendirilebilir?

A) Gazali'nin entüisyonizmiyle

B) Comte'un pozitivizmiyle

C) Kant'ın kritisizmiyle

D) Husserll'ın fenomenolojik yaklaşımıyla

E) Descartes'ın rasyonalizmiyle

12. Augustinus, Tanrı'yı her şeyden önce gerçekten var olan varlık olarak tanımlar. O, var olmaması imkânsız olan varlıktır. Diğer varlıklar ise Tanrı'dan ayrı olup varlıkları için O'na bağımlıdırlar. Onların varlığı Tanrı gibi zorunlu olmayıp bağımlı bir varoluştur.

Bu parçaya göre Augustinus, Orta Çağ felsefesinin hangi temel problemi ile ilgili görüşlerini ifade etmiştir?

A) Tümeller sorunu

B) Din-felsefe çatışması

C) Ruhun ölümsüzlüğü problemi

D) Tanrı'nın varlığını kanıtlama problemi

E) Kötülük problemi

13. Her akşam ana haber bülteninde çeşitli olaylarla karşılaşıyoruz. Örneğin; dün akşam, Yeni Zelanda'da kasırga olmuş. İran'ı sel götürüyor. İstanbul'da bir deli hastaneden kaçmış ve üç kişiyi yaralamış. Sokak köpekleri yaşlı bir adama saldırmış. Çocuğu kaçırılan adam, tehditlerle bir kuyumcuyu soymaya zorlanmış. Bunlar bir şey değil. Çünkü ahlaki açıdan sorumlu tutulacak bir varlık yok ortada. İrade dışında gerçekleşen olaylar. Peki ya savaşları başlatanlara ne demeli? Çocukların üzerine bomba yağdıranlara? İnsanlara zulmedenlere? Ahlaki eylemde bulunmalarına yetecek her şeye sahipler. Bunlardan en önemlisi: İrade sahibi olanlar yani düşünebiliyorlar ve eylemde bulunurken hiçbir baskıya maruz kalmadılar.

Bu parçaya göre ahlaki eylemde bulunabilmenin temel koşulu aşağıdaki seçeneklerden hangisinde doğru verilmiştir?

A) Hümanist olmak

B) Fayda veren bir eylem olması

C) Çoğunluğun kabul ettiği bir yasaya göre hareket etmek

D) Akıl sahibi olmak ve seçimleri kendi irademizle verebilmek

E) Kişiye mutluluk veren bir eylemde bulunmak

14. Roman okumayı çok severim. Beni benden alır. Nesnel dünyanın boğucu sıkıntılarından kurtarır. Ruhumu özgürlüğe kavuşturur. Öyle ki roman okurken kendimden geçerim. Sanki beni başka dünyalara götürür. Bazen o kadar uzaklara götürür ki iş arkadaşlarım bana birkaç defa seslendikten sonra irkilerek geri dönerim. Bu yüzden benim için sanatın her türü, farklı bir dünyaya açılan kapıdır.

Bu parçada sanat eserinin hangi özelliği vurgulanmaktadır?

A) Sanat eseri biriciktir.

B) Sanat eseri çıkardan arınmıştır.

C) Sanat eseri kurgusal bir evren tasarlar.

D) Okuyucunun dünyasını yansıtır.

E) Toplumsal sıkıntıları çözer.

15. Doğa filozofları “arkhe” problemi ile ilgilenmiş, “Evrenin ana maddesi nedir?” sorusu üzerine kafa yormuşlardır. Her filozof, varlığın özü hakkında farklı bir görüş bildirmiştir. Bu farklı görüşleri değerlendiren Sofistler ise bambaşka bir görüşle çıkarlar karşımıza. Onlara göre farklı görüşlerin varlığı, herkesin üzerinde hemfikir olabileceği bir bilginin olmadığına kanıt niteliğindedir. Zaten böyle olmasaydı, aynı nesneye yönelen herkes aynı şeyi görürdü. Demek ki bilgi sandığımız şeyler birer sanıdır ve bu sanılar kişiden kişiye değişir.

Bu parçada Sofistlerin karşı çıktığı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Hiçbir şey yoktur, olsa da bilinemez.

B) İnsan genelgeçer doğru bilgiye ulaşabilir.

C) İnsan her şeyin ölçüsüdür.

D) Hiçbir bilginin mutlaklığından söz edilemez.

E) Bilgi, sübjektif niteliktedir.

16 – 20. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olanlar ve İmam Hatip Okulları öğrencileri/ mezunları cevaplayacaktır.

16. İnsanın yaratılış gayesi, sadece Allah’a (c.c.) kulluk etmek ve O’nun verdiği sayısız nimetlere karşı şükür vazifesini yerine getirmektir. Bu manada yapılan ibadetlerin birey ve toplum hayatı için birçok faydaları vardır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi ibadetlerin insan hayatına katkılarından biri değildir?

A) Zamanı iyi kullanmayı öğretir.

B) Toplumsal statüsünü arttırır.

C) İnsanı sabırlı olmaya alıştırır.

D) Sorumluluklarının bilincinde olmasını sağlar.

E) İnsanın hayatını disipline eder.

17. Peygamber Efendimiz (s.a.v.) Mekke’den Medine’ye hicret ederken Hazvere denilen yerde durmuş doğup büyüdüğü ve yıllarca yaşadığı Mekke’ye doğru dönerek şöyle buyurmuştur: “Allah’a yemin ederim ki sen ey Mekke! Allah’ın yerlerinin en hayırlısısın. Allah’ın yerleri arasında en çok sevdiğim sensin. Eğer ben senden çıkarılmasaydım. Asla kendiliğimden çıkıp gitmezdim.”

(Tirmizi, Menâkıb, 69.)

Bu parça aşağıda yer alan toplumu birleştiren temel değerlerden hangisine yöneliktir?

A) Vatan ve ülkü birliği

B) Bayrak ve İstiklal Marşı

C) Hürriyet ve bağımsızlık

D) İnsan haklarına saygı

E) Gelenek ve göreneklere bağlılık

18. Yüce kitabımız Kur’an, Peygamber Efendimize (s.a.v.) 610 yılında indirilmeye başlamıştır. Hz. Muhammed (s.a.v.) kırk yaşındayken Nur Dağı’ndaki Hira Mağarası’nda ilk vahyi almıştır. Vahiy meleği İsrafil (a.s.) aracılığıyla ramazan ayının Kadir Gecesi’nde Hz. Muhammed’e (s.a.v.) Alâk suresinin ilk beş ayeti vahyedilmiştir. “Biz onu (Kur’an’ı) Kadir Gecesi’nde indirdik.” mealindeki ayet bu gerçeğe işaret etmektedir. Kur’an-ı Kerim, Peygamber Efendimize (s.a.v.) 610 – 632 yılları arasında bölüm bölüm indirilmiştir.

Bu parçada Kuran’ı Kerim ile ilgili verilen bilgilerden hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

A) İndirildiği yılda

B) İndirildiği yerde

C) Vahiyi getiren melekte

D) İndirildiği günde

E) İnen ilk ayette

19. “Kim kötü söz ve davranışları terk etmezse, Allah’ın, onun yemesini, içmesini terk etmesine ihtiyacı yoktur”

(Hadis-i Şerif)

Bu hadiste oruç ibadetiyle ilgili anlatılmak istenen yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Oruç tutmanın insan bedenine vereceği sıhhat

B) Oruçluyken aç insanların durumunu anlamak

C) Oruç tutmanın insana sevap kazandırması

D) Orucun, merhamet ve yardım duygularını artırması

E) Oruç tutan insanın her türlü kötülükten uzak kalması

20. Ayakta namaz kılamayacak kadar yaşlı ve hasta olanlar namazlarını oturarak kılabilirler. Hacca gidemeyecek kadar hasta olanlar, yerlerine başka birini gönderebilirler. Yolculuğa çıkanlar oruç tutmayabilirler, tutamadıkları oruçları ramazan ayından sonra kaza ederler.

Bu parçada ibadetlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

A) İstekli olmak

B) Samimi olmak

C) Kolaylık

D) Gösterişten uzak olmak

E) Bilinçli olmak

21 – 25. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar cevaplayacaktır.

21. Felsefe; insanı, varlığı ve evreni anlamak amacıyla yapılan bir araştırmadır. Bilimlerin aksine varlığı bir bütün olarak inceler. Parçalara ayırmaz. Bu nedenle felsefe birleştirici, bütünleştirici bir araştırma faaliyetidir, denebilir.

Bu parçaya göre, felsefe ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Varlığı parçalayarak ele aldığı

B) Felsefenin statik bir etkinlik olduğu

C) En kesin bilgi olduğu

D) Tek gayretinin varlığı açıklamak olduğu

E) Varlığı tümel olarak ele aldığı

22. İçinde yaşadığımız dünya deprem, salgın hastalıklar, kuraklıklar ve sapkınlıklarla dolu bir dünyadır. Halbuki Tanrı mutlak iyiliktir. İnsan bu kadar risk altında iken Tanrı nasıl olur da bu gidişata dur demez. Tanrı bunların hepsine engel olabilecek güç ve kudrete sahiptir. İşte Tanrı’nın varoluş ile bu dünyadaki kötülüklerin bağdaştırılamayacağı fikrinden hareketle Tanrı’nın varlığı reddedilebilir olsaydı bu denli kötülük var olmazdı denilebilir.

Bu düşünceye sahip bir kişi aşağıdaki akımlardan hangisine mensup olabilir?

A) Teizm

B) Deizm

C) Agnostisizm

D) Ateizm

E) Pananteizm

23. 1980'lerde Türkiye'de sağcılık ve solculuk olayları çok fazlaydı. İnsanlar iki gruba ayrılmış ve kimsenin kimseye tahammülü yoktu. Siyasetten anlamayan birsiydim. Tek derdim okulumdu. Birgün okuldan çıktıktan sonra internet kafeye gittim. O kadar çok oyalanmışım ki çıktığımda karanlık çökmüştü. Dar sokaklardan hızlıca eve doğru yürümeye başladım. Derken siyah giymiş bir grup, önümü kesti. Sağcı mısın yoksa solcu musun? diye sordular. Ne diyeceğimi bilemedim. Sağcıyım dersem ve onlar solcu iseler bana zarar vereceklerdi. Solcuyum dersem ve onlar sağcı iseler yine bana zarar vereceklerdi. Hangisini söylememin doğru olacağını bilemedim. Doğru olan hangisiydi? Bunu tam olarak bilemediğimden eylemsiz kaldım.

Bu parça aşağıdaki felsefi görüşlerden hangisiyle ilişkilendirilebilir?

A) Kant'ın ödev ahlakı ile

B) Phyrrhon'un kuşkuculuğuyla

C) Popper'ın yanlışlanabilirlik ilkesiyle

D) Sartre'ın varoluşçuluğuyla

E) Epiküros'un hazcılığı temel alan görüşüyle

24. İş yerindeki arkadaşlara, şirketin yakında kapanacağını söyledim. İnanmadılar. Birbirlerine sormaya başladılar. Daha fazla kişi aynı şeyi savunursa doğru oluyormuş onlar için. Demek ölçütleri budur. Durakta otobüs bekleyenlere otobüs gelmeyecek dedim. İşlerine gelmedi diye doğru olarak kabul etmediler. Anneme, ayağımda nasır çıktığını söyledim. Şaşırdı "Gerçekten mi?" diye sordu. Ayağıma bakmak istedi. Görmeden inanmazmış. Bakıyorum da herkesin bilginin doğruluğu konusunda farklı bir ölçütü var. Öyleyse bir düşüncenin doğru mu, yanlış mı olduğunu bize güvenle ve kesin olarak verebilecek bir ölçüt yoktur.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Doğru bilginin ölçütü tutarlılıktır.

B) Genel - geçer bir bilgiyi yalnızca duyumlar sağlar.

C) Bilgi, hoşgörülü ortamlarda meydana gelir.

D) Doğru bilgi bilginin ölçütü, ayrı ayrı olsa insan bilgiyi elde eder.

E) Doğru bilginin kesin bir ölçütü olmadığı için genel - geçer bir bilgi yoktur.

25. Bir devlet meşruiyetini, liderinde var olduğuna inanılan doğaüstü niteliklere dayandırıyorsa orada monarşinin varlığından bahsedebiliriz. Halk burada yönetim dışında kalmıştır. Güçler ayrılığı ilkesi söz konusu değildir. Ama liderin ya da güç odağının fikir teatisinde bulunabileceği bir meclis ya da divanın varlığı ile dikta rejimlerinden ayrılır.

Bu devlet için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Yönetim akılcı yasalar eşliğinde olur.

B) Toplumda kaos hakimdir.

C) Sivil toplum örgütleri güçlüdür.

D) Karizmatik egemenliğe dayanır.

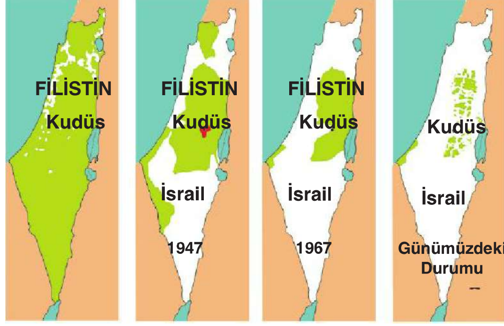
E) Geleneklere uygun yönetilmektedir.

Test ID: 2489

14 x 25 TYT Sosyal Bilimler

Deneme 11

KONU ANALİZİ	TAKILDIĞIM KONULAR VE SEBEBİ
1. Arap-İsrail Savaşları	
2. Büyük Selçuklu Devleti	
3. Mondros Ateşkes Antlaşması	
4. Tarımdan Ticarete Ekonomi	
5. Uzun Savaşlardan Diplomasiye	
6. Türkiye'de İlk Yerleşmeler	
7. İklim Elemanları - Yağış Türleri	
8. Türkiye'de İç Kuvvetler - Volkanizma	
9. Dünya'nın Şekli ve Hareketleri	
10. Nüfus Piramitleri	
11. MÖ 6. Yüzyıl Felsefesi - MS 2. Yüzyıl Felsefesi	
12. Felsefenin İşlevi	
13. 18. Yüzyıl Felsefesi - 19. Yüzyıl Felsefesi	
14. 18. Yüzyıl Felsefesi - 19. Yüzyıl Felsefesi	
15. MÖ 6. Yüzyıl Felsefesi - MS 2. Yüzyıl Felsefesi	
16. İslam ve İbadet	
17. Kur'an'dan Bazı Kavramlar	
18. Din ve İslam	
19. Allah İnsan İlişkisi	
20. Allah'ın İsim ve Sıfatları	
21. Felsefenin Özellikleri	
22. MÖ 6. Yüzyıl Felsefesi - MS 2. Yüzyıl Felsefesi	
23. Felsefi Sorunun Nitelikleri	
24. 18. Yüzyıl Felsefesi - 19. Yüzyıl Felsefesi	
25. Filozofun Özellikleri	

1.

Bu haritaya göre aşağıdaki ifadelerden hangisine ulaşılabilir?

A) İsraillilerin Filistin'deki etkinliği zamanla artmıştır.

B) 1947 yılında Arap-İsrail Savaşları sona ermiştir.

C) Birleşmiş Milletler Teşkilatı, Filistin halkının haklarının savunucusu olmuştur.

D) İsrail'in bölgedeki faaliyetlerine karşı Orta Doğu'da Arap birliği oluşturulmuştur.

E) İngiltere'nin Doğu Akdeniz'deki etkinliği sona ermiştir.

2. Tuğrul Bey'in Bağdat'da Büveyhoğulları'nın baskıcı politikalarına son vermesinden sonra, yapılan bir törenle halife tarafından kendisine altın kılıç, sancaklar, hilat verilmiş ve başına iki taç giydirilmiştir. Bundan böyle Bağdat camilerinde hutbeler Tuğrul Bey adına okunmaya başlamıştır.

Buna göre;

I. Selçukluların Türk-İslam dünyasındaki itibarı artmıştır.

II. Abbasi halifesi, Tuğrul Bey'in koruması altına girmiştir.

III. İslam dünyasının siyasi gücü Selçuklulara geçmiştir.

yargılarından hangisine ulaşılabilir?

A) Yalnız III B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

3. **I. Durum: Mondros Mütarekesi'nden sonra Anadolu toprakları İtilaf Devletleri'nin işgaline uğramıştır. Birçok yerde Türk halkının silahlı direnişi ile karşılaşılmıştır. Bu yerlerden birisi de Samsun'dur. Bölge halkının elindeki silahların toplanması için Mustafa Kemal görevlendirilmiştir.**

II. Durum: Mustafa Kemal, Havza Genelgesi'nde Türk halkından, ellerinde silahları saklamalarını istemiştir.

Hakan Öğretmen'in "Bu bilgilerden ulaşılabilecek yargılar nelerdir?" sorusuna öğrenciler;

Ahmet: Mustafa Kemal, Türk halkının direnişini engellemek istemiştir.

Ayşe: İleriki dönemlerde silahlı mücadeleye girişileceğinin sinyalleri verilmiştir.

Berna: Türk halkı bağımsızlığını korumaya çalışmıştır.

Ali: Mustafa Kemal, resmî görevinin dışına çıkmıştır.

Zehra: Mondros Ateşkes Antlaşması silahlı direnişlere neden olmuştur.

cevaplarını vermişlerdir.

Buna göre hangi öğrencinin cevabı <u>yanlıştır</u>?

A) Ahmet B) Ayşe C) Berna
D) Ali E) Zehra

4.

HORUS TAPINAĞI

HİNDU TAPINAĞI

Bu görsellerden Mısır ve Hindistan'daki bölge halkı ile ilgili,

I. Hukuk alanında çalışmalar yapmışlardır.

II. Mimari alanda faaliyetlerde bulunmuşlardır.

III. Daimi bir yerleşim yerleri yoktur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

5. Mütekabiliyet, karşılıklı denk olma anlamına gelen bir kelime olup diplomatik bir terimdir. Devletler arası ilişkilerde maruz kalınan davranışa aynı şekilde karşılık verme prensibidir.

Buna göre Zitvatorok Antlaşması'nın;

I. Kanije, Estergon ve Eğri Kaleleri Osmanlı Devleti'nde kalacaktır.

II. Avusturya, Osmanlı Devleti'ne savaş tazminatı ödeyecektir.

III. Avusturya arşidükü, protokolde Osmanlı padişahına eşit sayılacaktır.

maddelerinden hangilerinin "mutekabiliyet" **kavramı ile ilgili olduğu söylenebilir?**

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

6. Günümüzden yaklaşık 10.000 yıl önce Anadolu'da, buzulların erimesiyle tarıma uygun geniş bölgeler ortaya çıkmıştır. Tarıma uygun bu alanlarda mağara yaşamı ve avcılık toplayıcılık ekonomisi yerini, yerleşik düzende yapılan tarım ve hayvancılığa bırakmıştır. Böylece Anadolu topraklarında ilk köy tipi yerleşmeler ortaya çıkmıştır.

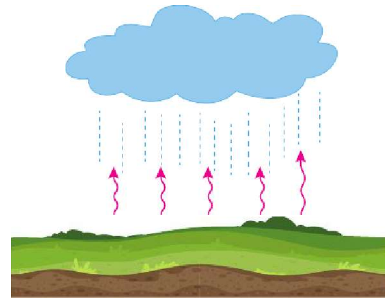
Aşağıda Neolitik dönemde oluşmuş olan Diyarbakır'daki Çayönü yerleşmesine ait bir görsel verilmiştir.

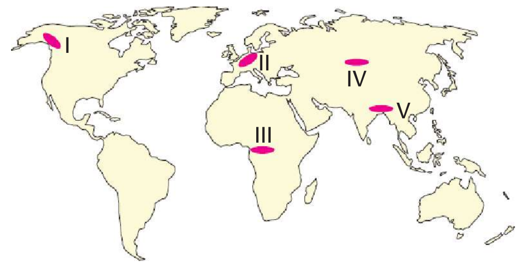

Görselde verilen Çayönü ile aynı dönemde oluşan yerleşmeler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Hacılar B) Çatalhöyük
C) Aşıklıhöyük D) Can Hasan
E) Alişar

7.

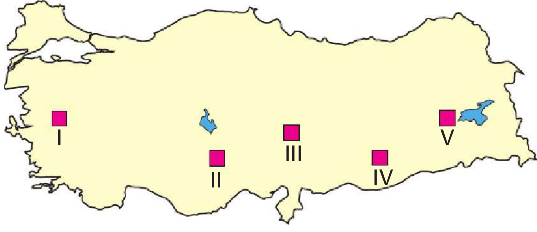

Yukarıda oluşum şekli gösterilen yağış türü haritada numaralanmış alanlardan hangisinde yıl boyunca görülür?

A) I B) II C) III D) IV E) V

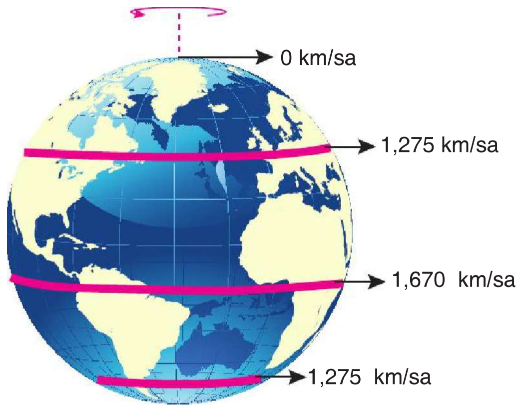
8. Türkiye'nin bulunduğu alanda farklı dönemlerde volkanik faaliyetler yaşanmıştır.

Haritada gösterilen numaralı alanların hangisinde Türkiye'deki en genç volkanik koniler yer alır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Aşağıdaki görselde çizgisel hızın Dünya'nın şekline göre değişimi verilmiştir.

Bu görsele göre;

I. Dünya'nın kendi ekseni etrafındaki dönüş hızı en fazla Ekvator üzerindedir.

II. Çizgisel hızın en fazla Ekvator'da olmasının sebebi güneş ışınlarının daha dik açıyla gelmesidir.

III. Kutup noktalarında çizgisel hız oluşmaz.

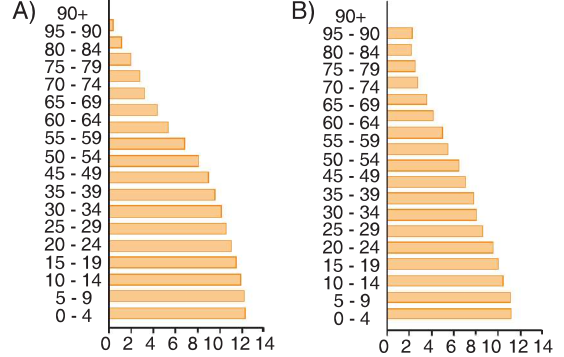
IV. Kutuplara doğru gidildikçe Güneş'in doğuş (tan) ve batış (gurup) anlarında geçen süre kısalır.

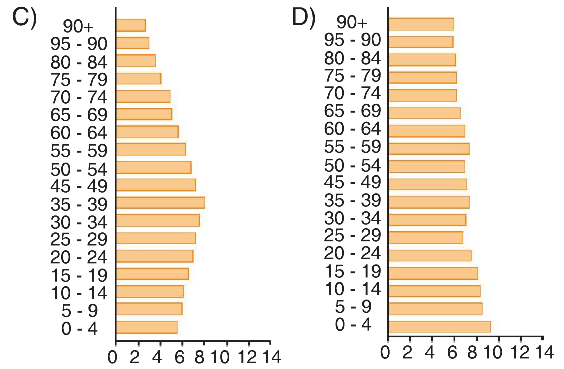
yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

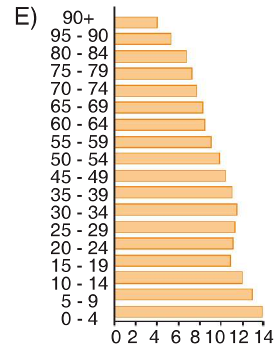
A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

10. 15–64 yaş arasındaki nüfus, çalışma çağındaki nüfus olup buna "aktif nüfus" denir. Doğum oranının çok düşük olduğu ülkelerde ilerleyen yıllarda aktif nüfus oranında azalma görülmektedir.

Buna göre, aşağıda verilen nüfus piramitlerinden hangisinin ait olduğu ülkede ilerleyen yıllarda aktif nüfusun azalacağı söylenebilir?

11. İnsan doğası gereği sorgulayan bir varlıktır. Yaşadığımız dünyayı, doğayı, evreni ve bu evrendeki yerimizi anlamaya çalışırız. Bilinmezlik bize göre değil. Sırf bu nedenle sürekli bir arayış hâlinde oluruz. Bu arayış sayesinde birtakım bulgulara ulaşırız. İşte bütün bu çabalarımız felsefeyi zorunlu hâle getirmektedir. Bütün bu arayış, felsefenin başlangıcıdır. Nitekim, Platon da; "Merak, bir filozofun en düşkün olduğu şeydir. Çünkü felsefenin bundan başka bir başlangıcı yoktur." sözleriyle bu durumu özetlemektedir.

Bu parçadan çıkarılabilecek en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Felsefede sorgulamak önemli bir düşünce faaliyetidir.

B) Felsefeyi başlatan şey meraktır.

C) Felsefe yapmak kaçınılmazdır.

D) Felsefe üst düşünme biçimidir.

E) Felsefe arayış hâlinde olan üstün kişilerin işidir.

12. İnsan düşünen, çıkarım yapabilen ve bunları başkalarına aktarabilen bir varlıktır. Bu insanı diğer canlılardan ayıran en temel özelliktir. Felsefe bu özelliğimizi en iyi şekilde kullanabilmemizi sağlar. Doğru düşünebilmeyi, olaylara farklı açıdan bakabilmeyi ve sorgulamayı öğretir. İnsanın kendini, evreni ve doğayı anlayabilmesine olanak tanır. Bağnazlıktan kurtarır ve hakikatin gereğini bizlere en iyi şekilde kavratır. Buna rağmen etrafta hâlâ felsefe ne işe yarar diye soranları gördükçe üzülmüyor değilim.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi felsefenin insana sağladığı katkılar arasında gösterilemez?

A) Felsefe, insanı basmakalıp düşüncelerden sıyırır.

B) Düşünebilmemizi sağlar.

C) Tutarlı ve eleştirel düşünebilme becerisi edindirir.

D) Doğru ve sistemli düşünceler edindirir.

E) Doğanın anlamını kavramada yardımcı olur.

13. Ahlak, toplumsal yaşamı şekillendiren değerler kümesidir. İnsanların davranışlarını ve birbirleriyle olan ilişkilerini düzenleyen kurallar bütünüdür. Ahlak felsefesi ise ahlaki eylemin amacını, genel bir ahlak yasasının olup olmadığını, bir eylemi ahlaki yapan ilkenin ne olduğunu sorgular. Bununla da kalmayıp ahlaki eylem karşısında insanın konumunu ve özgürlüğünü de sorgular.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi ahlak felsefesinin temel problemleri arasında gösterilemez?

A) İnsan ahlaki bir eylemde bulunurken özgür müdür?

B) Ahlaki eylemin ölçütü nedir?

C) Evrensel bir ahlak yasasından söz edilebilir mi?

D) Ahlaki eylemin amacı nedir?

E) Yasalar yalnızca ahlaki değerlere sahip toplumlar için mi geçerlidir?

14. Yıllarca Türkiye'nin çeşitli okullarında felsefe öğretmenliği yaptım. Yüzlerce kez ahlak felsefesini anlattım durdum. Ama şimdiye kadar gerçekten ahlaki bir eylemin ne amaçla yapıldığına karar vermemiştim. Bir eylemi ahlaki açıdan değerli kılacak niyet ne olmalıydı? Bir eylemi sırf mutluluk için yaptığımız zaman mı ahlaki olarak nitelendirebiliyoruz? Yoksa eylemin değerini belirleyen bize sağladığı fayda mı? Artık anlıyorum ki ahlaki bir eylemin amacı bunların ikisi de değil. Çünkü bana göre bir eylemin amacı sırf iyi bir eylem olduğundan dolayı değilse, yani sırf iyi niyet ile yapılmıyorsa o eylem ahlaki değildir. Dolayısıyla bir eylem çıkar amacı gütmeden, sırf iyiye uygun olduğu için yapılırsa ahlaki sayılabilir.

Parçada geçen felsefe öğretmeninin görüşleri, aşağıdaki yaklaşımlardan hangisiyle ilişkilendirilebilir?

A) Sokrates'in mutluluk anlayışıyla

B) Aristoppos'un haz anlayışıyla

C) Kant'ın ödev ahlakı ile

D) Platon'un iyilik ideası yaklaşımı ile

E) Demokritos'un ruhsal dinginlik anlayışıyla

15. Aristoteles, her eylemin iyiyi arzuladığını söyler ve bu iyinin ne olduğunu sorgular. Her yapılan eylemin bir amacı olduğunu ve bunun iyi ile ilgili olduğunu belirtir. Ona göre insan bu iyi ile mutlu olur. Mutluluk, en güzel ve en hoşa gidendir. Mutluluk, "Ruhun amacıdır." ve bu amaca uygun davranış, erdeme uygun olan davranıştır. İnsanın bir özelliği olarak erdemi görür. Aristoteles'e göre iki tür erdem vardır: düşünce ve karakter. Düşünce erdemi eğitimle, karakter erdemi de alışkanlıkla elde edilir. Karakter erdemleri çevreyle oluşan erdemlerdir. Aristoteles, insan eylemlerindeki aşırılık veya eksikliğin iyi olmadığını ve insanı mutsuz ettiğini belirtir. Ona göre erdemli olmak bu iki uç arasında orta yolu bulmaktır. Erdemlilik eylemlerin aşırılığı ya da eksikliği nedeniyle bozulur. Kişi, kendi iradesiyle orta yolu bulur. İnsanın erdemli olması buna bağlıdır.

Bu parçada Aristoteles, aşağıdaki kavramlardan hangisinin önemini vurgulamıştır?

A) Sorumluluk B) Vicdan C) Özgürlük
D) Altın orta E) Fazilet

16 – 20. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olanlar ve İmam Hatip Okulları öğrencileri/ mezunları cevaplayacaktır.

16. "Rabbinizden mağfiret (istiğfar) dileyin, sonra O'na tövbe edin. Allah da sizi belirli bir süreye kadar dünya nimetlerinden güzelce yararlandırsın, fazlasını yapan herkese de iyiliğinin karşılığını versin..."
(Hud, 3. ayet)

Bu ayette anlatılmak istenen temel düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tövbe etmek istiğfarı içermektedir.
B) Tövbede arzulu olunmalıdır.
C) İyilik etmekten uzak durulmamalıdır.
D) Sürekli Allah'a tövbe etmek gerekir.
E) İbadetler toplu yapılmalıdır.

17. Halife Ömer b. Abdülaziz'e bir gece vakti haberci gelir. Haberciyle görüşen Halife Ömer b. Abdülaziz, ona geldiği yerdeki halkın durumunu sorar. Haberci, Halife Ömer b. Abdülaziz'in sorularına cevap verdikten sonra halifenin ve ailesinin durumu hakkında hâl hatır sorar. Bunun üzerine Halife Ömer b. Abdülaziz, cevap vermeden işini bitirir. Daha sonra yanan mumu söndürür ve başka bir mum yaktıktan sonra cevap verir.

Haberci, Halife Ömer b. Abdülaziz'e niçin ilk mumu söndürüp başkasını yaktıktan sonra kendisiyle meşgul olmaya başladığını sorar.

Halife Ömer b. Abdülaziz:

— İlk mum devletin hazinesinden alınmış mumdu. O yanarken şahsi işlerimle meşgul olsaydım Allah Teala katında sorumlu olurdum. Seninle devlet işi konuşmayacağımız için kendi cebimden almış olduğum mumu yaktım. Ondan sonra seninle meşgul olmaya başladım, deyince habercinin gözleri yaşarır.

Ellerini kaldırarak şöyle dua eder:

— Ya Rabbi! Ömer b. Abdülaziz'i bizim başımızdan eksik etme!

Bu parçada anlatılan olay aşağıdaki kavramlardan hangisi ile <u>ilişkilendirilemez</u>?

A) Takva B) İhlas C) Tevekkül
D) İhsan E) Hidayet

18. "Şüphesiz biz ona (doğru) yolu gösterdik. İster şükredici olsun ister nankör."
(İnsan, 3. ayet)

Verilen ayette anlatılmak istenen temel düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) İslam'da inanç özgürlüğü vardır.
B) İslam, dünya ve ahiret dinidir.
C) İslam'da üstünlük takvadadır.
D) İslam, akıl dinidir.
E) İslam, barış dinidir.

19. Allah (c.c.) dışındaki varlıklar özleri gereği değil başka bir varlık ya da nedene bağlı olarak vardırlar. Var olmak için ikamet edecekleri bir mekâna, içinde bulunacakları bir yere, kendilerini seçecek bir seçiciye ya da icad edecek bir mucide ihtiyaç duyarlar. Böyle bir neden olmadıkça var olmaları düşünülemez. Bu nedenle Allah (c.c) dışındaki tüm varlıklar başkasıyla var olan varlıklardır. Allah, varlıklara ait niteliklerden münezzehtir. Bu nedenle O'nun kendi özü gereği var olması gerekir. Bu gereklilik Allah için vücub (zorunluluk) ifade eder. Aksi durumda Allah'ın diğer varlıklara benzemesi, onlar gibi başka bir nedene bağımlı (muhtaç) olması gerekir ki, Allah için böyle bir şey düşünülemez. Bu nedenle Allah'ın varlığı vâcibu'l-vücud (varlığı zorunlu) olarak tanımlanır. Varlığı zorunlu olan Allah, diğer varlıkların varoluş nedenidir.

Bu parçada Allah'ın (c.c) varlığını sürdürmek için başka hiçbir şeye ihtiyacının olmadığını ifade eden sıfatı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Muhalefetün lil havadis

B) Vahdaniyet

C) Kıdem

D) Kelam

E) Kıyam bi nefsih

20. Nasrettin Hoca, bir ceviz ağacının altına uzanmış. O sırada kocaman bal kabaklarına ve koca ağaçtaki küçük cevizlere bakıp "Yüce Rabb'im, şu incecik kabak sapında kocaman kabak yaratmışsın. Şu koca ceviz ağacında ise küçücük ceviz yaratmışsın. Kocaman kabakların ceviz ağacında, cevizlerin de kabakta yetişmesi daha uygun olmaz mıydı?" demiş. Bir süre sonra uykuya dalan Hoca'nın başına bir ceviz düşmüş ve Hoca irkilerek uyanmış. Bunun üzerine Hoca "Tövbe Yüce Rabb'im bir daha senin işine karışmam. Kafama düşen ceviz yerine kabak olsaydı hâlim ne olurdu" demiş.

Bu parçaya göre aşağıdaki ifadelerden hangisine ulaşılabilir?

A) Allah'ın (c.c) her şeyi belirli bir ölçü ve düzen içerinde yarattığına

B) Ceviz ağacının altında oturulmaması gerektiğine

C) Nasrettin Hoca'nın yanlış düşündüğüne

D) Cevizin kabaktan daha büyük olduğuna

E) Allah'ın (c.c) kabağı ağaçta da yaratabileceğine

21 – 25. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar cevaplayacaktır.

21. Felsefe yapabilmenin ön koşulu merak olabilir. Ama bu yeterli değildir. Çünkü bu düşüncenin felsefi nitelik taşıyabilmesi için, akla ve mantığa dayalı sistemli ve tutarlı olması gerekir. Belki doğru olmayabilir ama eleştirel bir düşünme biçiminde çıkmalıdır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi felsefi düşüncenin özellikleri arasında gösterilemez?

A) Felsefe ön kabuller içerebilir.

B) Felsefe özneldir.

C) Felsefe eleştireldir.

D) Felsefi düşünce, sistemli ve tutarlıdır.

E) Felsefe akla ve mantığa dayalıdır.

22.

FELSEFE NEDİR?	
Sokrates	Felsefe, neyi bilmediğini bilmektir.
Karl Jaspers	Felsefe, daima yolda olmaktır.
Augistinus	Felsefe Tanrı'yı bilmektir.
Platon	Doğruyu arayan bir düşünce faaliyetidir.

Felsefenin ne olduğu sorusuna verilen cevaplardan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Felsefede önemli olan ortaya bir tanım koyabilmektir.

B) Felsefede her filozof mutlak olarak bir noktada kesişir.

C) Felsefe öznel bir etkinliktir.

D) Felsefede önemli olan cevaplar değil, sorulardır.

E) Her ne kadar farklı tanımlar ortaya atılsa da felsefenin varlığı kaçınılmazdır.

23. Sürekli annesine soru soran bir çocuk, sorgulayıcı bir yapıya sahip olabilir. Varlıklara yönelik merak ve hayret içinde de olabilir ama bu onu filozof yapmaz. Evet filozof da sorular sorar. Ancak filozof doğru sorular sorar. Çocuk Tanrı'nın ne kadar büyük olduğunu sorabilir ama bu felsefi bir soru değildir. Filozofun sorduğu "Tanrı var mıdır?" sorusu felsefi bir problemdir. Çocuk mutluluğa ne zaman kavuşacaklarını da sorabilir. Ancak çocuğun değil, filozofun "Mutluluk nedir?" sorusu gerçek bir felsefi problemdir.

Buna göre bir sorunun felsefi bir nitelik taşımasını sağlayan şey aşağıdakilerden hangisidir?

A) Merak ve hayrete dayanması

B) Daha önce sorulmamış olması

C) Akla ve mantığa dayalı olması

D) Genel sorular olmaları

E) Kesin cevaplar içermemesi

24. Bir şeyin var olabilmesi için illa o şeyin duyulabilir alanda olmasına gerek yok ki. Bir şey görülmeyebilir, hissedilmeyebilir veya duyulmayabilir de ama bu onun olmadığı anlamına gelmez. Örneğin boşluk görülmese de işitilmese de hatta tanımı dahi tam olarak yapılamasa da öyle bir şey vardır. Bunun aksini iddia edecek kimse yoktur.

Bu parça aşağıdakilerden hangisine karşı tez oluşturur?

A) Sokrates'in maotik yöntemine

B) Kant'ın ödev ahlakına

C) Demokritos'un atom görüşüne

D) Berkley'in "Var olmak algılanmış olmaktır." anlayışına

E) Hegel'in varlığı diyalektik bir süreçle açıklama etkinliğine

25. Filozof kimdir? Filozof sorgulayan kişidir. Kendini, yaşamını, dünyayı ve evreni sorgulayan kişidir. Ön kabullerden uzak duran, sadece toplumu değil, kendini dahi en ince ayrıntısına kadar irdeleyebilen, kendine dahi soru yöneltebilen kişidir.

Bu parçada filozofun hangi özelliği vurgulanmaktadır?

A) Eleştirel olabilmesi

B) Kitleleri yönetebilmesi

C) Her düşüncesini temellendiren bir yapıda olması

D) Kesinliğe ulaşabilen kişi olabilmesi

E) Tutarlı düşünceler ortaya atabilmesi

Test ID: 2490

TEST NO

A B C D E (1–25)

14 x 25 TYT Sosyal Bilimler

Deneme 12

KONU ANALİZİ

1.	Boylardan Devlete
2.	Büyük Selçuklu Devleti
3.	Osmanlı Devleti'nde Sanayileşme Çabaları
4.	Erzurum Kongresi
5.	Uzun Savaşlardan Diplomasiye
6.	Coğrafyanın Bölümleri
7.	Ulaşım-Boğazlar ve Kanallar
8.	Kıyı Tipleri
9.	Ekonomik Faaliyetlerin Sınıflandırılması
10.	Türkiye'de Dış Göçler
11.	15. Yüzyıl Felsefesi - 17. Yüzyıl Felsefesi
12.	MÖ 6. Yüzyıl Felsefesi - MS 2. Yüzyıl Felsefesi
13.	MÖ 6. Yüzyıl Felsefesi - MS 2. Yüzyıl Felsefesi
14.	20. Yüzyıl Felsefesi
15.	18. Yüzyıl Felsefesi - 19. Yüzyıl Felsefesi
16.	İnsanın Allah ile İrtibatı
17.	İnsanın Allah ile İrtibatı
18.	Bazı Genç Sahabeler
19.	Allah'ın İsim ve Sıfatları
20.	Allah İnsan İlişkisi
21.	MS 2. Yüzyıl Felsefesi - MS 15. Yüzyıl Felsefesi
22.	15. Yüzyıl Felsefesi - 17. Yüzyıl Felsefesi
23.	15. Yüzyıl Felsefesi - 17. Yüzyıl Felsefesi
24.	20. Yüzyıl Felsefesi
25.	MS 2. Yüzyıl Felsefesi - MS 15. Yüzyıl Felsefesi

TAKILDIĞIM KONULAR VE SEBEBİ

1.

Görselde yer alan Uygur bayrağı ile ilgili;

I. Kadınlara değer verildiği,

II. Kut anlayışının uygulandığı,

III. Demokratik yönetimin Uygurlarla başladığı

yorumlarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

2. Dandanakan Savaşı'ndan sonra Selçuklu beyleri ve kurultay kararı ile Tuğrul Bey'in sultanlığını ilan merasimi yapmıştır. Bu merasimle savaş sahasında derhal çadır ve taht kurup Tuğrul Bey'i üzerine oturttular ve bütün beyler onu Horasan Hükümdarı olarak selamladılar.

Bu parçaya göre aşağıdaki ifadelerden hangisi söylenemez?

A) Horasan bölgesinin hâkimiyeti Selçuklulara geçmiştir.

B) Kurultayın görevleri arasında hükümdarı onaylamak da vardır.

C) Dandanakan Savaşı ile Selçuklu Devleti Kuruluş sürecini tamamlamıştır.

D) Tuğrul Bey'in sultanlığını halife onaylamıştır.

E) Çadır ve taht hükümdarlık alameti kabul edilmiştir.

3.

I. Durum:	Yeni Çağ'da Avrupalı devletler, merkantilist ekonomi politikaları gereği ithalatı kısıtlayan, ihracatı artırmayı hedefleyen bir ekonomik model izlemiştir.
II. Durum:	Osmanlı Devleti Yeni Çağ'da iç pazarın ihtiyaçlarını gidermeyi esas almıştır. Bu doğrultuda Avrupalı devletlere kapitülasyonlar vermiştir.

Bu iki durum birlikte değerlendirildiğinde aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

A) Merkantilizm politikasının Osmanlı ülkesindeki uygulanabilirliği kolaylaşmıştır.

B) Avrupa mallarının Osmanlı ülkesindeki oranı zamanla artmıştır.

C) Osmanlı Devleti'nin ekonomik yapısı bozulmuştur.

D) Osmanlı esnafı ekonomik zarara uğramıştır.

E) Osmanlı Devleti'nin gelir ve giderleri arasındaki açık azalmıştır.

4. Erzurum Kongresi'nde sömürü amacı olmamak kaydıyla herhangi bir devletten ekonomik yardım alınabileceği maddesine yer verilmiştir.

Buna göre Erzurum Kongresi kararlarında yer alan "Sömürü amacı olmamak kaydıyla ..." **ifadesinden hareketle Yeni Türk Devleti ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine doğrudan ulaşılabilir?**

A) Bağımsızlık, temel ilke olarak benimsenmiştir.

B) Halk iradesinin, ülke yönetimine hâkim kılınması hedeflenmiştir.

C) Yalnızlık politikasından kurtulmak amaçlanmıştır.

D) Hazinenin giderleri artırılmak istenmiştir.

E) İleride yönetim biçiminin değişeceğine vurgu yapılmıştır.

5.

Milliyetçilik	I	Millî Egemenlik
Laiklik	II	Özgür ve Bağımsızlık
Halkçılık	III	Millî Birlik, Beraberlik ve Ülke Bütünlüğü
Cumhuriyetçilik	IV	Batılılaşma
İnkılapçılık	V	Çağdaşlık ve Batılılaşma

Yukarıdaki tabloda Atatürk'ün temel ilkeleri ile onu bütünleyen ilke eşleştirmelerinden hangileri yanlıştır?

A) Yalnız I B) I ve II C) II, III ve V
D) II, III ve IV E) I, II, III ve IV

6. Aşağıda coğrafyanın bazı alt dalları ve bu alt dalların yararlandığı yardımcı bilim dalları eşleştirilmiştir.

	Coğrafyanın Alt Dalları	Yardımcı Bilim Dalları
I.	Klimatoloji	Meteoroloji
II.	Jeomorfoloji	Botanik
III.	Hidrografya	Limnoloji
IV.	Biyocoğrafya	Jeodezi

Buna göre bu eşleştirmelerden hangileri yanlıştır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

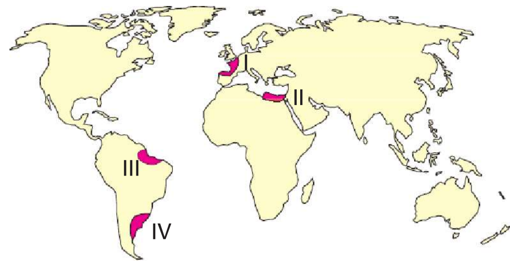
7. İstanbul Boğazı'nda zaman zaman gemi kazalarının yaşanmasında;

I. gemi trafiğinin yoğun olması,
II. boğazın uzunluğunun fazla olması,
III. akıntıların şiddetli olması

olaylarından hangileri etkili değildir?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

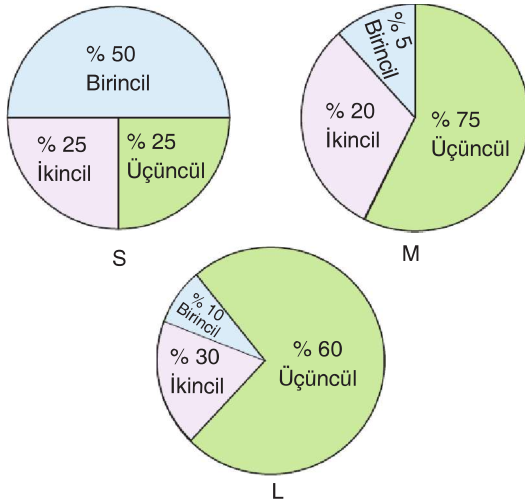
8. Haliç tipi kıyılar gelgit etkisinin fazla olduğu yerlerde oluşur.

Yukarıdaki haritada numaralanmış kıyı şeritlerinin hangilerinde gelgit genliğinin düşük olmasından dolayı haliç oluşumuna rastlanmaz?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve IV E) III ve IV

9. Aşağıdaki grafiklerde S, M ve L ülkelerinde çalışan nüfusun sektörlere dağılımı verilmiştir.

Bu grafiklere göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

A) Ekonomisi en az gelişen ülke S iken ekonomisi en fazla gelişen ülke M'dir.

B) S ülkesinde çalışan her dört kişiden biri ikincil veya üçüncül ekonomik faaliyetlerde yer alır.

C) L ülkesinde nüfusun yarıdan fazlası üçüncül ekonomik faaliyetlerde çalışmaktadır.

D) Ortanca yaşın en yüksek olduğu ülke S ülkesidir.

E) M ülkesinde yaşlı nüfus oranı diğerlerinden daha fazladır.

10. 1960'lı yıllarda Türkiye'den başta Almanya ve Fransa olmak üzere birçok Avrupa ülkesine işçi göçü yaşanmıştır. Bu göçlerin bazı olumlu ve olumsuz sonuçları ortaya çıkmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu göçlerin olumlu sonuçlarından biri değildir?

A) Göçlerin yapıldığı ülkelerle ticari ilişkilerin canlanması

B) Türkiye'de işsizlik oranının düşmesi

C) Göç edilen ülkelerde sosyal uyuşmazlıkların yaşanması

D) Göçlerin yapıldığı ülkelerden Türkiye'ye turist gelmesi

E) Türkiye'ye döviz girişinin artması

11. Felsefe dersinden çıktıktan sonra iki öğrencisini felsefeyle ilgili bir konuyu tartışırken gören Gözde Öğretmen, olaya müdahale etmeyerek konuşmaları dinler.

1.öğrenci: "Bu alanda kesinlik vardır, nesneldir. Bu alan olgusaldır. Varlığın var olup olmadığını sorgulamaz ve birikerek ilerler. Genelgeçerdir."

2.öğrenci: "Söylediğin şeyler az önce gördüğümüz dersle bağdaşmaz. Çünkü bu disipline göre kesinlik yoktur. Bu disiplin öznel bir etkinliktir. Varlığı, bilgiyi ve evreni sorgular. Kümülatiftir ancak genelgeçer değildir."

Buna göre bu paragrafta birinci ve ikinci öğrencinin sözünü ettiği disiplinler aşağıdaki seçeneklerden hangisinde sırasıyla doğru verilmiştir?

A) Felsefe-Bilim

B) Bilim-Etik

C) Felsefe-Metafizik

D) Bilim-Estetik

E) Bilim-Felsefe

12. MÖ 6. yüzyıl ile MS 2. yüzyıl felsefesine İlk Çağ felsefesi veya Antik Çağ felsefesi de denmekteydi. Bu dönemde filozoflar, evrenin ana maddesinin ne olduğunu sorgulamış ve cevaplarını doğaya yönelerek ortaya koymaya çalışmışlardır. Doğadan edindikleri bilgileri eleştirel bir süzgeçten geçirip temellendirmişlerdir. Kendileriyle çelişmeden sistemli bir çaba sonucu günümüze ulaşan fikirler üretmişlerdir. Cevapları elde etmek amacıyla yöneldikleri alandan dolayı da kendilerine doğa filozofları denmiştir.

Buna göre İlk Çağ filozoflarına doğa filozofları denmesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Arke problemini sorgulamaları

B) Problemleri çözmek amacıyla tabiata yönelmeleri

C) Sistemli felsefeyi başlatmaları

D) Soyut bir alandan hareketle temellendirmeler yapmaları

E) Varlığı bir bütün olarak ele alabilmeleri

13. İlk Çağ felsefesi Orta Çağ felsefesinden farklı olarak akla ve mantığa dayalıdır. Felsefe İlk Çağ'da Tanrı'nın varlığını kanıtlama çabasına düşmemiştir. İlk Çağ felsefesi sistemlidir. Mitoslardan uzak felsefik çıkarımlar yapılmıştır. Evrenin ana problemi İlk Çağ felsefesinin temel problemidir. Ön yargı ve bağnazlık yoktur. Farklılıklara önem verilir. Herkes kendini serbestçe ifade edebilir.

Bu parçadaki bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi İlk Çağ felsefesinin özellikleri arasında gösterilemez?

A) Eleştireldir.

B) Sistemli ve tutarlıdır.

C) Birtakım kabullerle başlar.

D) Akla ve mantığa dayalıdır.

E) Varlığa mitolojiden uzak yanıtlar aranmıştır.

14. Tarihi severim. Bu nedenle tarih hakkında derin araştırmalar yaparım. Ancak bazı metinlere ulaşamadığım zamanlar olur. Bu nedenle araştırdığım dönemin kalıntılarını incelerim. Eğer onlara da ulaşamazsam dönemin şiirlerine veya edebiyatına başvururum. Hiç şüphesiz orada aradığım hazzı elde ettiğim olmuştur.

Bu parçaya dayanarak aşağıdaki genellemelerden hangisi yapılabilir?

A) Bir sanat başka bir sanat dalına indirgenemez.

B) Herhangi bir sanat eseri hakkında verilen değer biriciktir.

C) Farklı sanat dalları benzer duyguları hissettirebilir.

D) Süje-obje bağıntısı, üçüncü bir nesneye yüklenemez.

E) Tarih, edebiyat veya arkeoloji, bunlar aynı toplumun ürünüdür.

15. Felsefe, kavram üretme işidir. Dahası felsefe bu kavramlarla yapılır. Hemen her filozofun kendine ait kavramları ve bu kavramlarla oluşturduğu bir görüşü vardır. Ancak bu kavramlar ve görüşler de felsefeden nasibini alır. Felsefenin sorguladığı bir alana dönüşebilir. Felsefe buna benzer birçok konuyu kendine problem eder.

Buna göre felsefenin alt disiplini olan "estetik" **aşağıdaki kavramlardan hangisini sorgular?**

A) İyi

B) Erdem

C) Gerçeklik

D) Doğruluk

E) Güzel

16 – 20. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olanlar ve İmam Hatip Okulları öğrencileri/ mezunları cevaplayacaktır.

16. **Aşağıdaki ayetler ve hadislerden hangisi dua niteliği taşımaktadır?**

A) “De ki: Duanız olmasa Rabbim size ne diye değer versin?”
(Furkan,77. ayet)

B) “Biz emaneti, göklere, yere ve dağlara teklif ettik de onlar bunu yüklenmekten çekindiler, (sorumluluğundan) korktular. Onu, insan yüklendi…”
(Ahzap, 39 ayet)

C) “Kim zerre kadar iyilik yaparsa onu görür. Kim de zerre kadar kötülük yaparsa onu görür.”
(Zillal, 42 ayet)

D) “Ey Rabbim! Beni ve soyumdan gelecekleri namazı devamlı kılanlardan eyle; ey Rabbimiz! Duamı kabul et! Ey Rabbimiz! (Amellerin) hesap olunacağı gün beni, ana babamı ve müminleri bağışla!”
(İbrahîm, 40-41. ayetler)

E) “… Allah’ım, fayda vermeyen ilimden, huşu duymayan kalpten ve doymayan nefisten sana sığınırım…”
(Hadis-i Şerif)

17. Ayşe Nine hastalığının verdiği rahatsızlık sebebiyle sabaha kadar hiç uyuyamamıştı. Vücudunda şiddetli ağrılar hissediyordu. Bir ara yatağından doğruldu, ellerini açtı ve şifa vermesi için Allah’a (c.c) yalvardı. Bir süre sonra sabah ezanı okundu. Yerinden kalkıp sabah namazını kıldı. Namazdan sonra Kur’an-ı Kerim’i açtı ve okudu.

Bu parçada insanın Allah (c.c) ile iletişim kurma yollarından kaç tanesine yer verilmiştir?

A) 2 B) 3 C) 4 D) 5 E) 6

18. Mekke’nin en zengin ve asil ailesine mensup olan bu genç sahabe, refah ve bolluk içinde yetişmiş, kılık kıyafeti, nezaketi ile herkesin beğenisini kazanmıştır. Son derece zeki ve akıllı aynı zamanda güzel ve açık konuşmasıyla da herkesin gıpta ettiği bir gençti. Bu genç sahabenin erişemediği herhangi bir dünya nimeti yoktu. Ancak manevi bir boşluk, ruhi bir bunalım içerisindeydi. Neticede Erkam’ın (r.a.) evinde bulunan Hz. Peygamber’in yanına geldi ve Müslüman oldu. Ailesi onu İslam’dan vazgeçirmek için her çareye başvurmuştu. Ama o, ailesini de servetini de terk edip Habeşistan’a hicret etti. I. Akabe Biatı’nda Medineliler, kendilerine İslamiyet’i öğretecek bir öğretmen isteyince, Hz. Peygamber onu bu göreve tayin etti. Medine’de birçok kişi İslam’a onun çabasıyla girdi ve birçoğu İslam’ı ondan öğrendi.

Bu parçada tanımlanan genç sahabe aşağıdakilerden hangisidir?

A) Halit b. Velid
B) Muaz b. Cebel
C) Musab b. Umeyr
D) Abdullah b. Mesut
E) Cafer-i Tayyar

19. “Üstlerindeki göğe bakmıyorlar mı? Hiçbir kusuru olmaksızın onu nasıl kurduk, nasıl süsledik. Yeryüzünü de düzledik, üzerine sarsılmaz dağlar yerleştirdik, orada her türden güzel bitkiler yetiştirdik; Bize yönelen her kula aydınlatıcı ve hatırlatıcı olsun diye.”
(Kâf, 6-8. ayetler)

Bu ayetlerde Allah’ın (c.c) aşağıda yer alan sıfatlarından hangisi vurgulanmaktadır?

A) Tekvin B) Vucud C) Kelam
D) Vahdaniyet E) Semi

20. Kültürümüzde Hz. Muhammed'e (s.a.v.) duyulan sevginin bir yansıması da onun ehl-i beytine olan sevgidir. Ehl-i beyt, Hz. Muhammed'in (s.a.v.) başta çocukları ve torunları olmak üzere birinci dereceden yakınlarından oluşan aile efradı için kullanılan özel bir kavramdır. Hz. Peygamber'in Hz. Hatice'den (r.a.) dört kız, iki erkek olmak üzere altı çocuğu dünyaya gelmiştir. Hz. Muhammed'in (s.a.v.) soyu, kendisinden sonra hayatta kalan kızı Hz. Aişe'nin (r.a.) çocukları Hz. Hasan (r.a.) ve Hz. Hüseyin (r.a.) ile devam etmiştir.

Bu parçada Hz. Muhammed (s.a.v.) ile ilgili verilen bilgilerden hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

A) Ehl-i beyt kavramının tanımında
B) Eşinin adında
C) Sahip olduğu çocuk sayısında
D) Kızının adında
E) Torunlarının adında

21 – 25. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar cevaplayacaktır.

21. İnsan ve evren hakkında bilgi veren bir sistemdir. Tanrı, evren, evrenin kaynağı, evrenin nihai amacı, insanın kaderi ve insan ile Tanrı arasındaki etkileşimi konu alan bir etkinliktir. Konularını metafiziksel bir bakış açısıyla değerlendirir. İnançlar sistemi de denebilir.

Bu parça aşağıdaki kavramların hangisini tanımlar niteliktedir?

A) Bilim B) Din C) Etik
D) Estetik E) Deizm

22. Bugün kardeşimi çaresiz bir şekilde çalışma masasının başında kitapları seyrederken buldum. Nedenini sordum. Öğretmeni "kültür" konusunu araştırmasını istemiş. Kardeşim ise nereden başlayacağını bilemiyormuş. "Bak." dedim kardeşime. Öncelikle kültür hakkındaki bilimsel bilgilere ulaşmak istiyorsan, onu diğer bilgilerden ayıranın ne olduğunu bilmen gerekir. Kültür çok geniş bir çalışma alanıdır. Bunun içinde boğulursun. Ancak çalışacağın alanları parçalara ayırırsan daha bilimsel sonuçlara ulaşabilirsin, dedim. Kardeşim gülümseyerek "Ama öğretmenimiz bize bunları söylemedi." dedi. Gözden kaçırmıştır, dedim.

Bu parçada geçen öğretmenin gözden kaçırdığı nokta aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bilimsel bilgi elde edebilmek için çalışma alanının sınırlanması gerekir.
B) Bilim sürekli değişme hâlindedir.
C) Bilimsel bilgiye ter dökmeden ulaşamayız.
D) Olgusal alan bilimin araştırma sahasıdır.
E) Ödevi azaltmak çalışma isteğini artırır.

23. İnsanın yazgısının insanın kendisinin dışında hiçbir güce emanet edilemeyeceğini, insanlığın "insana yaraşır bir yaşama" ancak insanın kendi çabasıyla, kendi aklıyla ulaşabileceğini savunan görüştür.

Bu parçada 15. ve 17. yüzyılda ortaya çıkan kavram açıklanmıştır?

A) Bilimsel yöntem
B) Kartezyen felsefe
C) Hukuk felsefesi
D) Hümanizm
E) Skolastik düşünce

24. Değer alanındaki çalışmalarıyla ön plana çıkan Takiyettin Mengüşoğlu, yeni ontoloji ve fenomenoloji akımlarından etkilenmiş ve bu alanda dersler vermiştir. Sistematik felsefenin gelişmesine de katkıları olmuştur. Mengüşoğlu, insanın ne olduğu sorunuyla yakından ilgilenir ve insanı ontolojik temelde antropolojik bir varlık olarak tanımlar. İnsanı açıklamada onun tek özelliğinden yola çıkmanın hatalı olacağını belirtir, insanın tüm yapısı ve eylemleriyle ele alınması gerektiği üzerinde durur. Ona göre insanın günlük hayatında gerçekleştirdiği her şey ahlak konusu içinde ele alınır, bunlar bir bütün hâlinde incelenirse ahlakın ne olduğu anlaşılır ve dolayısıyla insan da anlaşılmış olur. İnsan, değer üreten bir varlıktır ve ona yaklaşırken bu değerler göz ardı edilmemelidir. Tüm alanlarda üretken olan insana bütünlükçü yaklaşılması doğru bir tavırdır. İnsan, kendini ve başkasını tanımalı çünkü ahlaki bir varlık olabilmesinin koşulu buna bağlıdır. Dolayısıyla Mengüşoğlu için insan kendi eylemlerinden sorumludur, onun kişi olması bu sorumluluğu taşımasındandır.

Bu düşüncelerinden hareketle Takiyettin Mengüşoğlu'nun insan anlayışıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) İnsanı yalnızca psikolojik özelliklerine göre değerlendirmektedir.

B) İnsanın tüm yönleriyle bir bütün olarak görülmesi üzerinde durmuştur.

C) İnsanın yapıp ettiklerinin pratik hayatta daha değerli olduğunu savunmaktadır.

D) İnsanın karakter özelliklerinin üstüne düşülmesi gerektiğini düşünmüştür.

E) İnsanın yeteneklerinin bir bütünlük içinde araştırılmasına katkıda bulunmuştur

25. Felsefe genel anlamda doğruyu arama çabasıdır. Bu nedenle her alana eleştirel yaklaşır. Buna din de dahildir. Din felsefesi, sorduğu sorularla dini anlamlandırmaya ve temellendirmeye çalışır. Dine ve din adamlarına çeşitli sorular sorarak en doğru bilgilere ulaşmaya çalışır. Tanrı'nın varlığı, ruhun ölümsüzlüğü, vahyin imkânı ve evrenin yaratılışı, din felsefesinin irdelediği bazı sorulardır.

Bu parçaya göre hareketle aşağıdakilerden hangisi din felsefesinin temel problemlerinden biri <u>değildir</u>?

A) Tanrı var mıdır?

B) Evren ezelî ve ebedî midir yoksa Tanrı tarafından mı yaratılmıştır?

C) Ruh ölümlü müdür?

D) İnsanın yaşamı önceden bir kaderle belirlenmiş midir?

E) Vahiy mümkün müdür?

Test ID: 2491

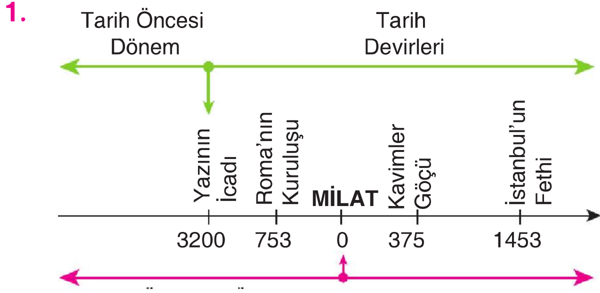
TEST NO

14 x 25 TYT Sosyal Bilimler

Deneme 13

KONU ANALİZİ	TAKILDIĞIM KONULAR VE SEBEBİ
1. Zamanın Taksimi	
2. Büyük Selçuklu Devleti'nin Yıkılışı	
3. TBMM'nin Ayaklanmalara Karşı Aldığı Önlemler	
4. Osmanlı'da Toprak Mülkiyeti ve Çifthane Sistemi	
5. Hatay Meselesi	
6. Bölge Sınıflandırması	
7. Harita Bilgisi	
8. Bölgeler ve Ülkeler	
9. İklim Elemanları-Rüzgâr Çeşitleri	
10. Şekilsel Bölgeler	
11. 18. Yüzyıl Felsefesi - 19. Yüzyıl Felsefesi	
12. 15. Yüzyıl Felsefesi - 17. Yüzyıl Felsefesi	
13. 15. Yüzyıl Felsefesi - 17. Yüzyıl Felsefesi	
14. M.Ö. 6. Yüzyıl Felsefesi - MS 2. Yüzyıl Felsefesi	
15. 18. Yüzyıl Felsefesi - 19. Yüzyıl Felsefesi	
16. Din ve İslam	
17. Bazı Genç Sahabeler	
18. İnsanın Doğası ve Din	
19. İnsan ve Özellikleri	
20. Hz. Muhammed (s.a.v.) ve Gençlik	
21. MÖ 6. Yüzyıl Felsefesi - MS 2. Yüzyıl Felsefesi	
22. 18. Yüzyıl Felsefesi - 19. Yüzyıl Felsefesi	
23. MS 2. Yüzyıl Felsefesi - MS 15. Yüzyıl Felsefesi	
24. Filozofun Özellikleri	
25. 18. Yüzyıl Felsefesi - 19. Yüzyıl Felsefesi	

1.

Bu kronolojik çizelgeye göre;

I. Milattan sonraki tarihler, günümüze yaklaştıkça sayısal değer olarak artar.

II. Milattan önceki bir tarih ile milattan sonraki bir tarih arasındaki farkı bulmak için toplama işlemi yapılır.

III. Milattan önceki tarihler, milattan uzaklaştıkça sayısal değer olarak azalır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

2. Selçuklular'da şehzadeler eyaletlere Melik olarak gönderiliyordu. Yanlarına da birer Atabey tayin ediliyordu. Şehzadeler büyüdükten sonra da onların veziri ve kumandanı olarak hizmete devam eden bu Atabeyler, onların devlet adamı olarak yetişmelerinde faydalı oluyordu. Ancak Atabeylerin kendi mevkilerini yükseltmek amacıyla Melikleri sultanlığa kışkırtarak neden oldukları sarsıntılar devlete büyük zararlar vermekteydi.

Buna göre Atabeyler ile ilgili;

I. Taht kavgalarına neden olmuşlardır.

II. Merkezî otoriteye zarar vermişlerdir.

III. Meliklerin deneyim kazanmalarını sağlamışlardır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

3. Millî Mücadele Dönemi'nin meclisi olan Birinci TBMM'ye karşı Anadolu'nun çeşitli yerlerinde isyanlar çıkmıştır. Bu isyanların bir kısmı Kuvayimillîye birlikleri tarafından, bir kısmı da düzenli ordu tarafından bastırılmıştır. TBMM Hükûmeti'nin, yaşanan bu isyanlara karşı aldığı önlemlerden biri de Hıyanet-i Vataniye Kanunu'nu çıkarmasıdır.

Bu parçaya göre aşağıdaki ifadelerden hangisine ulaşılabilir?

A) TBMM Hükûmeti ile İstanbul Hükûmeti Anadolu coğrafyasında hâkimiyet mücadelesi vermiştir.

B) İtilaf Devletleri, TBMM Hükûmeti'nin Anadolu'daki etkinliğini kırmak istemiştir.

C) TBMM Hükûmeti, isyanlara karşı yürütme yetkisini kullanmıştır.

D) Kuvayımillîye güçleri, isyanların bastırılması esnasında gereken performansı gösterememiştir.

E) TBMM Hükûmeti, Anadolu'daki otoritesini korumak istemiştir.

4. Osmanlı Devleti, XVII. yüzyılın sonunda masrafları kısmak, hazinenin nakit ihtiyacını karşılamak amacıyla malikâne sistemine geçmiştir. Ancak yaşanan ekonomik alandaki daralma, malikâne sahiplerinin mukataaları istedikleri gibi idare ederek devletin gelirinin azalmasında etkili olmuşlardır.

Buna göre malikâne sistemini 1840'ta resmen kaldıran Osmanlı Devleti'nin aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenebilir?

A) Merkezî otoriteyi güçlendirmek

B) Ulusçuluk isyanlarının etkinliğini azaltmak

C) Özel mülkiyet anlayışını yerleştirmek

D) Çok uluslu yapıyı korumak

E) Veraset anlayışına netlik kazandırmak

5.

Hatay ile ilgili diyagramda verilen olayların kronolojik sıralamasında “?” **ile belirtilen yere aşağıdakilerden hangisi getirilirse sıralama doğru olur?**

A) Nasturi Ayaklanması

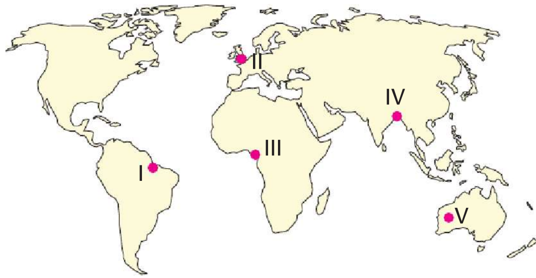
B) Sandler Raporu

C) Şeyh Sait Ayaklanması

D) Ankara Antlaşması

E) Haliç Konferansı

6. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Numaralanmış yerlerin iklim özellikleri dikkate alındığında hangisinin kurak bölge sınıflandırılması içerisinde yer aldığı söylenebilir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Mekânsal veriler, haritaya aktarılırken belirli semboller kullanılır. Bu sembollerin başlıcaları nokta, çizgi ve alandır. Bazı haritalarda bunlardan bir tanesi kullanılabileceği gibi bazı haritalarda ise üçü birlikte kullanılmaktadır.

Buna göre,

I. Batman'daki petrol kuyusu,

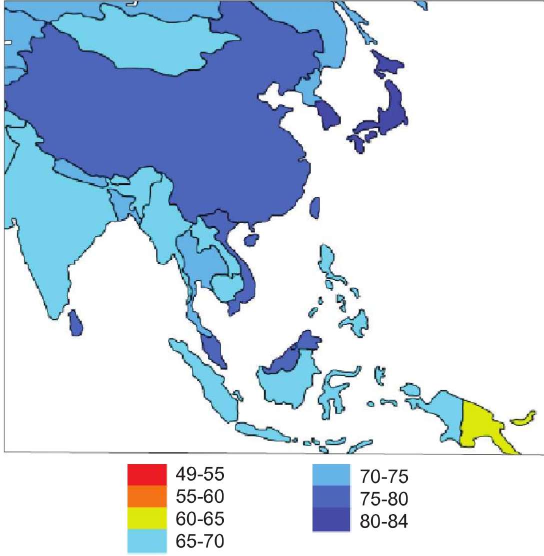
II. Ankara-Konya arasındaki YHT(Yüksek Hızlı Tren Hattı),

III. Ordu'daki Perşembe Yaylası

verileri haritaya aktarılırken kullanılan sembollerin sıralanışı aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Alansal	Noktasal	Çizgisel
B)	Noktasal	Alansal	Çizgisel
C)	Çizgisel	Noktasal	Alansal
D)	Çizgisel	Alansal	Noktasal
E)	Noktasal	Çizgisel	Alansal

8. Aşağıda bir bölümü gösterilen harita, bazı ülkelerin 2014 yılına ait ortalama yaşam süresine göre renklendirilmiştir.

Buna göre aşağıda verilen ülkelerden hangisinde ortalama yaşam süresi daha uzundur?

A) Hindistan

B) Bangladeş

C) Japonya

D) Moğolistan

E) Endonezya

9. Yerel rüzgârlar, zaman zaman meydana gelen bölgesel basınç farkından dolayı oluşurlar. Alp Dağları'ndan Adriyatik Denizi'ne doğru esen soğuk yerel rüzgâra ---- ismi verilir. Sıcak yerel rüzgârlardan İsviçre Alpleri'nin kuzey yamaçlarını etkileyen kuru sıcak rüzgârlara ise ---- adı verilmektedir.

Yerel rüzgârların anlatıldığı bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdaki rüzgârlardan hangileri sırasıyla yazılmalıdır?

A) Hamsin – Samyeli

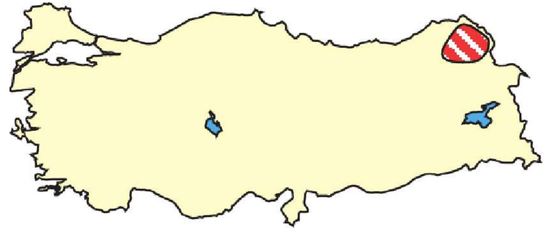
B) Bora – Lodos

C) Bora – Föhn

D) Mistral – Föhn

E) Lodos – Samyeli

10. Aşağıdaki haritada belli bir alan taranarak gösterilmiştir.

Bu alanın coğrafi özellikleri dikkate alındığında aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

A) Yazlar kısa ve serindir.

B) Step toprakları yaygındır.

C) Karın yerde kalma süresi uzundur.

D) Yüksek dağlık ve platoluk alanlardır.

E) Yaz yağışları fazladır.

11. Bir arabanın tekeri patlasa dahi, o araba yine yola devam edebilir. Hatta camı da kırılsa, direksiyonu da kopsa yine gidebilir. Ancak motora bir zarar gelirse işte bu arabanın sonudur. Devlet de insan için böyledir. Her şeyini kaybetse bile yaşayabilir insan. Fakat devlet çökerse bu bireyin sonu demektir.

Bu parçadan çıkarılabilecek en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisi ile çelişir?

A) Devlet, gücünü bireyden alır.

B) Devlet, bireyin güvencesidir.

C) Yasalar, yurttaşların özgürlük alanını genişletir.

D) İnsan, varlığını devlete borçludur.

E) Devlet, toplumsal yaşamın sağlayıcısıdır.

12. Bilim, var olan her şey hakkında sistemli, tutarlı, doğru ve herkes için genelgeçer bilgi üreten bir sistemdir. Bilim, felsefeden farklı olarak nesneldir. Varlığı sınırlar ve parçalara ayırır. Deney ve gözleme dayalıdır ve bu alanın dışında kalan her şeyi reddeder. Bilim dinamiktir. Sürekli olarak değişme, ilerleme ve gelişme gösterir. Mantıklı ve tutarlı açıklamalar yapar. Koşulsuz kabule asla yanaşmaz.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi bilimin özellikleri arasında gösterilemez?

A) Bilim eleştireldir.

B) Bilim evrenseldir.

C) Bilim olgusaldır.

D) Bilim statik bir yapıya sahiptir.

E) Bilimde sürekli olarak ilerleme söz konusudur.

13. İnsan eylemlerinden sorumlu bir varlıktır. Ancak onun eylemlerinden ve topluma karşı olan sorumluluğundan hareketle özgür bir varlık olduğunu iddia edemeyiz. Sorumluluk, her ne kadar özgür bir iradenin taşıyacağı bir vasıf gibi görünse de bu her zaman böyle olmayabilir. Eylemlerimizden sorumlu olmamız, özgür irademizin bir sonucu olarak değil de toplumun bize dayattığı ve toplumun bizim için belirlediği bir çerçeve olabilir.

Bu parçada savunulan görüşler, aşağıdaki felsefi yaklaşımlardan hangisiyle bağdaştırılabilir?

A) Determinizm

B) Fatalizm

C) Libertanyalizm

D) İndeterminizm

E) Otodeterminizm

14. Çalıştığım ilçedeki İşler Kitabevlerine gittim. Diğer kitabevlerinin birçok öğrenciye yardımcı olduğunu bunu sosyal medyada her gün gördüğümüzü söyledim. Oysa onların yardım yaptığını duymadığımı söyleyecektim ki gördüklerim karşısında pişmanlığımı gizleyemedim. Çünkü sohbet ettiğimiz on dakika içinde on öğrenciye ücretsiz kitap verdiklerine şahit oldum. Anladım ki yaptığı iyilikleri sadece başkası görsün diye, kendisine iyi bir adam denilsin diye, yapanlardan hayır gelmez. Erdemli insan reklamdan uzak, çıkarsız iyilik yapan insandır. Bir insanı iyi kılan şey, iyi görünme isteği değil, iyi işler peşinde koşmasıdır.

Buna göre bir insanı erdemli kılacak şey aşağıdakilerden hangisi olamaz?

A) İyilik yaparken kesinlikle bu iyiliğin gizli kalması gerekir.

B) Bir eylemin iyi kabul edilebilmesi gösterişten uzak olmasına bağlıdır.

C) Fayda gütmeden, çıkarsız yapılan bir eylem, iyi olarak nitelendirilebilir.

D) Bir eylemi değerli kılan şey iyi niyete göre yapılmasıdır.

E) Başkalarının gözüne girmek için yapılan bir davranış ahlaki sayılamaz.

15. Varlığın var olup olmadığı problemine yönelik birbirine zıt iki görüş ortaya çıkmıştır. Birinci görüş varlığın insan zihninden bağımsız olarak var olduğunu, ikinci görüş ise varlığın var olmadığını savunur:

1.Görüş	Realizm	Varlık vardır.
2.Görüş	Nihizim	Varlık yoktur.

Bu açıklamalardan sonra felsefenin gereği olarak bu görüşleri irdelemek gerekir. İkinci bir problem ortaya atılır: O hâlde varlık nedir? Bu probleme varlığın var olduğunu savunan realistlerin bazıları oluş, bazıları madde, fenomen, varlık ideadır cevabını vermiştir. Ancak nihilistler, ikinci problemle ilgili hiçbir açıklama yapmamışlardır.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi nihilistlerin açıklama yapmamasının nedeni olabilir?

A) Nihilistler yanıldıklarının farkına varmışlardır.
B) Realistlerin iktidardaki gücünden korkmuşlardır.
C) Varlık için harcayacak zamanları yoktur.
D) Realistlere söz geçiremediklerinden dolayı felsefeden vazgeçmişlerdir.
E) Onlar, varlığın var olduğunu kabul etmiyor iken varlığın ne olduğu hakkında verecekleri cevapla tutarsızlaşacaklarını biliyorlardı.

16 – 20. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olanlar ve İmam Hatip Okulları öğrencileri/ mezunları cevaplayacaktır.

16. Yüce bir varlığa inanmak doğuştan Allah (c.c.) tarafından insana verilir. Tarihin her döneminde yapılan kazılarda dinî motiflere rastlanılmıştır. Bu durumda dinsiz bir topluma rastlamak mümkün değildir. En çağdaş toplumlardan en ilkel toplumlara kadar her seviyeden insanın yüce bir varlığa inanma ihtiyacı hissetmesi, bu inancın insanın doğasında var olduğunun göstergesidir. Bu sebeple Allah inancı, yüce bir varlığa ibadet etme ihtiyacı ve dinî bir inanca eğilim daima var olmuştur.

Buna göre insanın doğuştan yüce bir varlığa inanması hangi kavramla ifade edilir?

A) İhlas
B) Fıtrat
C) Takva
D) Tevekkül
E) Salih amel

17. İlk Müslüman olan genç kadınlardan birisi de Hz. Âişe'nin ablasıdır. Onun adı ilk defa, Hz. Peygamber'in hicret hazırlıklarını sürdürdüğü sırada oynadığı rol dolayısıyla ön plana çıkmıştır. Hicret esnasında Hz. Peygamber ve Ebû Bekir'in üç gün saklandıkları Sevr Mağarasına geceleri yemek taşıyarak, kuşağını ikiye bölerek azık torbasının ağzını bağlamış ve bunun üzerine Allah Resûlü: "Allah bu kuşağın karşılığında cennette sana iki kuşak versin." diye iltifat etmiş, bundan dolayı da "Zâtu'n-Nitâkeyn" (İki kuşaklı) diye anılmıştır.

Bu parçada tanımlanan genç sahabe aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ümmü Varaka
B) Esma b. Ebi Berk
C) Hz. Fatma
D) Hz. Meryem
E) Ümmü Gülsüm

18. İnsanın yaradılışı ve dünyaya gelmesi sıradan bir iş değildir. Kur'an-ı Kerim insanın yaradılışındaki güzelliğe dikkat çeker.

Buna göre aşağıdaki ayetlerden hangisi insanın yaratılışına dikkat çekmektedir?

A) "Şüphesiz biz ona doğru yolu gösterdik."
(İnsan, 37. ayet)

B) "Biz insanı en güzel biçimde yarattık."
(Tin, 4. ayet)

C) "Biz emaneti, göklere, yere ve dağlara teklif ettik de onlar bunu yüklenmekten çekindiler, (sorumluluğundan) korktular. Onu insan yüklendi…"
(Ahzap, 39.ayet)

D) "Kim zerre kadar iyilik yaparsa onu görür. Kim de zerre kadar kötülük yaparsa onu görür."
(Zillal, 42.ayet)

E) "Ey Rabbim! Beni ve soyumdan gelecekleri namazı devamlı kılanlardan eyle; ey Rabbimiz! Duamı kabul et! Ey Rabbimiz! (amellerin) hesap olunacağı gün beni, ana babamı ve müminleri bağışla!"
(İbrâhîm, 40-41. ayetler)

19. İnsanın halife olarak seçilmesi ona sorumluluk yükler. İnsan Allah'ın (c.c.) halifesi olma görevini alarak bu sorumluluğu üstlenmiştir. Yeryüzünde sorumlu tutulan tek varlık insandır. Kur'an-ı Kerim insanın yüklendiği bu sorumluluğu "emanet" kavramıyla ifade eder.

Buna göre aşağıdaki ayetlerden hangisi insanın sorumluluk sahibi olduğunun kanıtıdır?

A) "Zekâtlar; Allah'tan bir farz olarak yoksullara, düşkünlere, onu toplayan memurlara, kalpleri Müslümanlığa ısındıracaklara verilir; kölelerin, borçluların, Allah yolunda olanların ve yolda kalanların uğrunda sarf edilir. Allah bilendir, hâkimdir."
(Tevbe, 60. ayet)

B) "İşte kurbanlık deve ve sığırları Allah'ın size olan nişanelerinden kıldık. Onlarda sizin için hayır vardır. Bağlı hâlde keserken üzerlerine Allah'ın adını anın. Yan üstü düşüp ölünce onlardan yiyin, isteyene de istemeyene de verin. Şükredersiniz diye onları böylece sizin buyruğunuza verdik."
(Hac, 36. ayet)

C) "Biz emaneti, göklere, yere ve dağlara teklif ettik de onlar bunu yüklenmekten çekindiler, (sorumluluğundan) korktular. Onu insan yüklendi…"
(Ahzap, 39.ayet)

D) "Onlar bollukta ve darlıkta Allah yolunda harcayanla öfkelerini yenenler, insanları affedenlerdir. Allah, iyilik edenleri sever."
(Âl-i İmrân, 134.ayet)

E) "Şüphesiz biz ona (doğru) yolu gösterdik. İster şükredici olsun ister nankör."
(İnsan, 3. ayet)

20. Bir genç Hz. Peygamber'e gelerek: "Yâ Resûlullah!, bana zina yapmak için izin ver." der. Orada bulunanlar gencin üzerine yürüyerek onu ayıplarlar ve men ederler. Onların aksine, Hz. Peygamber, "O genci bana getirin." der. Hz. Peygamber önce genci dinler ve: "Bu zina fiilinin annene yapılmasını ister misin?" diye sorar. Genç: "Asla (istemem)." diye cevap verir. Peygamberimiz: "(Başka) insanlar da anneleri için bunu istemezler." der. Daha sonra, "Kızın için kabul eder misin?", "Kız kardeşin için.", "Halan için.", "Teyzen için bunu ister misin?" diye sorar ve her defasında, "Hayır" cevabını alınca, Hz. Peygamber de, "Diğer insanlar da buna razı olmazlar" der. Sonra elini gencin üzerine koyup, "Yâ Rabbi bu gencin günahlarını affet, kalbini pak et, iffetini muhafaza et." diye dua eder. Genç ondan sonra böyle hiçbir menfi eğilim göstermez, zinaya yaklaşmaz.

(Hadis-i Şerif)

Bu hadis-i şeriften aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılamaz?

A) Hz. Peygamber (s.a.v.) gençlerin hataları karşısında müsamahakâr davranmamıştır.

B) Hz. Peygamber (s.a.v.) kişilerin durumlarını göz önünde bulundurmuş ve onların anlayacağı bir dilde konuşmuştur.

C) Hz. Peygamber (s.a.v.) temel değerlerin öğretiminde empati yöntemini kullanmıştır.

D) Hz. Peygamber (s.a.v.) gençlerle iletişiminde onların anlayacağı bir dil kullanmıştır.

E) Hz. Peygamber (s.a.v.) gençlerin hatalarını yüzlerine vurmuş ve onların hatalarından ders çıkarmasını istemiştir.

21 – 25. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar cevaplayacaktır.

21. Felsefe doğrunun peşinde koşma etkinliğidir. Düşünür, doğru bildiğini eylemlerine uygular ve bu doğruları toplum içinde paylaşmaktan çekinmez. Ancak bunu her toplumda ve her ortamda gerçekleştiremez. Özgür ve eleştirel olmayan bir toplumdan felsefe yapması beklenemez. Ancak İyonya farklıydı. Refah seviyesi yüksek, kültürel etkileşimin el verdiği bir bölge idi ve hoşgörülü bir yapıya sahipti. Bu nedenle herkes fikirlerini rahatça beyan edebiliyordu. Zaten felsefe böyle bir ortamda ortaya çıkabilir.

Bu parçada felsefeyle ilgili asıl vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) Gelir seviyesi düşük kesimlerden felsefe yapması beklenemez.

B) Kültürel etkileşimin yaşandığı bir toplum gelişmiş bir toplumdur.

C) Özgür bir toplum en nitelikli felsefeyi ortaya koyar.

D) Felsefe uygun ortamlarda doğar.

E) İyonya'nın insanları çok hoşgörülü insanlardır.

22. Felsefe varlığı anlamlandırma gayreti içerisindedir. Bu varlık en genel anlamıyla kullanılmaktadır. Çünkü felsefe yalnızca doğayı anlamaya çalışmakla kalmaz, aynı zamanda insanı ve insanın evrendeki yerini de irdelemeye çalışır. Gerektiğinde insanların dikkatini dış dünyaya çektiği gibi insanı kendisine karşı bir sorgulamaya da yönlendirebilir. Bu açıdan felsefe bilimden önce gelir. Çünkü bilim sadece bilme ve anlama ihtiyacını giderirken felsefe bunların yanında, bilme faaliyetinin sınır ve imkânlarını dahası insan olmanın değerini kavratır.

Bu parçadan çıkarılabilecek en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bilimin yargıları felsefenin çıkarımlarından daha kesindir.

B) Bilim ve felsefenin araştırma alanları olgusallığın sınırına kadardır.

C) Felsefenin varlığı bilime olanak tanır.

D) Felsefe, olgusal alan ile metafiziği birbirinden ayırır.

E) Bilim ve felsefe var olmak için birbirlerine ihtiyaç duyarlar.

23. Platon'a göre bir sanat eserinin güzelliği, güzellik ideasından aldığı pay ile ölçülür. Bir eser, kendinin aslı olan idealara ne kadar benzetilebilirse işte o kadar estetik bir değer kazanır. Çünkü güzellik nesneye ait bir özellik değildir. Güzelliğin nesneden bağımsız bir ideası vardır.

Bu parçadan hareketle Platon'un aşağıdakilerden hangisine karşı çıkması beklenir?

A) Güzellik sanat eserinden bağımsız olarak vardır.

B) İdealar nesnelere değil, nesneler idealara benzedikçe güzelleşir.

C) Sanatçı yaratamaz, sadece kopyalayabilir.

D) Gerçek güzellik, sanat eseridir.

E) Bir eseri güzel yapan, kendi ideasından aldığı payıdır.

24. Neden mi herkes filozof olamaz? Şöyle ki filozof açık sözlüdür. Doğru bildiğini söylemekten çekinmez. Cesurdur. Herkesin soru sormaya çekindiği alanlarla ilgili de sorular sorar. Ön yargılı değildir, yeni görüşlere açıktır. Düşüncesini temellendirir, tutarlı hâle getirir. Akla ve mantığa dayalı belirli sistemlerle sonuçlara varır. Hatta filozof, varlığı, bu sonuçları dahi sorgulayan kişidir. İşte bu yüzden herkes filozof olamaz.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi filozofun taşıması gereken özelliklerden biri <u>değildir</u>?

A) Refleksif düşünme becerisine sahiptir.

B) Dogmatik bir duruş sergilemez.

C) Genelgeçer düşünceler ortaya koyar.

D) Düşüncelerini temellendirir.

E) Gözünü budaktan sakınmaz.

25. Kritisizm akımının temsilcisi olan Kant'a göre "Görüsüz kavramlar boş, kavramsız görüler ise kördür."

Kant bu cümlesi ile aşağıdakilerden hangisini vurgulamaktadır?

A) Bilginin kaynağı akıldır.

B) Bilginin kaynağı deneydir.

C) Bilgi, Tanrı nın kalbe verdiği ışık ile oluşur.

D) Bilgi, duyu organları vasıtasıyla elde edilir.

E) Bilgi, duyu organlarından gelen bilginin akılda işlenmesi sonucu oluşur.

Uygulamayı İndirdikten sonra

Optik Okuma Nasıl Yapılır?

1. Optik formunuzun düz bir zeminde olmasını sağlayın.
2. Uygulamanızı mutlaka güncelleyin.
3. Cihazınızı optik forma şekildeki gibi tutun.
4. Optik Formun köşelerindeki 4 kareyi ekranın köşelerindeki 4 karenin içine gelecek şekilde yerleştirin.
5. Birkaç saniye içinde okuma yapılacak ve sonuçlarınız ekranda görüntülenecektir.
6. Bu denemeyi uygulayan öğrenciler Türkiye ve il geneli net ortalamalarını görerek kendilerini değerlendirebilecekler.

Test ID: 2492

TEST NO

14 x 25 TYT Sosyal Bilimler

Deneme 14

KONU ANALİZİ	TAKILDIĞIM KONULAR VE SEBEBİ
1. Türklerde Coğrafya ile Oluşan Yaşam Tarzı	
2. Viyana Kongresi	
3. İkinci Beylikler Dönemi	
4. Musul Sorunu	
5. Mudanya'dan Lozan'a	
6. Dünya'nın Şekli ve Hareketleri	
7. Atmosfer ve İklim	
8. Doğa ve İnsan Etkileşimi	
9. Doğayı Kullanma Biçimleri	
10. Dünya'nın Şekli ve Hareketleri	
11. 18. Yüzyıl Felsefesi - 19. Yüzyıl Felsefesi	
12. 20. Yüzyıl Felsefesi	
13. MÖ 6. Yüzyıl Felsefesi - MS 2. Yüzyıl Felsefesi	
14. MS 2. Yüzyıl Felsefesi - MS 15 Yüzyıl Felsefesi	
15. 18. Yüzyıl Felsefesi - 19. Yüzyıl Felsefesi	
16. Kur'an'a Göre Hz. Muhammed	
17. Kur'an'da Bazı Kavramlar	
18. Budizm	
19. İnançla İlgili Felsefi Yaklaşımlar	
20. Dünya ve Ahiret	
21. 18. Yüzyıl Felsefesi - 19. Yüzyıl Felsefesi	
22. 18. Yüzyıl Felsefesi - 19. Yüzyıl Felsefesi	
23. 20. Yüzyıl Felsefesi	
24. Felsefenin Özellikleri	
25. 18. Yüzyıl Felsefesi - 19. Yüzyıl Felsefesi	

1.

1	Kut, hükümdarın meşruiyet kaynağıdır.
2	Hatun devlet yönetiminde söz sahibidir.
3	Şamanlar ruhban sınıfını oluşturmuştur.
4	Töre adı verilen yazısız hukuk kuralları geçerlidir.
5	Bozkır Sanatı taşınabilir malzemeler üzerinde uygulanmıştır.
6	Yuğ adı verilen ölü gömme törenleri ahiret inancına karşı olunduğunun göstergesidir.
7	Konargöçer hayat tarzı sözlü edebiyatı geliştirmiştir.

Yukarıdaki diyagramda yanlış cevaplanan soruların numaraları hangi seçenekte doğru verilmiştir?

A) 1 - 3 - 7 B) 3 - 6 C) 2 - 3
D) 1 - 5 - 7 E) 3 - 5 - 6

2. 1815 yılında Avusturya Arşidükü Metternich'in başkanlığında ve Prusya, Rusya ve İngiltere'nin katılımıyla Viyana'da kabul edilen Metternich Sistemi, Avusturya ve Rusya'nın Balkanlarda zoraki iş birliğine; Prusya'nın da, Fransa ve Rusya'yı dengelemesine dayandırılmıştır.

Buna göre Metternich Sistemi'nin;

I. kıta Avrupasına bir ülkenin tek başına egemen olmaması,
II. İngiltere'nin Osmanlı toprakları üzerindeki etkinliğinin artması,
III. Fransa'nın, Avrupa siyasetine dahil edilmesi

durumlarından hangilerine dayandırıldığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

3.

Harita: İkinci Beylikler Dönemi

Bu haritaya göre;

I. Bizans İmparatorluğu'nun Avrupa ile olan bağlantısı kesilmiştir.
II. Anadolu'da siyasi birlik sağlanamamıştır.
III. Karamanoğulları, Anadolu Türk siyasi birliğinin sağlanmasına engel olmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

4.
- Türkiye, Musul ve Kerkük bölgesinin Türk sınırları içinde kalmasının haklı gerekçelerini ortaya koyup taleplerinde ısrar etmiştir.
- İngiltere ise bu fikre yanaşmadığı gibi, Hakkari'nin nüfusunun çoğunluğunun Nasturi olduğunu ileri sürerek bu bölgenin Irak sınırları içinde olması gerektiğini savunmuştur.

Buna göre Musul Meselesi'ndeki tarafların tutumu ile ilgili;

I. Her iki taraf da meseleye millî ve dinî değerler doğrultusunda yaklaşmıştır.
II. İngiltere, bölgedeki çıkarlarını korumakta başarılı olmuştur.
III. Türk Hükûmeti, İngilizlerin denetiminde bir dış politika takip etmiştir.

yargılarından hangileri söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

5.

I. Durum:	Mudanya Ateşkes Antlaşması'nda İstanbul, TBMM Hükûmeti'ne devredilmiştir. Böylece Boğazlar, yeni Türk Devleti'nin yönetimine geçmiştir.
II. Durum:	Lozan Barış Antlaşması ile Boğazların, Türkiye'nin başkanlığındaki uluslararası bir komisyon tarafından yönetilmesi kararlaştırılmıştır.

Buna göre;

I. Yeni Türk Devleti, Mudanya Ateşkesi'ndeki başarısını koruyamamıştır.

II. Lozan Barış Antlaşması'nda yeni Türk Devleti'nin egemenlik haklarına aykırı kararlar alınmıştır.

III. Lozan Barış Antlaşması ile Misakımillî sınırlarına ulaşılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

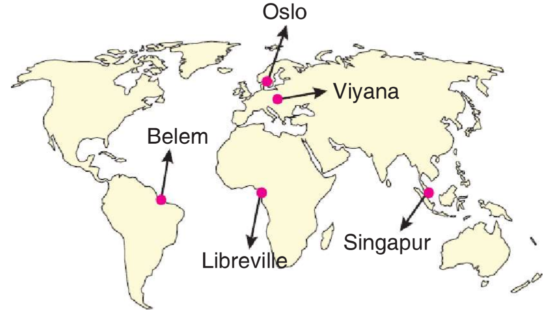
6. Dünya'nın şekline bağlı olarak oluşan çizgisel hız enlemlere göre değişiklik gösterir.

Buna göre yukarıdaki haritada verilen şehirlerin hangisinde çizgisel hız diğerlerine göre daha fazladır?

A) Bogota B) Santiago
C) Oslo D) Ankara
E) Tokyo

7. Bazen hava durumu özellikleri ile iklim özellikleri iç içe olur. Hava durumunu oluşturan olaylar bölgenin iklimi hakkında bilgi verir.

Buna göre yukarıdaki haritada gösterilen şehirlerin hangisinde birkaç günlük hava durumu iklimin genel karakteri hakkında bilgi vermez?

A) Oslo B) Viyana C) Belem
D) Libreville E) Singapur

8. Doğu Karadeniz kıyı kuşağında yeryüzü şekilleri engebeli ve dağlar denize paralel uzanır.

Buna göre bu bölgede;

I. tarım alanlarının dar olmasından dolayı insanların hayvancılığa yönelmesi,

II. derin vadilerin bulunduğu yerlerde insanların ulaşım için teleferikleri kullanması,

III. kırsal alanda dağınık yerleşmelerin görülmesi,

IV. havalimanlarının yapımı için denizin doldurulması

faaliyetlerinden hangileri insanın doğaya etkisine örnek gösterilebilir?

A) Yalnız II B) Yalnız IV C) I ve II
D) II ve III E) I ve IV

9. Aşağıdaki haritada Marmaray ve Avrasya Tüneli gösterilmiştir.

Haritadaki bilgiler göz önünde bulundurulduğunda Marmaray ve Avrasya Tüneli ile ilgili,

I. Avrasya Tüneli, İstanbul'un Avrupa ve Asya yakalarındaki demir yolu hatlarını İstanbul Boğazı altından geçen bir tüp tünelle birleştiren demir yolu projesidir.

II. Marmaray Tüneli, İstanbul'un Asya ve Avrupa yakalarını deniz yüzeyinin 106 m altından bağlamakta ve boğaz geçişine imkân sağlayan kara yolu projesidir.

III. Avrasya Tüneli, İstanbul'da Marmaray tüp geçidinden sonra yapılan ikinci denizaltı tünelidir.

IV. Çin'den Avrupa'ya, Demir İpek Yolu'nun Asya ile Avrupa bağlantısı Marmaray ile sağlanacaktır.

bilgilerinden hangilerinin doğru olduğu söylenebilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

10. Aşağıda Dünya ile ilgili bazı olaylar ve bunların sonuçları eşleştirilmiştir.

	Olaylar	Sonuçlar
I.	Dünya'nın Geoit şekli	Ekvator'dan kutuplara doğru gidildikçe yer çekiminin artması
II.	Dünya'nın eksen hareketi	Yarım kürelerde birbirinin zıttı olaylar yaşanması
III.	Dünya'nın yörüngesinin elips şeklinde olması	Mevsimlerin oluşması
IV.	Dünya'nın günlük hareketi	Yerel saat farklarının oluşması

Bu eşleştirmelerden hangilerinin doğru olduğu söylenebilir?

A) I ve II B) I ve III C) I ve IV
D) II ve IV E) III ve IV

11. Yaklaşık bir yıl önce evimize hırsız girdi. Aile fertlerinin tümünün cep telefonu çalınmıştı. Tam benim odaya gelmiş benim telefonumu da çalacak iken onu fark ettim. Göz göze geldik. Simasını bugün dahi net hatırlıyorum. Ama o gece yakalayamadım. Kaçtı gitti. Geçenlerde polis beni merkeze çağırdı. Birini yakalamışlar. Şüpheliyi teşhis etmek için gittim. Bir de ne göreyim ta kendisi. Ancak gelin görün ki onu hatırlamama ve emin olmama rağmen, hırsız yalancı şahitlerle haklı çıkmayı başardı. Hakim, hırsızın o gece evinden hiç çıkmadığı yalanına inandı. O gün anladım ki bir bilginin doğru kabul edilebilmesi için sadece doğru olması yeterli değilmiş.

Bu parçada aşağıda yer alan doğruluğun ölçütlerinden hangisi vurgulanmıştır?

A) Tümel Uzlaşım B) Apaçıklık
C) Uygunluk D) Tutarlılık
E) Fayda

12. Zamanın duygular ile ölçülebildiğini savunan İbni Haldun'a göre;

Zaman bekleyiş içinde olduğumuzda yavaşlar,

Geciktiğimiz vakit hızlanır,

Üzülünce can yakar,

Mutlu olunca kısalır,

Sıkıldığımız zamanlarda ise uzamaya başlar.

Bu parçaya göre zaman ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisine ulaşılabilir?

A) Zaman statik değildir.

B) Varlık, özneden bağımsız bir nitelik taşır.

C) Duyguların bilgisi kesinlik içermez.

D) Duygular, zamanın doğru anlaşılmasında etkilidir.

E) Zaman, onu algılayan özneye bağlıdır.

13. Demokritos'a göre varlığın ana maddesi atomdur. Atomlar uzayda hareket hâlindedir. Bu atomlar biçim olarak ayrı da olsalar nitelik bakımından aynıdırlar, ölümsüzdürler. Bütün varlıklar bu atomların birbirlerine yaklaşması veya uzaklaşmasından meydana gelmektedir. Herakleitos ise maddenin hareket hâlinde olduğunu kabul etse de maddenin temel ilke olduğu anlayışını reddeder. Çünkü Herakleitos'a göre varlığın ana maddesi tüm değişimin içinde değişmeden kalabilendir. Değişmeyen tek şey de değişimin kendisi olduğuna göre o hâlde varlığın ilk nedeni ve ana maddesi değişimdir.

Bu parçaya göre Demokritos'un savunup Herakleitos'un reddettiği varlık anlayışı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Varlık oluştur.

B) Var olmak algılanmış olmaktır.

C) Varlık ideadır.

D) Varlık maddedir.

E) Varlık hem madde hem harekettir.

14.

1.	Kadercilik
2.	Determinizm
3.	İndeterminizm
4.	Otodeterminizm

A	İnsan davranışlarını kısıtlayan hiçbir ilke yoktur.
B	İnsan davranışları önceden daha üstün bir varlık tarafından belirlenmiştir.
C	İnsanın, özgürlüğü kendi çabasıyla elde edebileceğini savunur. Eğer gerçekten insan yeterli donanıma sahip olursa, özgürlük alanını kendi elleriyle genişletebilir.
D	İnsan, ahlaki davranışlarında özgür değildir.

İnsanın ahlaki eylemde bulunurken özgür olup olmadığına yönelik yukarıda görüş bildiren yaklaşımların eşleştirmesi hangi seçenekte doğru verilmiştir?

A)

1.	B
2.	A
3.	D
4.	C

B)

1.	B
2.	D
3.	A
4.	C

C)

1.	B
2.	C
3.	D
4.	A

D)

1.	D
2.	A
3.	B
4.	C

E)

1.	B
2.	A
3.	C
4.	D

15. Bir insanın cimri olması hoş bir durum olmadığı gibi aşırı cömertlik de savurganlık olacağından iyi bir eylem olarak nitelendirilemez. Örneğin; cebinde 200 TL olan birini düşünelim. Bu kişinin bu paradan hiç kimseye zırnık koklatmaması, kimseye yardım etmemesi iyi bir davranış değildir. Parasının hepsini vermesi de iyi bir eylem değildir. Çünkü kendisinin ve ailesinin ihtiyaçlarını göz ardı etmiş olur. Demek ki bir eylemde bulunurken aşırıya da gitmemek gerekir. İyiliğin de aşırısı olmaz. O hâlde erdemli kişi bir eylemde bulunurken bunların farkında olmalı ve orta yolu bulmalıdır.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi eylemlerimizi belirleyebilecek bir ilke olma niteliği taşıyabilir?

A) Eylemin sonucuna göre yapılan iyilik, iyilik değildir.

B) Bütün eylemlerimizde ölçülü olmak gerekir.

C) Bir eylemde bulunurken belirli bir amacımızın olması gerekir.

D) Birey hiçbir zaman eylemlerinde kendini göz ardı etmemelidir.

E) Davranışlarında kötülükten sakınan bir birey, erdemli bir bireydir.

16 – 20. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olanlar ve İmam Hatip Okulları öğrencileri/ mezunları cevaplayacaktır.

16. **Aşağıda Hz. Muhammed (s.a.v.) ile ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?**

A) Kendisine emeği geçenleri unutmamıştır.

B) Gençliğinde ölçülü ve dengeli tutuma sahip, sözü dinlenir, herkes tarafından sevilen ve takdir edilen biri olmuştur.

C) Kötü alışkanlıklardan uzak durmuş, arkadaş çevresini de bu doğrultuda belirlemiştir

D) İslam'dan önceki sosyal ve iktisadi hayatı iyileştirmeye yönelik bazı faaliyetlerde genç yaşına rağmen kendi iradesiyle bulunmuştur.

E) Gençlik yıllarında cahiliye kültürünü yansıtan panayırlara katılmaktan da kaçınmamıştır.

17. Salih amellerin toplumun huzur ve güvenini sağlamasında önemli bir yeri vardır. Toplumda salih ameller arttıkça kötü davranışlar azalır. Böylece toplumda sevgi, saygı, karşılıklı güven ve dayanışma duyguları artar. Yüce Allah'ın (c.c) kullarından istediği salih amelleri hayatının merkezine koyan insan hem dünyasını hem de ahiretini kurtarmış olur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu parçada önemi vurgulanan salih amel kavramı kapsamında değerlendirilemez?

A) Ağaç dikmek

B) Büyüklere saygı ve sevgi göstermek

C) Cami yaptırmak

D) Namaz kılmak

E) Hayvanları korumak

18. MÖ 6. yüzyılda Kuzey Hindistan'da Himalayalar'ın eteklerindeki bir krallıkta dünyaya gelen ve gerçeği olduğu gibi gördüğü için kendisine aydınlanmış, uyanmış anlamında kullanılan bir ad verilen Siddharta Gautama Sakyamuni'nin öğretilerine dayalı olarak gelişen bir dinsel gelenektir. Hindu dinsel geleneği içerisinden ortaya çıkmasına rağmen çok tanrıcılığa, Brahmanlar denilen din adamlarının otoritelerine, kast sistemine ve karma doktrinine (öğretisine) tepki olarak gelişmiştir.

Bu parçada tanımlanan inanç biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Hinduizm
B) Konfüçyanizm
C) Budizm
D) Taoizm
E) Agnostisizm

19. Tanrı'nın varlığıyla birlikte, O'nun yaratıcılığını, gerçek, şuurlu ve iradeli bir varlık olduğunu kabul etmektir. Bu düşüncede Tanrı'nın vahiy göndererek insanlarla iletişime geçtiği, âleme ve insana daima müdahil olduğu benimsenir. Başka bir ifadeyle Tanrı'nın sonsuz güç ve kudret sahibi olduğuna, her şeyi bildiğine, gördüğüne, duyduğuna ve takdir ettiğine, adalet ve hayır sahibi olduğuna inanılmaktır.

Bu parçada tanımlanan inanç biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Deizm
B) Panteizm
C) Ateizm
D) Teizm
E) Agnostisizm

20. Farz kelimesi; belirlenmiş, kesinleştirilmiş şey, pay, nasip gibi anlamlara gelir. Terim olarak ise dinin mükelleften yapılmasını kesin ve bağlayıcı şekilde istediği iş ve davranışlar anlamındadır. Farzlar farz-ı ayn ve farz-ı kifâye olarak ikiye ayrılır. Farz-ı ayn; dinen sorumlu sayılan her Müslümanın yapması gereken davranışlardır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi farz-ı ayn olan davranışlardan biri değildir?

A) Beş vakit namaz
B) Cenaze namazı
C) Ramazan orucu
D) Zekât
E) Hac

21 – 25. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar cevaplayacaktır.

21. Şanlıurfa'daki liselerden birinde felsefe öğretmeni olarak görev yapıyordum. Evim sobalıydı. Çocuğum sobaya yaklaştıkça ona kızar, onu engellerdim. Amacım onun zarar görmesini engellemekti. Ama ben uyardıkça öfkelendi, dinlemedi ve en sonunda farkında olmadan elini yaktı. Üzüldüm, keşke böyle öğrenmeseydi bunu. Ama olsun. Bu da bir tecrübe. Yoksa sadece benim uyarılarımla kalsaydı, öfkesi artar, hırçınlaşırdı ve eylemi gerçekleştirmek için çabalardı.

Bu parçadan hareketle aşağıdaki genellemelerden hangisine ulaşılamaz?

A) İnsanların özgürlüğünü kısıtlarsanız bu tepkiye neden olur.
B) Amaca ulaştıran her yol mübahtır.
C) Deneyimden çıkan bir bilgi daha kalıcıdır.
D) Yaşayarak öğrenmek, davranış değişikliğinin hızlanmasında etkilidir.
E) Toplumun bazı fertleri, doğru bilginin deneyden geldiğine inanır.

22. İktidar gücünü hiç kuşkusuz toplumdan alır. Toplumdan beslenmeyen, gücünü toplumdan almayan bir iktidar yıkılır, yok olur. Oysa varlığının temeline toplumun memnuniyetini koymuş bir iktidar varlığını sürdürebilir. Çünkü bir devleti devlet yapan, güçtür. Bu gücün kaynağını hiçe sayan iktidar yok olmaya mahkûmdur.

Bu parça aşağıdaki siyaset felsefesinin hangi sorusuna cevap niteliğindedir?

A) Bürokrasi gerekli midir?
B) İktidar toplumu yönetirken kime danışmalıdır?
C) Devletin gücü insanın zayıflığından mı gelir?
D) Devletin kaynağı nedir?
E) Devlet ne için gereklidir?

23. Eski zamanlarda esnaflara zanaatkârlar denilirdi. Çünkü her esnaf kendi sanatının sanatçısıydı. Misal bir ayakkabıcıyı düşünün. Deriyi alır, keser, biçer, ölçer ve biricik bir sanat eseri ortaya koyar. O ayakkabı gerçek bir sanat eseridir. Çünkü ondan başkası yoktur. Bazıları da kalkmış filanca firma çok yetenekli. Resmen sanat eseri sayılabilecek ayakkabılar üretiyor. İyi de kardeşim bu firma her ayakkabıyı seri üretiyor ve ticaret mantığıyla, kâr elde etme amacıyla!

Bu parçadan hareketle bir firmanın üretmiş olduğu ayakkabılarının sanat eseri sayılamamasının nedeni aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

A) Şirket ticaret mantığıyla hareket etmemelidir.

B) Makineler, ustalar kadar iyi ürün çıkaramaz.

C) Sanat eseri biricik olmalıdır.

D) Bir ürüne sanat değeri katan sujedir.

E) Sanatçı eserini topluma mal etmedikçe eseri değer görmez.

24. Bazıları felsefe-tarih ilişkisini reddetmekle kalmayıp düşünürün ancak tarihsel arka planıyla anlaşılabileceği görüşünü de reddederler. Bana göre bu büyük bir yanılgıdır. Toplumsal bilinç, filozofun düşüncelerini yönlendirebilir ve yönlendirdi de. Bunun en iyi örneklerini Orta Çağ Avrupa felsefesinde gördük. Tarihsel arka planı reddeden felsefecilere soruyorum: Orta Çağ'da Avrupa'da bütün filozoflar birden imana mı geldi ki felsefeyi dinin hizmetine adadılar. Hiç şüphesiz onları bu şekilde düşünmeye iten toplumsal bir bilinç vardı.

Bu parçada vurgulanmak istenen aşağıdaki seçeneklerden hangisinde doğru düşünce verilmiştir?

A) Felsefe ve tarih birbirinden soyutlanabilir.

B) Felsefe zamansal ve uzamsal etkilerden uzak bir disiplindir.

C) Felsefede asıl olan, doğruları topluma uygun hâle getirmek değil, toplumu doğrulara uygun hâle getirmek esastır.

D) Felsefe bulunduğu çağın toplumsal koşullarından etkilenir.

E) Felsefe içinde bulunduğu toplumu etkiler.

25. Hobbes'a göre insan, doğası gereği kendi varlığını sürdürmeye çalışır. Bu amaçla eylemlerinde merkeze kendi "ben" ini alır. Ancak bunu her insan yapacağından insan ilişkilerinde bozulma ve çatışma başlar. Herkes herkesin düşmanı olur. Hobbes bunu bildiğinden "İnsan insanın kurdudur." der. Durum böyle olunca insanlar birbirlerinin hakkını gasp etmemek için bir sözleşme yaparlar. Bu sözleşme ile yetki ve güçleri onları yönetecek bir kişiye devrettiler. Böylece devlet var oldu. Ancak devlet, kurtların masasına oturduğuna göre kuzu olmamalı ki parçalanmasın. Aslan olsun ki sözü dinlensin.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu parçadan çıkarılabilecek bir sonuçtur?

A) İktidar birden çok kişi olabilir.

B) Kanun ve kuralların yaptırım gücü olmalıdır.

C) Devletin varlığı yurttaşlarının memnuniyetine bağlıdır.

D) Devlet doğal bir kurumdur.

E) Yönetici, adil ve yumuşak yüzlü olmalıdır.

Test ID: 2493

TEST NO

A B C D E

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25

DENEME - 1

1. E	2. E	3. E	4. D	5. D	6. C	7. B	8. D	9. C	10. E	11. A	12. E	13. D
14. A	15. E	16. B	17. A	18. C	19. C	20. D	21. D	22. A	23. C	24. C	25. A	

DENEME - 2

1. A	2. D	3. B	4. C	5. D	6. C	7. E	8. C	9. A	10. A	11. D	12. E	13. A
14. C	15. E	16. D	17. E	18. A	19. C	20. C	21. E	22. C	23. C	24. B	25. A	

DENEME - 3

1. A	2. C	3. A	4. A	5. B	6. E	7. D	8. E	9. D	10. D	11. A	12. A	13. C
14. E	15. C	16. A	17. C	18. D	19. C	20. B	21. A	22. E	23. B	24. E	25. A	

DENEME - 4

1. D	2. C	3. E	4. D	5. B	6. B	7. E	8. B	9. D	10. E	11. C	12. E	13. B
14. D	15. C	16. A	17. B	18. A	19. A	20. E	21. B	22. E	23. C	24. C	25. E	

DENEME - 5

1. A	2. A	3. D	4. D	5. E	6. D	7. A	8. A	9. B	10. C	11. D	12. B	13. D
14. E	15. C	16. D	17. B	18. E	19. D	20. A	21. D	22. A	23. E	24. B	25. D	

DENEME - 6

1. D	2. E	3. D	4. D	5. A	6. B	7. C	8. C	9. B	10. B	11. A	12. E	13. C
14. D	15. B	16. E	17. D	18. E	19. E	20. C	21. D	22. B	23. D	24. C	25. B	

DENEME - 7

1. E	2. B	3. E	4. B	5. E	6. B	7. A	8. D	9. C	10. E	11. A	12. A	13. C
14. E	15. A	16. E	17. A	18. A	19. C	20. D	21. A	22. D	23. A	24. A	25. B	

DENEME - 8

1. B	2. E	3. A	4. B	5. E	6. C	7. D	8. C	9. E	10. B	11. E	12. D	13. D
14. C	15. B	16. A	17. B	18. D	19. C	20. B	21. E	22. C	23. B	24. E	25. D	

DENEME - 9

1. A	2. A	3. C	4. B	5. B	6. E	7. E	8. D	9. D	10. B	11. D	12. D	13. B
14. D	15. C	16. E	17. E	18. A	19. B	20. D	21. A	22. B	23. C	24. D	25. B	

DENEME - 10

1. C	2. C	3. C	4. E	5. E	6. B	7. D	8. A	9. D	10. B	11. C	12. D	13. D
14. C	15. B	16. B	17. A	18. C	19. E	20. C	21. E	22. D	23. B	24. E	25. D	

DENEME - 11

1. A	2. E	3. A	4. B	5. B	6. E	7. C	8. A	9. B	10. C	11. B	12. B	13. E
14. C	15. D	16. A	17. C	18. A	19. E	20. A	21. A	22. C	23. D	24. D	25. A	

DENEME - 12

1. A	2. D	3. E	4. A	5. B	6. D	7. A	8. B	9. D	10. C	11. E	12. B	13. C
14. C	15. E	16. D	17. B	18. C	19. A	20. D	21. B	22. A	23. D	24. B	25. D	

DENEME - 13

1. C	2. E	3. E	4. A	5. B	6. E	7. E	8. C	9. C	10. B	11. A	12. D	13. A
14. A	15. E	16. B	17. B	18. B	19. C	20. A	21. D	22. C	23. D	24. C	25. E	

DENEME - 14

1. B	2. A	3. D	4. A	5. B	6. A	7. B	8. B	9. E	10. C	11. A	12. E	13. D
14. B	15. B	16. E	17. D	18. C	19. D	20. B	21. B	22. D	23. C	24. D	25. B	

Orta seviye zorluktaki sorularıyla sınava hazırlanırken eksiklerinizi belirleyebileceginiz bir kaynaktır.

Doyurucu nitelikte soru modeline ve soru sayısına sahiptir. Çıkabilecek her olasılığı değerlendirir.

- Konu Özeti
- Konu Testleri
- 25 Adet Deneme
- Sözlük

Paragraf sorularına yaklaşım geliştirmenizi sağlar.

TEKRAR ETTİREN

FARK